

TRANSFEMINIST INTERNATIONAL!

ΣΥΝΟΜΙΑΔΥΝ / A CONVERSATION WITH

MARQUIS BEY

JULES JOANNE GLEESON

ELLE O'ROURKE

TRISH SALAH

MCKENZIE WARK

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ / EDITED BY

ANNA CARASTATHIS AND MYRTO TSILIMPOUNIDI

Transfeminist International! / Τρανσφεμινιστική Διεθνής!
Edited by/Επιμέλεια: Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi

Contributors/Μιλούν οι: Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson,
Elle O'Rourke, Trish Salah, McKenzie Wark

Translation (from the original English to the Greek language)
Μετάφραση (από την αγγλική πρωτότυπη στην ελληνική γλώσσα):
Anna Carastathis, Marleno Nika, Myrto Tsilimpounidi

FAC press, Feminist Praxis series, 2023

ISBN: 978-618-85834-6-7

*To transformative justice, collective healing
from the un/trans/latable losses of*

*Anna Ivankova/Ivanka/Anna Hernández
Dimitra/Dimitris
Zak Kostopoulos/Zackie Oh!*

This work is licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial No Derivatives 4.0 International License.

Το παρόν έργο αδειοδοτείται υπό την άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές.

*Our sisters, siblings, and brothers crossing borders and
borderlands*

This publication was supported by Rosa Luxemburg Stiftung Office in Greece with funds from the German Federal Foreign Ministry.

Το Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, Παράρτημα Ελλάδας, υποστήριξε την παρούσα έκδοση με χρηματοδότηση από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών της Γερμανίας.

FAC press

Feminist Autonomous Centre for research
Φεμινιστικό Αυτόνομο Κέντρο έρευνας
Athens/Αθήνα Greece/Ελλάδα
feministresearch.org

Contents

Preface	8
Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi	
Radical Black Trans Feminist Coalitions	44
Marquis Bey	
Burnout from Feminism	62
Jules Joanne Gleeson	
Organized Anti-Trans Hostility	82
Elle O'Rourke	
The Labor of Sex	101
Trish Salah	
Femmunist International	118
McKenzie Wark	
Acknowledgements	140
Works Cited	142

Περιεχόμενα

Πρόλογος	8
Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi	
Ριζοσπαστικές μαύρες τρανς φεμινιστικές συμμαχίες	44
Marquis Bey	
Εξουθένωση από τον Φεμινισμό	62
Jules Joanne Gleeson	
Οργανωμένο μίσος ενάντια τρανς ατόμων	82
Elle O'Rourke	
Η εργασία του φύλου	101
Trish Salah	
Φεμμουνιστική Διεθνής	118
McKenzie Wark	
Ευχαριστίες	140
Βιβλιογραφία	142

Preface

Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi

The book you hold in your hands contains excerpts from a public conversation we had with Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah, and McKenzie Wark.¹ Under the banner of *Transfeminist International!* we seek to bring into conversation trans theorists, poets, writers, artists, educators, and activists. This book contains the five first provocations in this series, which we envision as the starting point in the creation of an insurgent, poetic, unapologetic, militant transfeminism!

As co-directors of the Feminist Autonomous Centre for research (FAC), people who have worked in hegemonic academic institutions in the UK, US, and Canada, and as trespassers in the peripheral, national academia—since the doors are guarded, but a rear window was left open—each of us staged our exit from hegemonic academic institutions, and, in 2019 we co-founded FAC as an experiment in collectivising exit—not only from universities but also from all those institutions that we (an expansive, open community of practice) seek to abolish. As such, we made a political choice to co-create trans theory through political education at FAC (community courses, reading groups, workshops) and—representing the ideas you now hold in your hands—through a series of conversations with some precious, to us, trans theorists, poets, activists. We called this series *Transfeminist International!* And it seeks to address trans theory, trans poetics, and trans

1. The conversation, hosted by the Feminist Autonomous Centre for research, took place on May 5, 2022 online.

Πρόλογος

Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi

Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας περιέχει αποσπάσματα από μια δημόσια συζήτηση που είχαμε με τα Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah και McKenzie Wark.¹ Στο πλαίσιο που ανοίγει η *Τρανσφεμινιστική Διεθνής!* επιδιώκουμε να φέρουμε σε συζήτηση τρανς θεωρητικούς, ποιήτριες, συγγραφείς, καλλιτεχνά, εκπαιδευτικά και ακτιβίστριες. Αυτό το βιβλίο περιέχει τις πέντε πρώτες προκλήσεις αυτής της σειράς, τις οποίες οραματιζόμαστε ως αφητηρία για τη δημιουργία ενός εξεγερτικού, ποιητικού, αμετανόητου, μαχητικού τρανσφεμινισμού!

Ως συνιδρύτριες/συνιδρυτά του Φεμινιστικού Αυτόνομου Κέντρου έρευνας (ΦΑΚ), ως άτομα που έχουν εργαστεί σε ηγεμονικά ακαδημαϊκά ιδρύματα στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις ΗΠΑ και τον Καναδά, και ως καταπατητά της περιφερειακής, εθνικής ακαδημαϊκής κοινότητας—αφού οι πόρτες φυλάσσονται, αλλά ένα πίσω παράθυρο έχει αφεθεί ανοιχτό—η καθεμία/το καθένα από εμάς σκηνοθέτησε την έξοδό της/του από τα ηγεμονικά ακαδημαϊκά ιδρύματα και, το 2019, συνιδρύσαμε το ΦΑΚ ως ένα πείραμα συλλογικής εξόδου—όχι μόνο από τα πανεπιστήμια, αλλά και από όλους εκείνους τους θεσμούς που εμείς (μια εξωστρεφή, ανοιχτή κοινότητα πρακτικής) επιδιώκουμε να καταργήσουμε. Ως εκ τούτου, κάναμε την πολιτική επιλογή να συν-δημιουργήσουμε τρανς θεωρία μέσω της πολιτικής εκπαίδευσης στο ΦΑΚ (κοινοτικά

1. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε από το Φεμινιστικό Αυτόνομο Κέντρο έρευνας στις 5 Μαΐου 2022 διαδικτυακά.

struggles.

By *trans theory*, we mean coalitions, arguments, and gestures that can inspire us, in all of our complexities, subjectivities, embodiments, spirits—dreams. We want a theory that can walk with us on the streets, become a hug at chosen family dinner tables, and slogans on our banners. We want a theory that is a commitment to questioning; a theory that leaves the light on until you come home (rather than one that bangs you over the head, like a curfew). A theory that could hold us and move us, and make us think. We want a theory that translates “litanies for survival”² into intersectional coalitions, joyful encounters, and practices of liberation.

We certainly do not want cis white male theory that gives voice to trans “participants” and reproduces dangerous stereotypes that lead to further marginalisation of our community. As Trish Salah reminds us, the figure of trans women as “hyper feminine artefacts of surgical and hormonal intervention, as masculine pornotropes” ready to satisfy patriarchal desires, leads to the colonial production of transphobia (in this volume, p. 108). And not surprisingly, it is the same white men that guard the doors of greek academia, abuse and misgender trans students, and refuse to accept their trans colleagues, even in gender studies programmes. For them trans theory, by which we mean trans theory by trans people, is an “impossibility.” To whom we have to “be realistic and demand the impossible” (to borrow the May 68 slogan). For who decides the possibilities of the impossible? Impossible conversations are made possible by collective radical intelligence, impossible

2. Audre Lorde, “A Litany for Survival.” In *Your Silence Will Not Protect You*. London: Silver Press, 2017, 200-201.

μαθήματα, ομάδες ανάγνωσης, εργαστήρια) και — αντιπροσωπεύοντας τις ιδέες που κρατάτε τώρα στα χέρια σας— μέσω μιας σειράς από συζητήσεις με κάποιους πολύτιμους, για εμάς, τρανς θεωρητικούς, ποιήτριες, και ακτιβιστά. Η σειρά αυτή ονομάζεται *Τρανσφεμινιστική Διεθνής!*· επιδιώκει να ασχοληθεί με την τρανς θεωρία, την τρανς ποιητική και τους τρανς αγώνες.

Με τον όρο *τρανς θεωρία*, εννοούμε συμμαχίες, επιχειρήματα και χειρονομίες που μπορούν να μας εμπνεύσουν, με όλες τις πολυπλοκότητές μας, τις υποκειμενικότητες μας, τα ενσώματα βιώματά μας, τα πνεύματά μας — και τα όνειρα. Θέλουμε μια θεωρία που μπορεί να βαδίζει μαζί μας στους δρόμους· να γίνει αγκαλιά σε τραπέζια με την οικογένεια που επιλέξαμε και δημιουργήσαμε· και να αποτελέσει σύνθημα στα πανό μας. Θέλουμε μια θεωρία που δεσμεύεται στην αμφισβήτηση· μια θεωρία που αφήνει το φως αναμμένο μέχρι να γυρίσεις σπίτι (αντί για μια θεωρία που σε κοπανάει στο κεφάλι, σαν απαγόρευση κυκλοφορίας). Μια θεωρία που θα μπορούσε να μας κρατήσει, να μας συγκινήσει και να μας κάνει να σκεφτούμε. Θέλουμε μια θεωρία που να μεταφράζει τις «λιτανείες για την επιβίωση»² σε διαθεματικές συμμαχίες, χαρούμενες συναντήσεις και πρακτικές απελευθέρωσης.

Σίγουρα δεν θέλουμε την θεωρία των λευκών στις ανδρών που δίνει φωνή σε τρανς «συμμετέχουσες» και αναπαράγει επικίνδυνα στερεότυπα που οδηγούν στην περαιτέρω περιθωριοποίηση της κοινότητάς μας. Όπως μας υπενθυμίζει η Trish Salah σε αυτόν τον τόμο, η εικόνα των τρανς γυναικών ως «υπερ-

2. Audre Lorde, “A Litany for Survival.” Στο *Your Silence Will Not Protect You*. London: Silver Press, 2017, 200-201.

scholarship is happening at FAC, and impossible coalitions are taking shape in front of our eyes and in our very hearts.

We are made aware of the ways theories travel—we wish that subaltern theories could travel autonomously, promiscuously, and freely without papers. Theories can sometimes arrive at a new place without the necessary grounding in the movements and particularities of that space. This movement is often misperceived through the lens of epistemic colonialism—something which is surely relevant for those theories that mostly freely travel, servicing various, concentric and sometimes competing white cis-heteropatriarchal imperatives, which correctly are critiqued for processes of extraction and epistemicide.

In our collective attempt to encounter, read and write transfeminist theory, though, we have been interested in translations—in time, space, and genre—that defy the totalisation of theoretical travel by imperial power. We are interested in undocumented, opaque movements, autonomous movements, movements by and for and to and fro, movements of freedom. No borders translations—in the sense of movements of translation, and moving translations—ones which revive the spirit of mutual self-education, political education against borders, which constitutes the pluri-lineage (as opposed to a patrilineage) of internationalism, including: socialism; Third Worldism;³ anti-globalisation movements; Zapatismo; the Women's/Feminist Strike; the Feminist International;⁴ Boycott, divestment, and

3. See Vijay Prashad, *A People's History of the Third World*. New York, The New Press, 2007.

4. Veronica Gago, *Feminist International: How to Change*

θηλυκά τεχνουργήματα χειρουργικών και ορμονικών επεμβάσεων, ως αρσενικά πορνο-σχήματα» έτοιμα να ικανοποιήσουν τις πατριαρχικές επιθυμίες, οδηγεί στην αποικιοκρατική παραγωγή της τρανσφοβίας (σε αυτόν τον τόμο, σ. 111). Και δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι είναι οι ίδιοι λευκοί στις άντρες, που φυλάνε τις πόρτες του ελληνικού ακαδημαϊκού χώρου, οι οποίοι κακομεταχειρίζονται τους τρανς φοιτητές, μην αποδίδοντας ορθά το φύλο τους, και αρνούνται να δεχτούν τις/τους/τα τρανς συναδέλφα τους, ακόμη και σε προγράμματα σπουδών φύλου. Γι' αυτούς η τρανς θεωρία, με την οποία εννοούμε την τρανς θεωρία από τρανς άτομα, είναι «αδύνατη». Για αυτούς πρέπει «να είμαστε ρεαλιστές και να απαιτούμε το αδύνατο» (για να δανειστούμε το σύνθημα του Μάη του 68). Γιατί, ποιος αποφασίζει τις δυνατότητες του αδύνατου; Οι αδύνατες συζητήσεις γίνονται δυνατές μέσα από τη συλλογική ριζοσπαστική νοημοσύνη, η αδύνατη επιστήμη συμβαίνει στο ΦΑΚ, και οι αδύνατες συμμαχίες διαμορφώνονται μπροστά στα μάτια μας και τις καρδιές μας.

Έχουμε επίγνωση των τρόπων με τους οποίους οι θεωρίες ταξιδεύουν —ευχόμαστε οι υποτελείς θεωρίες να μπορούσαν να ταξιδεύουν αυτόνομα, προκλητικά και ελεύθερα χωρίς χαρτιά. Οι θεωρίες μπορεί μερικές φορές να φτάνουν σε έναν νέο τόπο χωρίς την απαραίτητη γείωση στα κινήματα και τις ιδιαιτερότητες αυτού του χώρου. Αυτή η μετακίνηση συχνά γίνεται λανθασμένα αντιληπτή μέσα από τον φακό της επιστημικής αποικιοκρατίας —κάτι που σίγουρα ισχύει για εκείνες τις θεωρίες που ως επί το πλείστον ταξιδεύουν ελεύθερα, εξυπηρετώντας διάφορες, ομόκεντρες και μερικές φορές ανταγωνιστικές λευκές σισ-ετεροπατριαρχικές επιταγές, στις οποίες σωστά προσκολλώνται διαδικασίες εξαγωγής κέρδους και

sanctions movements such that against South African apartheid, in the 80s and 90s, and that which seeks to end Israeli apartheid, today; the international Kurdish freedom movement; international movements to free political prisoners, ecological movements, but also artistic movements—Négritude, Situationist International, etc. No Borders, No One Is Illegal, Stop Deportation, and End Detention movements for the abolition of borders suggest we set our sights beyond internationalism toward anti-nationalism.

Especially given the existence of an anti-trans, anti-feminist international of coordinated attack on trans lives—as well as Black lives—as well as women’s lives (where these are intersecting circles with danger zones of reduction and violence, and exposure to premature death); the internationalism of the far right, of TERFism, of dictatorships funded by fundamentalist religious institutions, of theocracies, of White Nationalism, neo-Naziism and its countless variants, of the international nation-state system as such, and its corporate underpinnings—the traffic in competition, complicity, and collaboration, to the point of permanent war: this too is an internationalism. As the editors of *Transgender Marxism* write, “Once, a binary conception of the world was imposed worldwide by British, French, Spanish, and Portuguese colonialism; as much through colonial law-making as massacres by European explorers. Now the ‘West’ of the imperial core has become synonymous with gender pluralism, and this progression has been gladly and symbolically instrumentalised by Global Right regimes. Nationalist parties such as United Russia, Hungary’s Fidesz,

Everything. New York: Verso, 2020. We were edified to encounter Gago’s book in 2023, when we acquired it for the Feminist Library at FAC.

επιστημοκτονίας.

Όμως, στη συλλογική μας προσπάθεια να συναντήσουμε, να διαβάσουμε και να γράψουμε την τρανσφεμινιστική θεωρία, μάς ενδιαφέρουν οι μεταφράσεις —στο χρόνο, στο χώρο και στο είδος— που αψηφούν την ολοκληρωτική αποτύπωση ενός θεωρητικού ταξιδιού από την αυτοκρατορική εξουσία. Μας ενδιαφέρουν οι ατεκμηρίωτες, αδιαφανείς μετακινήσεις, οι αυτόνομες μετακινήσεις, οι μετακινήσεις από και προς, και πέρα δώθε, οι μετακινήσεις της ελευθερίας. Μεταφράσεις ενάντια στα σύνορα —με την έννοια των κινημάτων μετάφρασης και των κινούμενων μεταφράσεων— που αναβιώνουν το πνεύμα της αμοιβαίας αυτομόρφωσης, της πολιτικής εκπαίδευσης ενάντια στα σύνορα, που αποτελεί την πλουραλιστική γενεολογία (σε αντίθεση με την πατρογραμμική γενεολογία) του διεθνισμού, συμπεριλαμβανομένων: του σοσιαλισμού· του κινήματος του Τρίτου κόσμου·³ των κινήματων κατά της παγκοσμιοποίησης· του Ζαπατισμού· της Γυναικείας/Φεμινιστικής Απεργίας· της Φεμινιστικής Διεθνούς·⁴ τα κινήματα μποϊκοτάζ, αποεπένδυσης και κυρώσεων, όπως αυτό κατά του νοτιοαφρικανικού apartheid, στις δεκαετίες του ‘80 και του ‘90, και αυτό που επιδιώκει να τερματίσει το ισραηλινό apartheid, σήμερα· το διεθνές κίνημα για την ελευθερία των Κούρδων· τα διεθνή κινήματα για την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων· τα οικολογικά κινήματα· αλλά και τα καλλιτεχνικά κινήματα —Négritude, Η Καταστασιακή Διεθνής, κ.λπ. Τα κινήματα ενάντια

3. Πρβλ. Vijay Prashad, *A People’s History of the Third World*. New York, The New Press, 2007.

4. Veronica Gago, *Feminist International: How to Change Everything*. New York: Verso, 2020. Με χαρά συναντήσαμε το βιβλίο της Gago το 2023, όταν το αποκτήσαμε για τη Φεμινιστική Βιβλιοθήκη του ΦΑΚ.

and Brazil's Social Liberal Party each depict 'trans ideology' as a globalist contamination, a foreign plot seeding by scheming NGOs, depraved academics, and George Soros."⁵ Not only is there an organised anti-trans international (as Elle O'Rourke demonstrates in this volume, pp. 82-99), but it takes itself to be battling a rival international (or at least represents itself as doing so).

This is often called 'anti-gender' politics. This designation comes from researchers taking this politics on its own terms, as opposing the 'ideology' of gender in the name of the 'natural order' of the 'real,' sex. In most studies of 'anti-gender,' trans people are erased, and trans-exclusionary constructions of 'gender' and 'feminism' are defended against the anti-gender assault.⁶ Thus, anti-gender represents "a convergence between the Catholic church but also various national and nativist regimes which have combined the popular appeal of transphobia with restrictions on abortion rights," as Elle O'Rourke explains (p. 72); it also involves unlikely alliances and murky transactional relationships that cross often contradictory political spaces. Viewed intersectionally, this politics comprises a series of violent dehumanisations: "the convulsive rise of the Global Right has placed the transitioner alongside

5. Jules Joanne Gleeson and Elle O'Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto, 2021, 27.

6. We are grateful to our collaborators in the RESIST project, Latife Akyüz, Kath Browne, Marianne Blidon, Stef Boulila, Sébastien Chauvin, Aoife Grant, Órlaith Hennessy, Katya Filep, Roberto Kulpa, Sheryl Lynch, Gavan Titley, María Rodó-Zárate, for contributing to the creation of an alternative analysis and amplifying the ways that anti-gender politics in their plural manifestations are currently resisted, in ways that reveal its complexity.

στα σύνορα, τις απελάσεις και τα κέντρα κράτησης, για την κατάργηση των συνόρων προτείνουν να στρέψουμε το βλέμμα μας πέρα από τον διεθνισμό και προς τον αντι-εθνικισμό.

Ειδικά δεδομένης της ύπαρξης μιας αντι-τρανς, αντιφεμινιστικής διεθνούς συντονισμένης επίθεσης στις τρανς ζωές —καθώς και στις ζωές των Μαύρων— καθώς και στις ζωές των γυναικών (όπου πρόκειται για κύκλους που διασταυρώνονται με ζώνες κινδύνου απαξίωσης και βίας και έκθεσης σε πρόωρο θάνατο), ο διεθνισμός της ακροδεξιάς, του τερφισμού, των δικτατοριών που χρηματοδοτούνται από φονταμενταλιστικά θρησκευτικά ιδρύματα, των θεοκρατιών, του λευκού εθνικισμού, του νεοναζισμού και των αμέτρητων παραλλαγών του, του διεθνούς συστήματος των εθνών-κρατών ως τέτοιου, και των εταιρικών του υποστυλωμάτων —η διακίνηση του ανταγωνισμού, της συννεοχής και της συνεργασίας, μέχρι το σημείο του μόνιμου πολέμου: αυτό είναι επίσης ένας διεθνισμός. Όπως γράφουν οι συντάκτες του *Transgender Marxism*: «Κάποτε, μια δυαδική αντίληψη του κόσμου επιβλήθηκε παγκοσμίως από τη βρετανική, γαλλική, ισπανική και πορτογαλική αποικιοκρατία —τόσο μέσω της αποικιακής νομοθέτησης όσο και μέσω των σφαγών από τους Ευρωπαίους εξερευνητές. Τώρα η 'Δύση' του αυτοκρατορικού πυρήνα έχει γίνει συνώνυμο του πλουραλισμού των φύλων, και αυτή η εξέλιξη έχει ευχαρίστως και συμβολικά εργαλειοποιηθεί από τα καθεστώτα της Παγκόσμιας Δεξιάς. Εθνικιστικά κόμματα όπως η Ενωμένη Ρωσία, το Fidesz της Ουγγαρίας και το Σοσιαλ-φιλελεύθερο Κόμμα της Βραζιλίας παρουσιάζουν το καθένα την 'τρανς ιδεολογία' ως μια παγκοσμιοποιημένη μόλυνση, μια ξένη συνωμοσία που σπέρνουν δολοπλόκες ΜΚΟ,

the migrant as a key symptom and agency of ‘cultural degeneracy.’”⁷ The profoundly anti-Black, misogynist underpinnings of these figures—or, “phobogenic objects” (and here, Trish Salah reminds us of Frantz Fanon’s notion of “phobogenesis”—the production of fear as a mechanism in the process of socio-genesis—the production of colonial, white supremacist racial formation, see pp. 106-110 in this volume). So, anti-gender is TERFism (but often anti-anti-gender is too), but so are anti-Wokeism, anti-Critical Race Theory, and other projects that under a white feminist lens are falsely excluded from anti-gender politics under the anti-Black mantle of “gender.”

As McKenzie Wark ironically observes, it is kind of a paradox that these nationalistic movements that imagine a world with ever deadlier borders have managed to organise on an international level (p. 132 in this volume). While we are still trying to figure out the possibilities of anti-national, abolitionist, international transfeminism, a trans panic “appears on a grand scale... the right determines us as a threat to all fixity and normality, justifying both bursts of explosive, extrajudicial violence, and the systemic deprivation of rights and basic dignity from state officials.”⁸

This trans panic is simultaneously an anti-Black panic, an anti-migrant panic, and their deadly intersections crystallise in the internationalist rallying cry “Black lives matter.” Transfeminist International! is inspired by the diachronic internationalisation of struggles against anti-Black racism, including the production of theories and organising cultures, such as abolition

7. Gleeson & O’Rourke, 2021, 26.

8. Gleeson & O’Rourke, 2021, 27.

διεφθαρμένοι ακαδημαϊκοί και ο George Soros».⁵ Όχι μόνο υπάρχει μια οργανωμένη αντι-τρανς διεθνής (όπως αποδεικνύει η Elle O’Rourke σε αυτόν τον τόμο, σσ. 82-99), αλλά και θεωρεί ότι πολεμάει μια αντίπαλη διεθνή (ή τουλάχιστον έτσι αυτοπαρουσιάζεται).

Αυτό συχνά αποκαλείται «πολιτική αντι-φύλου».⁶ Η ονομασία αυτή προέρχεται από τους ερευνητές που αντιλαμβάνονται αυτή την πολιτική με τους δικούς της όρους, ως αντιτιθέμενη στην «ιδεολογία» του «κοινωνικού» φύλου στο όνομα της «φυσικής τάξης» του «πραγματικού»: του «βιολογικού» φύλου. Στις περισσότερες μελέτες της πολιτικής αντι-φύλου, τα τρανς άτομα διαγράφονται· οι κατασκευές του «φύλου» και του «φεμινισμού» οι οποίες αποκλείουν την τρανς κατάσταση συχνά τεκμησιώνονται από επιχειρήματα της πολιτικής αυτής.⁷ Έτσι, η πολιτική αντι-φύλου αντιπροσωπεύει «μια σύγκλιση μεταξύ της Καθολικής Εκκλησίας αλλά και διαφόρων εθνικών και νατσοβιτικών καθεστώτων που έχουν συνδυάσει τη λαϊκή απήχηση της τρανσφοβίας με περιορισμούς

5. Jules Joanne Gleeson and Elle O’Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto, 2021, 27.

6. Ως «πολιτική αντι-φύλου» μεταφράζουμε τον καθιερωμένο όρο *anti-gender politics* που αποτελεί μία ορολογία ομπρέλα που μέσα της συμπεριλαμβάνει τακτικές και ρητορικές των οργανωμένων επιθέσεων ενάντια στην ελευθερία έκφρασης φύλου και σεξουαλικότητας. (Σ.τ.Μ.)

7. Είμαστε ευγνώμονες στις συνεργάτιδες μας στο πρόγραμμα RESIST, Latife Akyüz, Kath Browne, Marianne Blidon, Stef Boulila, Sébastien Chauvin, Aoife Grant, Orlaith Hennessy, Katya Filep, Roberto Kulpa, Sheryl Lynch, Gavan Titley, María Rodó-Zárate, για τη συμβολή τους στη δημιουργία μιας εναλλακτικής ανάλυσης και την ενίσχυση των τρόπων με τους οποίους οργανώνεται η αντίσταση ενάντια στις πολιτικές αντι-φύλου, στις πολλαπλές εκφάνσεις τους, με τρόπους που αποκαλύπτουν την πολυπλοκότητά της.

politics, the Movement for Black Lives, transformative justice, Black Studies, etc. All of these struggle against a globalised race class formation, racial capitalism, which entails the dehumanisation of and assault on Black trans people, sex workers, migrants.

Transness can feel like a radical introduction of invention into existence, and the poesis of trans lives and the lives of trans communities, trans chosen families, trans collectives, is—despite attempts at violent suppression and eradication, not only from something called History but also from existence—a daily resistance.

In our own research, we read the autobiographies our trans sisters have published from the late 80s;⁹ the periodical *To Kraximo*;¹⁰ works published by Polychromos Planitis [Colourful Planet] and sold in its welcoming bookstore;¹¹ we viewed Paola Revenioti's

9. Elisavet (Betty) Vakalidou, *Καπετάνιος της Ψυχής μου* [The Captain of my Soul]. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2007. Elisavet (Betty) Vakalidou, *Ποσο πάει* [How Much]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2009. Eva Koumariou, *Το Ταξίδι της Ζωής μου* [The Travels of my Life]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2012. Tzeni Hiloudaki, *Οι Άγγελοι δεν έχουν Φύλο* [Angels Have no Gender]. Αθήνα: Ομβρος, 2012. Tzeni Hiloudaki, *Η Μαύρη Βίβλος* [The Black Bible]. Αθήνα: Ομβρος, 2003. Tzeni Hiloudaki, *Αίγλης και Κρίσης Γωνία* [Corner of Glamour and Crisis]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2013. (In greek).

10. *Το Κράξιμο: περιοδικό επαναστατικής ομοφυλόφιλης έκφρασης* [To Kraximo: journal of radical homosexual expression], 1981-1993. Published by Paola Revenioti.

11. Including works authored by the late Marina Galanou, writer, publisher, and founding president of the Transgender Support Union (SYD). See Marina Galanou, *Ταυτότητα και έκφραση φύλου: Ορολογία, διακρίσεις, στερεότυπα και μύθοι* [Gender Identity and Expression: Terminology, Discriminations, Stereotypes, and Myths]. Αθήνα: Σωματείο

στα δικαιώματα των αμβλώσεων», όπως εξηγεί η Elle O'Rourke (pp. 74-75)· περιλαμβάνει επίσης απίθανες συμμαχίες και σκοτεινές συναλλακτικές σχέσεις που διασχίζουν συχνά αντιφατικούς πολιτικούς χώρους. Εξεταζόμενη διαθεματικά, αυτή η πολιτική περιλαμβάνει μια σειρά βίαιων αποανθρωποποιήσεων: η «άνοδος της Παγκόσμιας Δεξιάς τοποθέτησε τον άνθρωπο που φυλομεταβαίνει μαζί με την μετανάστρια ως βασικό σύμπτωμα και φορέα του 'πολιτισμικού εκφυλισμού'».⁸ Το βαθιά αντι-Μαύρο, μισογυνιστικό υπόβαθρο αυτών των φιγούρων —ή, «φοβογενών αντικειμένων» (εδώ, η Trish Salah μάς υπενθυμίζει την έννοια της «φοβογένεσης» του Frantz Fanon—την παραγωγή του φόβου ως μηχανισμού της κοινωνικογενετικής διαδικασίας —την παραγωγή του αποικιακού φυλετικού σχηματισμού της λευκής υπεροχής· πρβλ. σσ. 111-113 σε αυτόν τον τόμο). Έτσι, το αντι-φύλο είναι ο τερφισμός (αλλά συχνά είναι επίσης το αντι-αντι-φύλο), αλλά το ίδιο ισχύει και για τον αντι-γουοκεϊσμό,⁹ για την εναντίωση στις κριτικές σπουδές της φυλής και άλλα εγχειρήματα που κάτω από μια λευκή φεμινιστική οπτική αποκλείονται (λανθασμένα) από τις μελέτες της πολιτικής αντι-φύλου, υπό τον αντι-Μαύρο μανδύα του «φύλου».

Όπως παρατηρεί ειρωνικά η McKenzie Wark, είναι κάπως παράδοξο το γεγονός ότι αυτά τα εθνικιστικά

8. Gleeson & O'Rourke, 2021, 26.

9. Ο Αντι-γουοκεϊσμός (anti-Wokeism) αναφέρεται στη συντονισμένη επίθεση κατά της αντιρατσιστικής σκέψης και πολιτικής. Το επίθετο "woke" (άγρυπνο) χρησιμοποιείται στην αφροαμερικανική καθομιλουμένη για να αναφερθεί σε κάποιο άτομο με αντιρατσιστική συνείδηση και έχει παραποιηθεί ως ρατσιστικό επίθετο στην κουλτούρα της αποικιακής λευκής υπεροχής, για να απαξιώσει τον αντιρατσισμό. (Σ.τ.Μ.)

remarkable biomythography *Oleanders*;¹² and we listened to the narratives communicated in oral histories that trans activists in Athens shared with us. These knowledges, shared by plural selves (in María Lugones' sense)¹³—rather than the unidimensional, essentialised, dehumanised, if sometimes romantic figures of anthropology or any of the White Father Sciences—are a poetics of trans lives, and of the invention of trans life, its being brought into being. These knowledges are nowhere to be found in canons, and they're not necessarily seeking visibility. Often they are seeking opacity.

In a border country in a fortified supranational union—one simultaneously projected as the civilisational limit, from which is extracted, the dehistoricised civilisational paradigm—the production of knowledge and the reproduction of gender, race, nation, and class are intensely violent processes. We have argued elsewhere that war has replaced economy.¹⁴ We write from this location, in a city in which atmospheric violence is a palpable reality. But then, where is it not? This is the basis of our invitational gesture to think and question together, to prefigure and imagine, and to put into practice a revolutionary *Transfeminist International!*

Υποστήριξης Διεμφυλικών, 2014.

12. Paola Revenioti, dir. *Πικροδάφνες/Oleanders*, Athens: Paola Team Documentaries, 2020, 67 minutes.

13. María Lugones, "Structure/Anti-structure and Agency under Oppression." In *Pilgrimages/Peregrinajes: Theorizing Coalition Against Multiple Oppressions*. Oxford: Rowman & Littlefield, 2003, 57-60.

14. Anna Carastathis and Myrto Tsilimpounidi, *Reproducing Refugees: Photographía of a Crisis*. London: Rowman & Littlefield, 2020.

κινήματα που φαντάζονται έναν κόσμο με ολόένα και πιο θανατηφόρα σύνορα κατάφεραν να οργανωθούν σε διεθνές επίπεδο (σ. 135 στον παρόντα τόμο). Ενώ ακόμα προσπαθούμε να καταλάβουμε τις δυνατότητες ενός αντιεθνικού, καταργητικού, διεθνούς τρανσφεμινισμού, ένας τρανς πανικός «εμφανίζεται σε μεγάλη κλίμακα... η Δεξιά μάς ορίζει ως απειλή για κάθε σταθερότητα και κανονικότητα, δικαιολογώντας τόσο τις εκρήξεις εξωδικαστικής βίας όσο και τη συστηματική στέρηση δικαιωμάτων και βασικής αξιοπρέπειας από τους κρατικούς αξιωματούχους».¹⁰

Αυτός ο τρανς πανικός είναι ταυτόχρονα ένας αντιμαύρος πανικός, ένας αντι-μεταναστευτικός πανικός, και οι θανάσιμες διασταυρώσεις των πανικών αυτών αποκρυσταλλώνονται στη διεθνοιστική κραυγή «Οι Ζωές των Μαύρων έχουν σημασία». Η *Τρανσφεμινιστική Διεθνής!* εμπνέεται από τη διαχρονική διεθνοποίηση των αγώνων ενάντια στον αντιμαύρο ρατσισμό, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής θεωριών και κουλτούρων πολιτικής οργάνωσης, όπως η πολιτική της κατάργησης, το Κίνημα για τις Ζωές των Μαύρων, η επανορθωτική δικαιοσύνη, οι Μαύρες Σπουδές κ.λπ. Όλα αυτά αγωνίζονται ενάντια σε έναν παγκοσμιοποιημένο φυλετικό ταξικό σχηματισμό, τον φυλετικό καπιταλισμό, ο οποίος συνεπάγεται την απανθρωποποίηση και την επίθεση σε Μαύρους τρανς ανθρώπους, εργαζόμενες στο σεξ, και μετανάστες.

Η τρανσότητα μπορεί να μοιάζει με μια ριζική εισαγωγή της επινόησης της ύπαρξης, και η ποιητική των τρανς ζώων και των ζώων των τρανς κοινοτήτων, των τρανς επιλεγμένων οικογενειών, των τρανς συλλογικοτήτων,

10. Gleeson & O'Rourke, 2021, 27.

The ability to imagine realities other than the one we are now living is a crucial practice of survival in the praxis of liberation.¹⁵ Not only to abolish obsolete realities, but to imagine their obsolescence: these are acts of resistance.¹⁶ The refusal of realism is an epistemological struggle, to resist what transfeminist philosopher Talia Bettcher has called “reality enforcement”: one of the core elements of transphobic violence.¹⁷

Where we live, the transmission of Knowledge in public education (that is, State education) relies on the enmeshing of education and nationalised religion, as evident in the name of the designated ministry, the Ministry of Education and Religion. The figure of the male orthodox priest who was also the community’s teacher was the norm since the Ottoman Empire until up to two generations ago. This figure is still embodied in the “modern” educational system, which emphasises religious, gender, national, and cultural conformity to norms, the iteration of which becomes a matter of legibility, of survival, of social life, of humanisation.

At the peripheries of peripheries are warehoused people intended to inhabit barely viable subject positions, to lead barely livable lives. But this space—a margin, in bell hooks’ sense, is potentially “a space of

15. Angela Davis, Gina Dent, Erica R. Meiners & Beth E. Richie, *Abolition. Feminism. Now.* Chicago: Haymarket Books, 2022.

16. Angela Davis, *Abolition Democracy: Beyond Empire, Prisons, and Torture.* Seven Stories Press, 2005.

17. Talia Bettcher, “Trapped in the Wrong Theory: Rethinking Trans Oppression and Resistance.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 39(2): 2014, 383-406.

είναι —παρά τις προσπάθειες βίαιης καταστολής και εξάλειψης, όχι μόνο από κάτι που ονομάζεται Ιστορία αλλά και από την ύπαρξη— μια καθημερινή αντίσταση.

Στη δική μας έρευνα, διαβάσαμε τις αυτοβιογραφίες που έχουν δημοσιεύσει οι τρανς αδελφές μας από τα τέλη της δεκαετίας του ‘80.¹¹ το περιοδικό *Το Κράξιμο*.¹² έργα που εκδίδονται από τον Πολύχρωμο Πλανήτη και πωλούνται στο φιλόξενο βιβλιοπωλείο του.¹³ είδαμε την αξιοσημείωτη βιομυθογραφία της Πάολα Ρεβενιώτη, *Πικροδάφνες*.¹⁴ και ακούσαμε τις αφηγήσεις που επικοινωνούνται μέσα από προφορικές ιστορίες που μοιράστηκαν μαζί μας τρανς ακτιβιστές/ακτιβίστριες/ακτιβιστά στην Αθήνα. Αυτές οι γνώσεις, που μοιράζονται από πληθυντικούς εαυτούς (με την έννοια της María Lugones)¹⁵ —και όχι από τις μονοδιάστατες,

11. Ελισάβετ (Μπέττυ) Βακαλίδου, *Καπετάνιος της Ψυχής μου.* Αθήνα: Τυπωθήτω, 2007. Ελισάβετ (Μπέττυ) Βακαλίδου, *Ποσο πάει.* Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2009. Εύα Κουμαριανού, *Το Ταξίδι της Ζωής μου.* Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2012. Τζέι Χειλουδάκη, *Οι Άγγελοι δεν έχουν Φύλο.* Αθήνα: Ομβρος, 2012. Τζέι Χειλουδάκη, *Η Μαύρη Βίβλος.* Αθήνα: Ομβρος, 2003. Τζέι Χειλουδάκη, *Αίγλης και Κρίσης Γωνία.* Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2013.

12. *Το Κράξιμο: περιοδικό επαναστατικής ομοφυλόφιλης έκφρασης.* Εκδότρια, Πάολα Ρεβενιώτη.

13. Συμπεριλαμβάνονται έργα της αείμνηστης Μαρίνας Γαλανού, συγγραφέως, εκδότριας και ιδρυτικής προέδρου του Σωματείου Υποστήριξης Διεμφυλικών (ΣΥΔ). Πρβλ. Μαρίνα Γαλανού, *Ταυτότητα και έκφραση φύλου: Ορολογία, διακρίσεις, στερεότυπα και μύθοι.* Αθήνα: Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών, 2014.

14. Πάολα Ρεβενιώτη, *Πικροδάφνες/Oleanders,* Αθήνα: Paola Team Documentaries, 2020, 67 λεπτά.

15. María Lugones, “Structure/Anti-structure and Agency under Oppression.” Στο *Pilgrimages/Peregrinajes: Theorizing Coalition Against Multiple Oppressions.* Oxford: Rowman &

radical openness.”¹⁸ Choosing a space in which life is affirmed and people can breathe is a poetic struggle: it requires we practise “hope [as] a discipline,” to quote Mariame Kaba.¹⁹ As an orientation, radical openness requires the abolition of many things—including, quite possibly those struggle identities we hold dear, as Marquis Bey suggests, in further asking: “How do we give ourselves to the dissolution of identities we’ve come to hold dear?” (p. 48 in this volume).

Here, McKenzie Wark disagrees, insisting on “specificity, and how when it comes to understanding the world from particular experiences, habits, locations” (p. 122 in this volume), those struggle identities become the basis for and limits of community. Trapped in an exploitative relation with the cis, Wark speaks to how transfem people, “all of us end up doing the labour of having to do gender for the cis.” (p. 124 in this volume). Living segregation, living dehumanisation, living being rendered exile or an alien within, these form part of the “outside” to cis gender for cisgender people to which McKenzie Wark refers. It appears on this landscape as a trans separatism, a trans class struggle, a trans sisterhood. Echoing the analysis of Cameron Awkward-Rich concerning the relation of “continually reiterated conflict” between feminist and trans politics,²⁰ A reparative reading of the separatism/coalition divide

18. bell hooks, “Choosing the Margin as a Space of Radical Openness.” *Framework: The Journal of Cinema and Media* 36 (1989): 15–23.

19. Mariame Kaba, *We Do This 'Til We Free Us: Abolitionist Organizing and Transforming Justice*. Chicago: Haymarket Books, 2021.

20. Cameron Awkward-Rich, “Trans, Feminism: Or, Reading like a Depressed Transsexual.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 42(4): 2017, 819–841.

ουσιοποιημένες, αποανθρωποποιημένες αν και ενίοτε ρομαντικές φιγούρες της ανθρωπολογίας ή οποιασδήποτε από τις Λευκές Πατρικές Επιστήμες—είναι μια ποιητική των τρανς ζώων και της επινόησης της τρανς ζωής, του γίνεσθαι της. Αυτές οι γνώσεις δεν βρίσκονται πουθενά στους κανόνες και δεν επιδιώκουν απαραίτητα την ορατότητα. Συχνά επιδιώκουν την αδιαφάνεια.

Σε μια χώρα-σύνορο σε μια οχυρωμένη υπερεθνική ένωση—μια χώρα στην οποία προβάλλεται ταυτόχρονα το όριο του πολιτισμού και εκ της οποίας εξάγεται το αποϊστορικοποιημένο πολιτιστικό παράδειγμα—η παραγωγή γνώσης και η αναπαραγωγή του φύλου, της φυλής, του έθνους και της τάξης είναι έντονα βίαιες διαδικασίες. Έχουμε υποστηρίξει αλλού ότι ο πόλεμος έχει αντικαταστήσει την οικονομία.¹⁶ Γράφουμε από αυτή την τοποθεσία, σε μια πόλη στην οποία η ατμοσφαιρική βία είναι μια απτή πραγματικότητα. Αλλά πού δεν είναι; Αυτή είναι η βάση της χειρονομίας μας, να σας προσκαλέσουμε για να σκεφτούμε και να αναρωτηθούμε μαζί, να προεικονίσουμε και να φανταστούμε και να υλοποιήσουμε μια επαναστατική *Τρανςφεμινιστική Διεθνή!*

Η ικανότητα να φανταζόμαστε πραγματικότητες διαφορετικές από αυτή που ζούμε τώρα είναι μια κρίσιμη πρακτική επιβίωσης στην πρακτική της απελευθέρωσης.¹⁷ Όχι μόνο να καταργήσουμε

Littlefield, 2003, 57-60.

16. Anna Carastathis and Myrto Tsilimpounidi, *Reproducing Refugees: Photographía of a Crisis*. London: Rowman & Littlefield, 2020.

17. Angela Davis, Gina Dent, Erica R. Meiners & Beth E. Richie, *Abolition. Feminism. Now*. Chicago: Haymarket

would dwell on the imbrications of these seeming polar terms particularly for subjects facing “intersectional disempowerment” (that is, standing at the dangerous intersection of invisibility from the perspective of ‘collective’ political struggle).²¹

As we were preoccupied with thinking through this tryptic, *Trans Theories, Trans Poetics, and Trans Struggles*, it became an invitation to a public conversation that will take place in autumn 2023 in Athens, amongst two of the contributors to this volume, Marquis Bey and Trish Salah, who will be joined by a third: Alyosxa Tudor. Once held, that conversation will form the basis of a companion to the book you hold in your hands.

One of the things we found most interesting in reading and translating the wor(l)ds you will encounter in the pages that follow were the tensions and contradictions that arise as we listen to five trans theorists, all of whose thought is in complex relationality vis-a-vis Marxism—as Transgender Marxists, as Femmunists, as Anarchists, as Black Trans Feminists, as post-Marxists, as labour activists, including union organisers of precarious knowledge workers at universities and sex workers. Indeed, one of our inspirations for Transfeminist International! was the edited collection, *Transgender Marxism*, edited by Jules Joanne Gleeson and Elle O’Rourke that we were able to read in 2021, which comprises sixteen essays that affirm: “What has been made can be unmade.”²²

21. Kimberlé Williams Crenshaw, “Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence Against Women of Colour.” *Stanford Law Review* 43(6): 1991, 1252.

22. Gleeson and O’Rourke, 2021, 28.

τις παρωχημένες πραγματικότητες, αλλά και να φανταζόμαστε την παρωχημένη τους μορφή: αυτές είναι πράξεις αντίστασης.¹⁸ Η άρνηση του ρεαλισμού είναι ένας επιστημολογικός αγώνας, για να αντισταθούμε σε αυτό που η τρανσφεμινίστρια φιλόσοφος Talia Bettcher έχει αποκαλέσει «επιβολή της πραγματικότητας»: ένα από τα βασικά στοιχεία της τρανσφοβικής βίας.¹⁹

Εκεί που ζούμε, η μετάδοση της Γνώσης στη δημόσια εκπαίδευση (δηλαδή στην κρατική εκπαίδευση) βασίζεται στην εμπλοκή της εκπαίδευσης και της εθνικοποιημένης θρησκείας, όπως φαίνεται και από το όνομα του υπεύθυνου υπουργείου, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η φιγούρα του άνδρα ορθόδοξου ιερέα που ήταν επίσης ο δάσκαλος της κοινότητας ήταν ο κανόνας από την Οθωμανική Αυτοκρατορία μέχρι και πριν από δύο γενιές. Η φιγούρα αυτή εξακολουθεί να ενσαρκώνεται στο «σύγχρονο» εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο δίνει έμφαση στη συμμόρφωση προς θρησκευτικούς, έμφυλους, εθνικούς και πολιτισμικούς κανόνες, η επανάληψη των οποίων γίνεται θέμα αναγνωσιμότητας, επιβίωσης, κοινωνικής ζωής, και εξανθρωπισμού.

Στις παρυφές των παρυφών αποθηκεύονται άνθρωποι που προορίζονται να κατοικήσουν σε ελάχιστα βιώσιμες υποκειμενικές θέσεις, να ζήσουν ελάχιστα βιώσιμες ζωές. Όμως αυτός ο χώρος —ένα περιθώριο, με την έννοια της bell hooks, είναι δυνητικά «έναν

Books, 2022.

18. Angela Davis, *Abolition Democracy: Beyond Empire, Prisons, and Torture*. Seven Stories Press, 2005.

19. Talia Bettcher, “Trapped in the Wrong Theory: Rethinking Trans Oppression and Resistance.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 39(2): 2014, 383-406.

As far as we can tell, no coherent project (much less programme) for a Transfeminist International! emerges from the pages that follow; but, read together, they raise myriad questions for militant coalitions that can only be addressed in praxis. Transfeminist International! has no ambition to totality, at least not the Euro/colonial concept of totality, or universality, which excludes the many worlds that constitute a pluriversal epistemology. Many truths exist at once: we have the capacity to imagine and form radical Black trans feminist coalitions—and we experience burnout from transphobic feminism. Transfeminism’s awkward or even antagonistic relationship towards feminism, or the hesitation to identify trans liberation as a feminist project, is understandable given that in many places, “transphobia is the ... entry requirement for referring to yourself as a feminist” as Jules Joanne Gleeson explains (p. 72 in this volume).

In other political cultures, transfeminism is avowed by trans and non-trans people not only, and sometimes not primarily as the feminism of trans people; but rather, as a form of ‘inclusive’ feminism that integrates trans theoretical critiques of cis white feminisms. Transfeminism in this sense imagines itself as theoretically inclusive of trans lives, whether or not trans people are actually present (in the collective, in the theory). This usage seems to us to resolve the contradiction between trans-and-feminism in too facile a way, or prematurely, in a triumphant progress narrative, while once again asking trans people to get out of the way. Similarly to the deracination of intersectionality as a condition of its commodified mobility as a post-racial analytic that “sheds Black women,” to paraphrase

χώρος ριζοσπαστικής ανοιχτωσίας».²⁰ Η επιλογή ενός χώρου στον οποίο η ζωή επιβεβαιώνεται και οι άνθρωποι μπορούν να αναπνεύσουν είναι ένας ποιητικός αγώνας: απαιτεί να εξασκήσουμε την «ελπίδα [ως] πειθαρχία», παραθέτοντας τα λόγια της Mariame Kaba.²¹ Ως προσανατολισμός, το ριζοσπαστικό άνοιγμα απαιτεί την κατάργηση πολλών πραγμάτων —συμπεριλαμβανομένων, πολύ πιθανόν, εκείνων των αγωνιστικών ταυτοτήτων που αγαπάμε, όπως προτείνει το Marquis Bey, ρωτώντας περαιτέρω: «Πώς προσφέρουμε τους εαυτούς μας στη διάλυση των ταυτοτήτων που έχουμε καταλήξει να αγαπάμε;» (σ. 49 στον παρόντα τόμο).

Εδώ, η McKenzie Wark διαφωνεί, επιμένοντας στην «ιδιαιτερότητα, και στο πώς όταν πρόκειται να κατανοήσουμε τον κόσμο από συγκεκριμένες εμπειρίες, συνήθειες, τοποθεσίες» (σ. 123 στον παρόντα τόμο), αυτές οι αγωνιστικές ταυτότητες γίνονται η βάση και τα όρια της κοινότητας. Παγιδευμένες σε μια εκμεταλλευτική σχέση με τους σις, η Wark μιλάει για το πώς οι τρανσφεμ άνθρωποι, «όλες μας καταλήγουμε να κάνουμε την εργασία του να πρέπει να κάνουμε το φύλο για τους σις» (σ. 127 στον παρόντα τόμο). Το να ζει κανείς τον διαχωρισμό, το να ζει την απανθρωποποίηση, το να ζει το να γίνεται εξόριστη ή ξένη εκ των έσω, αυτά αποτελούν μέρος του «εξωτερικού» του σις φύλου για τα σις άτομα, στο οποίο αναφέρεται η McKenzie Wark. Το t4t —το τρανς για τρανς— εμφανίζεται σε αυτό το τοπίο ως ένας

20. bell hooks, “Choosing the Margin as a Space of Radical Openness.” *Framework: The Journal of Cinema and Media* 36 (1989): 15–23.

21. Mariame Kaba, *We Do This 'Til We Free Us: Abolitionist Organizing and Transforming Justice*. Chicago: Haymarket Books, 2021.

Jennifer Nash,²³ “transfeminism” can be waved as a banner signifying inclusion of stigmatised genders rather than the abolition of gender, eviscerating its radical claims.

Is transfeminism a contradiction, which is to say a social force contributing to the accelerating contradictions of very, very late capitalism? Can it stem the ecocidal, genocidal, gendericidal, feminicidal project in these post-apocalyptic times? Is transfeminism a political horizon of coalition, which invites us to move from identity to positionality? From where we stand to what we stand for, and whom with? Is transfeminism about heterogeneity, intersectionality, abolition? “Maybe,” as Wark ventures, “transfeminism is a placeholder for something that’s still to be thought” (p. 120 in this volume).

Maybe, in this sense, being a transfeminist is doing the work of speculative fiction: first, we have to imagine a different wor(l)d and then find ways to live it, bring it into being, and keep it alive. Maybe then, transfeminism is a placeholder for something that’s still to be fought.

23. Jennifer Nash, “Institutionalizing the Margins.” *Social Text* 32(1): 2014, 45-65.

τρανς διασπαστισμός, ένας τρανς ταξικός αγώνας, μια τρανς αδελφοσύνη. Απηχώντας την ανάλυση του Cameron Awkward-Rich σχετικά με τη «διαρκώς επαναλαμβανόμενη σύγκρουση» μεταξύ φεμινιστικής και τρανς πολιτικής,²² μια επαυροθωτική ανάγνωση του διαχωρισμού σε παρατισμού/συμμαχίας θα έμενε στις εμπλοκές αυτών των φαινομενικά διαμετρικά αντίθετων όρων ιδιαίτερα για τα υποκείμενα που αντιμετωπίζουν «διαθεματική αποδυνάμωση» (δηλαδή στέκονται στην επικίνδυνη διασταύρωση της αορατότητας από την οπτική του «συλλογικού» πολιτικού αγώνα).²³

Καθώς μας απασχολούσε η σκέψη αυτού του τρίπτυχου, *Τρανς θεωρία, Τρανς ποίηση, Τρανς αγώνας*, αυτό πήρε τη μορφή πρόσκλησης για μια δημόσια συζήτηση που θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2023 στην Αθήνα, μεταξύ δύο από τους συντελεστές αυτού του τόμου, το Marquis Bey και την Trish Salah, στους οποίους θα προστεθεί και ένα τρίτο συνομιλητό: το Alyosha Tudor. Μόλις διεξαχθεί, η συζήτηση αυτή θα αποτελέσει τη βάση ενός βιβλίου συντροφικού με αυτό που κρατάτε στα χέρια σας.

Ένα από τα πράγματα που βρήκαμε πιο ενδιαφέροντα κατά την ανάγνωση και μετάφραση των λέξεων-κόσμων που θα συναντήσετε στις σελίδες που ακολουθούν ήταν οι εντάσεις και οι αντιφάσεις που προκύπτουν καθώς ακούμε πέντε τρανς θεωρητικούς, η σκέψη των οποίων βρίσκεται σε σύνθετη σχέση με τον

22. Cameron Awkward-Rich, “Trans, Feminism: Or, Reading like a Depressed Transsexual.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 42(4): 2017, 819-841.

23. Kimberlé Williams Crenshaw, “Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence Against Women of Colour.” *Stanford Law Review* 43(6): 1991, 1252.

μαρξισμό —ως τρανς-μαρξίστριες, ως Φεμμουνίστριες, ως αναρχικά, ως Μαύρες Τρανς Φεμινίστριες, ως μετα-μαρξιστά, ως συνδικαλιστά οργανωτά της εργασίας, είτε της επισφαλούς εργασίας στη γνώση στα πανεπιστήμια είτε της σεξεργασίας. Πράγματι, μια από τις εμπνεύσεις μας για την Τρανσφεμινιστική Διεθνή ήταν η συλλογή, *Transgender Marxism*, [Διεμφυλικός Μαρξισμός] που επιμελήθηκαν οι Jules Joanne Gleeson και Elle O'Rourke, είχαμε τη δυνατότητα να διαβάσουμε το 2021, και περιλαμβάνει δεκαέξι δοκίμια που επιβεβαιώνουν: «Ό,τι έχει γίνει μπορεί να ξε-γίνει».²⁴

Κατά τη γνώμη μας, κανένα συνεκτικό σχέδιο (πόσο μάλλον ένα πρόγραμμα) για μια Τρανσφεμινιστική Διεθνή! δεν προκύπτει από τις σελίδες που ακολουθούν· αλλά, αν διαβαστούν μαζί, εγείρουν μυριάδες ερωτήματα για τις μαχητικές συμμαχίες, τα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο στην πράξη. Η *Τρανσφεμινιστική Διεθνής!* δεν φιλοδοξεί την ολότητα, τουλάχιστον όχι την ευρωπαϊκική έννοια της ολότητας ή της καθολικότητας, η οποία αποκλείει τους πολλούς κόσμους που συνιστούν μια πολυπολική επιστημολογία. Πολλές αλήθειες υπάρχουν ταυτόχρονα: έχουμε την ικανότητα να φανταζόμαστε και να σχηματίζουμε ριζοσπαστικές μαύρες τρανς φεμινιστικές συμμαχίες —και βιώνουμε την εξουθένωση από τον τρανσφοβικό φεμινισμό. Η αμήχανη ή και ανταγωνιστική σχέση των τρανς πολιτικών προς τον φεμινισμό ή ο δισταγμός να αναγνωριστεί η τρανς απελευθέρωση ως φεμινιστικό πρόταγμα είναι κατανοητή, δεδομένου ότι σε πολλά μέρη «η τρανσφοβία είναι η ... προϋπόθεση εισόδου για να αναφερθείς στον εαυτό σου ως φεμινίστρια».

24. Gleeson and O'Rourke, 2021, 28.

όπως εξηγεί η Jules Joanne Gleeson (σ. 73 σε αυτόν τον τόμο).

Σε άλλες πολιτικές κουλτούρες, τον τρανσφεμινισμό εστερνίζονται τρανς και μη τρανς άτομα, και μερικές φορές όχι πρωτίστως ως τον φεμινισμό των τρανς ατόμων, αλλά μάλλον ως μια μορφή «συμπεριληπτικού» φεμινισμού που ενσωματώνει τρανς θεωρητικές κριτικές του λευκού σις-φεμινισμού. Ο τρανσφεμινισμός με αυτή την έννοια φαντάζεται τον εαυτό του ως θεωρητικά συμπεριληπτικό των τρανς ζώων, είτε τα τρανς άτομα είναι πραγματικά παρόντα (στη συλλογικότητα, στη θεωρία) είτε όχι. Αυτή η χρήση μάς φαίνεται να επιλύει την αντίφαση μεταξύ τρανς- και -φεμινισμού με πολύ εύκολο τρόπο, ή πρόωρα, σε μια θριαμβευτική αφήγηση προόδου, ενώ για άλλη μια φορά ζητά από τα τρανς άτομα να φύγουν από τη μέση. Ομοίως με την αποφυλετικοποίηση της διαθεματικότητας ως προϋπόθεση της εμπορευματοποιημένης κινητικότητας της ως μετα-ρατσιστικού αναλυτικού εργαλείου που «αποβάλλει τις μαύρες γυναίκες», παραφράζοντας την Jennifer Nash,²⁵ ο «τρανσφεμινισμός» μπορεί να κυματίσει ως λάβαρο που σημαίνει την ένταξη των στιγματισμένων φύλων και όχι την κατάργηση του φύλου, εκμηδενίζοντας έτσι τις ριζοσπαστικές αξιώσεις του.

Είναι ο τρανσφεμινισμός μια αντίφαση, δηλαδή μια κοινωνική δύναμη που συμβάλλει στην επιτάχυνση των αντιφάσεων του πολύ, πολύ ύστερου καπιταλισμού; Μπορεί να αναχαιτίσει το οικοκτόνο, γενοκτόνο, εμφυλοκτόνο, γυναικοκτόνο πρόταγμα σε αυτούς τους μετα-αποκαλυπτικούς καιρούς;

25. Jennifer Nash, "Institutionalizing the Margins." *Social Text* 32(1): 2014, 45-65.

Είναι ο τρανσφεμινισμός ένας πολιτικός ορίζοντας συμμαχιών, που μας καλεί να μετακινηθούμε από την ταυτότητα στη θέση; Από το πού στεκόμαστε στο τι υποστηρίζουμε και με ποια; Ο τρανσφεμινισμός αφορά την ετερογένεια, τη διαθεματικότητα, την κατάργηση; «Ίσως», όπως προτείνει η Wark, «ο τρανσφεμινισμός να είναι ένα προσωρινό υποκατάστατο για κάτι που πρέπει ακόμη να σκεφτούμε» (σ. 123 σε αυτόν τον τόμο).

Ίσως, με αυτή την έννοια, το να είσαι τρανσφεμινίστρια είναι σαν να κάνεις δουλειά επιστημονικής φαντασίας: καθώς πρώτα πρέπει να φανταστούμε έναν διαφορετικό κόσμο και μετά να βρούμε τρόπους να τον ζήσουμε, να τον υλοποιήσουμε και να τον κρατήσουμε ζωντανό. Ίσως τότε, ο τρανσφεμινισμός να είναι ένα προσωρινό υποκατάστατο για κάτι για το οποίο πρέπει ακόμα να παλέψουμε.

Editing note. All titles, annotations, explanatory footnotes and citations were added by us to improve the accessibility of the text (in the original and the translation) and to compile a bibliography of further reading for our dear readers who want to read more about the issues under discussion and the people mentioned. The contributions of Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah, and McKenzie Wark have not been edited for content; only slight edits were attempted for legibility in transitioning from spoken to written words. (AC, MT)

Translation note. We tried to stay with the “trans*” of translation, as a rebellious commitment to escape the normative, gendered taxonomy of the greek language. Staying with the trans*, meant for us, the joy and the pleasure of discovering word endings and linguistic shifts that facilitated audibility in the academic text. It was a heart-warming experience to contribute to the conditions of possibility for trans theory in the greek language, a language that due to our own experiences of displacement, migration and disciplinary education, often does not have space for us. Making space in language was to invent words with/for our communities, to voice new terms in a language that has harmed us. We researched and usually privileged prevailing translations of terms, already circulating and being debated in trans* communities.

As the discussion below points out, one of the barriers any internationalism encounters is the barrier of language in a world structured by centuries of colonialism, imperialism, and linguicide. When organising the first event in the *Transfeminist International!* series, we contemplated and discussed offering simultaneous

Σημείωση επιμέλειας. Όλοι οι τίτλοι, οι επισημάνσεις, οι επεξηγηματικές υποσημειώσεις και οι παραπομπές προστέθηκαν από εμάς, για να βελτιώσουμε την προσβασιμότητα στο κείμενο (στο πρωτότυπο και στη μετάφραση) και για να καταρτίσουμε μια βιβλιογραφία περαιτέρω ανάγνωσης για τα αγαπητά αναγνωστά μας που θέλουν να διαβάσουν περισσότερα για τα υπό συζήτηση θέματα και τα πρόσωπα που αναφέρονται. Οι συνεισφορές των Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah και McKenzie Wark δεν έχουν υποστεί επεξεργασία, εκτός από μικρές διορθώσεις για χάριν μίας ευανάγνωστης μετάβασης από τον προφορικό στο γραπτό λόγο. (AC, MT)

Σημείωση μετάφρασης. Προσπαθήσαμε να παραμείνουμε στο «τρανς*» της μετάφρασης, ως μια επαναστατική δέσμευση να ξεφύγουμε από την κανονιστική, έμφυλη ταξινόμηση της ελληνικής γλώσσας. Η παραμονή στο τρανς* σήμαινε για εμάς τη χαρά και την ευχαρίστηση της ανακάλυψης καταλήξεων λέξεων και γλωσσικών μετατοπίσεων που διευκόλυναν το να ακούσουμε και να γίνουμε ακουστά στο ακαδημαϊκό κείμενο. Ήταν μια συγκινητική εμπειρία να συμβάλλουμε στις συνθήκες δυνατότητας της τρανς θεωρίας στην ελληνική γλώσσα, μια γλώσσα που —λόγω των δικών μας βιωμάτων εκτοπισμού, μετανάστευσης και πειθαρχικής εκπαίδευσης— συχνά δεν μας χωράει. Το να δημιουργούμε χώρο στη γλώσσα σήμαινε να εφευρίσκουμε λέξεις με/για τις κοινότητές μας, να εκφράζουμε νέους όρους σε μια γλώσσα που μας έχει βλάψει. Ερευνήσαμε και συνήθως προκρίναμε τις επικρατέστερες μεταφράσεις όρων, που ήδη κυκλοφορούν και συζητούνται στις τρανς* κοινότητες.

interpretation into greek oral and sign language, but were concerned that translation—particularly interpretation—is difficult when a language lacks words, or a culture lacks concepts to transmit the meanings and feelings of another, or the dialects spoken in worlds where these meanings are alive have been disappeared. (AC, MN, MT)

Όπως επισημαίνεται στη συζήτηση που ακολουθεί, ένα από τα εμπόδια που συναντά κάθε διεθνισμός είναι το εμπόδιο της γλώσσας σε έναν κόσμο που έχει δομηθεί από αιώνες αποικιοκρατίας, ιμπεριαλισμού και γλωσσοκτονίας. Κατά τη διοργάνωση της πρώτης εκδήλωσης της σειράς *Τρανσφεμινιστική Διεθνής!* σκεφτήκαμε και συζητήσαμε να προσφέρουμε ταυτόχρονη διερμηνεία στην ελληνική προφορική και νοηματική γλώσσα, αλλά ανησυχούσαμε ότι η μετάφραση —ιδιαίτερα η διερμηνεία— είναι δύσκολη, όταν μια γλώσσα δεν έχει λέξεις ή μια κουλτούρα δεν έχει έννοιες για να μεταδώσει τα νοήματα και τα συναισθήματα μιας άλλης, ή οι διάλεκτοι που ομιλούνται σε κόσμους όπου αυτά τα νοήματα είναι ζωντανά έχουν εξαφανιστεί. (AC, MN, MT)

*How can we commit,
whoever and wherever we are,
to the liberation
of whomever, wherever?*

—Marquis Bey

RADICAL BLACK TRANS FEMINIST COALITIONS

Ριζοσπαστικές Μαύρες Τρανς Φεμινιστικές Συμμαχίες

*Πώς μπορούμε να δεσμευτούμε,
οποιαδήποτε και οπουδήποτε είμαστε,
στην απελευθέρωση
του οποιουδήποτε, οπουδήποτε;*

—Marquis Bey

Marquis Bey

Radical Black Trans Feminist Coalitions

*How can we commit,
whoever and wherever we are,
to the liberation of whomever, wherever?*

Thank you all so much for that, so so much; I'm really humbled and honored to be here amongst all of you, as well as amongst my co-panelists who, some of whom, I've been reading for a few years now. So I'm really really humbled to be here.

So my remarks will be only about eight minutes, but I have like a minute of preparatory remarks too. The first preparatory remark being that I tried to approach, all the things that I write, to all the things that I think, all the ways that I am trying to in community, in conversation with folks via a kind of strain of abolition, which I mean—by that I mean simply compassion, non-punitivity, non-disposability, both kinds of things—and I want to say, I want to make that clear, because I'm hoping that my remarks will not imply otherwise, you know. I also hope that the things that I say are always woven in that spirit. And then the second preparatory remark, is that I'm in the basement office of my home and there are people working on my roof and siding right now. So there may be a little banging and sawing and I hope it's not too overwhelming for folks, so I'll be muted when I'm not talking just to make sure that is not caught on the microphone.

So now, to begin. I want to spend the time I have with you all, people I know personally, and I'm always honored to be in conversation and coalition with, and all of you here today, engaging in thinking and feeling

Marquis Bey

Ριζοσπαστικές Μαύρες Τρανς Φεμινιστικές Συμμαχίες

*Πώς μπορούμε να δεσμευτούμε,
οποιαδήποτε και οπουδήποτε είμαστε,
στην απελευθέρωση του οποιουδήποτε, οπουδήποτε;*

Σας ευχαριστώ όλα, όλες και όλους τόσο πολύ γι' αυτό. Είναι τιμή μου και αισθάνομαι ευγνώμον που είμαι εδώ ανάμεσά σε σας αλλά και στις συνομιλήτριές μου, κάποιες από τις οποίες διαβάζω εδώ και μερικά χρόνια. Αισθάνομαι, λοιπόν, πολύ πολύ ευγνώμον που βρίσκομαι εδώ.

Τα σχόλια μου θα διαρκέσουν μόνο οκτώ λεπτά, αλλά έχω και περίπου ένα λεπτό προκαταρκτικών σχολίων, το πρώτο εκ των οποίων είναι ότι προσπαθώ να προσεγγίσω όλα όσα γράφω, όλα όσα σκέφτομαι, όλους τους τρόπους με τους οποίους προσπαθώ να βρίσκομαι σε κάποια κοινότητα, σε διάλογο με άλλους ανθρώπους μέσω ενός είδους κατάργησης. Με αυτό εννοώ —απλά— συμπόνια, μη τιμωρία, μη αναλωσιμότητα —και των δύο ειδών— και θέλω να πω, θέλω να το καταστήσω σαφές, επειδή ελπίζω ότι τα σχόλια μου δεν θα υπονοήσουν κάτι άλλο, ξέρετε. Επίσης ελπίζω ότι αυτά που λέω πάντοτε υφαινούνται σε αυτό το πνεύμα. Το δεύτερο προκαταρκτικό σχόλιο είναι ότι βρίσκομαι στο υπόγειο γραφείο του σπιτιού μου και άνθρωποι δουλεύουν πάνω στην σκεπή και τους τοίχους [του σπιτιού μου] καθώς σας μιλώ. Άρα μπορεί να ακουστούν λίγα χτυπήματα και πριονίσματα και ελπίζω να μην σας είναι υπερβολικά ενοχλητικό, θα είμαι σε σίγαση όταν δεν μιλάω μόνο για να βεβαιωθώ ότι δεν πιάνεται στο μικρόφωνο.

radical transfeminist solidarity and coalition. I want to spend this brief time talking about the coalitional possibilities of black trans feminism—I don't know if you can hear the sawing right now. I'm speaking around my recent book titled *Black Trans Feminism*,²⁴ but I hope to offer something more than just the rehashing of the book. I wish to offer, in addition to how I understand black trans feminism, a gesture to more widespread coalition with and in a black trans movement is politics and ethics. *Black Trans Feminism*, the book, is a mode of inhabiting and exhabiting the world. It is not strictly descriptive of certain kinds of people. But instead, it is a posture in this position. So, I argue in the book, that we can do this by perhaps rethinking what we might mean by the terms “blackness,” “transness,” and “black feminism.” These terms are not identities, necessarily, they're not names for specific demographics. Instead, they're names for different inflections of how we subvert power. So, this means we must be given toward the dissolution of the things we have come to regard as quite dear; namely, our given—and even reclaimed—identities.

The book articulates blackness as a moot in this relationship to impose ontologies, a posture of fugitivity that promotes an irregularity in service of subverting regimes of regulation and circumscription. This claim inducts and inaugurates transness as well. Insofar as the “trans” indexes not a specific corporeal arrangement, not a specific anatomical configuration or reconfiguration, not a specific gendered or sexed relationship to the medical-judicial—though, to be sure, not exclusive of these things—but rather, a

24. Marquis Bey, *Black Trans Feminism*. Durham and London: Duke University Press, 2022.

Με αυτά, ας ξεκινήσω. Θέλω να περάσω τον χρόνο που έχω μαζί σας, με ανθρώπους που γνωρίζω προσωπικά —και με τιμά πάντα να συνομιλώ και να συμμαχώ μαζί σας— και με όλα εσάς εδώ σήμερα, σκεφτόμενο και συναισθανόμενο μία ριζοσπαστική τρανσφεμινιστική αλληλεγγύη και συμμαχία. Θέλω να περάσω αυτό το λίγο χρόνο μιλώντας για τις συμμαχικές δυνατότητες του Μαύρου τρανσφεμινισμού —δεν ξέρω αν ακούτε το πριόνισμα αυτή τη στιγμή. Μιλάω γύρω από το πρόσφατο μου βιβλίο με τίτλο *Black Trans Feminism* [Μαύρος Τρανς Φεμινισμός],²⁶ αλλά ευελπιστώ να προσφέρω κάτι περισσότερο από απλώς μια επανάληψη του βιβλίου. Επιθυμώ να προσφέρω, εκτός από το πώς καταλαβαίνω τον μαύρο τρανς φεμινισμό, μια χειρονομία προς μια πιο διευρυμένη συμμαχία με και εντός ενός μαύρου τρανς κινήματος, το οποίο είναι πολιτικό και ηθικό. *Black Trans Feminism*, το βιβλίο, είναι ένας τρόπος κατοίκησης και απο-κατοίκησης του κόσμου. Το βιβλίο δεν είναι αυστηρά περιγραφικό ενός ορισμένου είδους ανθρώπων. Αντ' αυτού, είναι μια στάση σε αυτή τη θέση. Οπότε, υποστηρίζω στο βιβλίο, μπορούμε να το κάνουμε αυτό ίσως αναθεωρώντας τι θα μπορούσαμε να εννοούμε με τους όρους «μαυρότητα», «τρανσότητα» και «μαύρος φεμινισμός». Αυτοί οι όροι δεν είναι ταυτότητες, απαραίτητα. Δεν είναι ονομασίες για συγκεκριμένες δημογραφικές ομάδες. Αντ' αυτού, είναι ονομασίες για διαφορετικές τομές στους τρόπους ανατροπής της εξουσίας. Άρα, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να προσφέρουμε το εαυτό μας προς τη διάλυση πραγμάτων που έχουμε καταλήξει να θεωρούμε πολύ αγαπητά: δηλαδή τις αποδιδόμενες — και ακόμα τις επανοικιοποιημένες— ταυτότητές μας.

26. Marquis Bey, *Black Trans Feminism*. Durham and London: Duke University Press, 2022.

refusal of gender as an organizing apparatus for how one ought to or is able to emerge onto the scene of sociality. Trans might not be a specific gender; but, instead, an insurgent commitment to not showing up on normative gender's grid. And that is open to anyone committed to doing its work. And feminism, which is to say black feminism and trans feminism, is an undoing of regulative gender norms; and, further, the creative deconstructing of ontological racial and gender assault, the vitiation of imposed racial and gender ontologies; or, as Hortense Spillers says, "a repertoire of concepts, practices, and alignments that is progressive in outlook and dedicated to the view that sustainable life systems must be available to everyone."²⁵

It has come to a point, it seems to me, where many of us have crafted as virtuous the mere fact of holding steadfast to the historically maligned identities we hold. Many of us have come to doubling down on racial identification, or gender identification and expression, on the grounds that such identities have historically, and contemporarily been expunged from the province of positive value. But I want to insist on remembering that these categorizations, these taxonomies, are at base, and in origin, colonial impositions. And if our project is one that attempts to decolonize and subvert white supremacy, all their baggage must, in the end, go too, which I know is scary. Black trans feminism cannot abide the violences of classification, and categorization; so it urges us to abolish the categories we're made of, even if they have not always been received well. The project at hand is interested in a thoroughgoing conception of freeness, and it seems like black trans

25. Hortense Spillers, "The Scholarly Journey of Hortense Spillers," Brandeis Now, 1 February 2015, <https://www.brandeis.edu/now/2019/february/hortense-spillers-qa.html>.

Το βιβλίο αρθρώνει τη μαυρότητα ως μια αμφιλογία στην σχέση υποβολής οντολογιών, μια στάση φυγής η οποία προωθεί μια ανωμαλία υπηρετώντας την ανατροπή κανονιστικών και περιοριστικών καθεστώτων. Αυτός ο ισχυρισμός προκαλεί και εγκαινιάζει επίσης την τρανσότητα. Εφόσον το «τρανς» δεν υποδηλώνει ούτε μια συγκεκριμένη σωματική διάταξη, ούτε μια συγκεκριμένη ανατομική διαμόρφωση ή αναδιαμόρφωση, αλλά ούτε και μια συγκεκριμένη έμφυλη σχέση με το ιατρικό-νομικό — αν και, σίγουρα δεν αποκλείει τα παραπάνω— αλλά μάλλον, μια άρνηση του φύλου ως οργανωτικού μηχανισμού για το πώς κάποιο πρέπει ή μπορεί να εμφανιστεί στη σκηνή του κοινωνικού. Τρανς μπορεί να μην είναι ένα συγκεκριμένο φύλο, αλλά, αντ' αυτού, μια εξεγερτική δέσμευση να μην εμφανίζεσαι στο κανονιστικό πλέγμα του φύλου. Και αυτό είναι ανοικτό στο οποιοδήποτε δεσμεύεται να κάνει αυτή τη δουλειά. Και ο φεμινισμός, δηλαδή ο μαύρος φεμινισμός και ο τρανσφεμινισμός, είναι η αναίρεση ρυθμιστικών έμφυλων κανόνων και, περαιτέρω, η δημιουργική αποδόμηση της οντολογικής φυλετικής και έμφυλης επίθεσης, η ακύρωση των επιβεβλημένων φυλετικών και έμφυλων οντολογιών, ή, όπως λέει η Hortense Spillers, «ένα ρεπερτόριο εννοιών, πρακτικών και ευθυγραμμίσεων το οποίο είναι προοδευτικό ως προς την προοπτική του και αφοσιωμένο στην άποψη ότι τα συστήματα βιώσιμης ζωής πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλα».²⁷

Μου φαίνεται πως έχουμε φτάσει σε ένα σημείο όπου πολλά από εμάς κατασκευάζουμε ως ενάρετο το απλό γεγονός ότι κρατάμε ακλόνητες τις ιστορικά

27. Hortense Spillers, "The Scholarly Journey of Hortense Spillers," Brandeis Now, 1 February 2015, <https://www.brandeis.edu/now/2019/february/hortense-spillers-qa.html>.

feminism, to call on the thinker Saidiya Hartman, quote, “makes everyone freer than they actually want to be,” unquote.²⁶ This is black trans feminism.

What I’ve shared as black trans feminism opens things up for us all. It means that none of us are off the hook, by virtue of who we supposedly are. It means that we are, all of us, called to task for how we are putting in work for the project of justice and freedom. One is not free of doing something because they are, for example, a black trans woman. And also, one is not free of doing something because one is not; because one may be a white cis man. There is work for all of us that all of us need to do and black trans feminism invites us all to do that work, in whatever inflections it takes. As such, black trans feminism is in service of a robust, greedy, monstrous coalition.

I take a lesson here from the home girlish black feminism of Bernice Johnson Reagon.²⁷ She writes—and I’m quoting a bit of a long blockquote here—quote, “it must become necessary for all of us to feel that this is our world, and that we are here to stay and that anything that is here is ours to take and use in our image and watch that ‘our’: make it as big as you can. It has nothing to do with that barred room,” which she

26. Saidiya Hartman quoted in Frank B. Wilderson III interviewed by C.S. Soong, “Blacks and the Master/Slave Relation.” In *Afropessimism: An Introduction*. Racked and Dispatched, [2015] 2017, 30. See also Saidiya Hartman, “The Burdened Individuality of Freedom.” In *Afropessimism*, 31-48.

27. Bey refers to Bernice Johnson Reagon’s speech at the West Coast Women’s Music Festival in 1981, which was published as “Coalition Politics: Turning the Century” in the anthology edited by Barbara Smith, *Home Girls: A Black Feminist Anthology*. New York: Kitchen Table/Women of Color Press, 1983, 343-355.

καταφρονημένες ταυτότητες τις οποίες έχουμε. Πολλά από εμάς έχουμε φτάσει στο να επιμένουμε στην φυλετική ταυτοποίηση ή την έμφυλη ταυτοποίηση και έκφραση, με το σκεπτικό ότι τέτοιες ταυτότητες, τόσο ιστορικά όσο και στη σύγχρονη εποχή, έχουν εξοστρακιστεί μακριά από τον χώρο της θετικής αξίας. Όμως θέλω να επιμείνω στο να θυμόμαστε ότι αυτές οι κατηγοριοποιήσεις, αυτές οι ταξονομίες είναι κατά βάση και στις απαρχές τους αποικιακές επιβολές. Και αν το έργο μας είναι ένα έργο που επιχειρεί να απο-αποικιοποιήσει και να ανατρέψει τη λευκή υπεροχή, τότε όλα όσα κουβαλούν [αυτές οι κατηγοριοποιήσεις] πρέπει επίσης, εν τέλει, να φύγουν, κάτι που αναγνωρίζω είναι τρομακτικό. Ο μαύρος τρανς φεμινισμός δεν αποδέχεται τη βία της ταξινόμησης και της κατηγοριοποίησης: άρα μας προτρέπει να καταργήσουμε τις κατηγορίες από τις οποίες αποτελούμαστε, ακόμα κι από εκείνες οι οποίες δεν είναι από πάντα αποδεκτές. Το υπό εξέταση έργο ενδιαφέρεται για μια διεξοδική αντίληψη της ελευθερίας, και φαίνεται ότι ο μαύρος τρανς φεμινισμός —για να επικαλεστώ την στοχάστρια Saidiya Hartman: παραθέτω— «τις κάνει όλες πιο ελεύθερες από ό,τι πραγματικά θέλουν να είναι» —τέλος παράθεσης.²⁸ Αυτός είναι ο μαύρος τρανς φεμινισμός.

Αυτό που έχω μοιραστεί ως μαύρο τρανς φεμινισμό διανοίγει τα πράγματα για όλα μας, κάτι που σημαίνει ότι κανένα από εμάς δεν διαφεύγει των ευθυνών του λόγω αυτού που υποτίθεται ότι είναι. Συνεπώς, καλούμαστε όλα μας να τοποθετηθούμε ενώπιον

28. Saidiya Hartman όπως παρατίθεται στη συνέντευξη του Frank B. Wilderson III, C.S. Soong, “Blacks and the Master/Slave Relation.” Στο *Afropessimism: An Introduction*, [2015] 2017, 30. Πρβλ. Saidiya Hartman, “The Burdened Individuality of Freedom.” Στο *Afropessimism*, 31-48.

defined as a space where there are only people that look like you. “The ‘our’ must include everybody you have to include in order for you to survive. Because I ain’t gonna let you live, unless you let me live. Now, there’s danger in that, but there’s also the possibility that we can both live—if you can stand it,” unquote. And, my god, that messed me up when I first read it, and it messed me up, in part, because she says something that I didn’t know was sayable, and that opened up so much for me and for others too, because this led me to think about capacity and radicality, and those who move through them. And in the attempt to emerge through them, it led me to think about the black radical tradition and trans insurgency as not an occupation of the barred room, a room with people who we *presume* look like us. So these traditions are not barred rooms, but, perhaps open spaces, open plenums, and they—via their blackness and transness, which are modes, and postures, and politics, and subversive relations to power—are even more than radically inclusive: they are radically non-exclusive.

So, I must constantly ask myself and others: “can you stand that?” Because if you come into the project, if you come into the work, that door will be open for you always, but it means you will be changed, you will have to undermine and critique and challenge and rethink, and unlearn and agitate in so many ways, you may not have thought you would—but if you can, if you can stand that, you are with us in this project, no qualifications. My project, my ethical and sociopolitical and radical commitments, are attempts to proliferate analytic maneuvers that make the conditions for life and livability such that, even those who have not been permitted to appear might finally be able to. If my project falls under the title of “black trans feminism,”

του πως συνεισφέρουμε με τη δουλειά μας στο έργο της δικαιοσύνης και της ελευθερίας. Καμία δεν αποδεσμεύεται από το να κάνει κάτι επειδή είναι, για παράδειγμα, μια μαύρη τρανς γυναίκα. Και επίσης κανείς δεν αποδεσμεύεται από το να κάνει κάτι επειδή δεν είναι —επειδή κάποιος μπορεί να είναι ένας λευκός στις άντρας. Υπάρχει δουλειά για όλα μας και που όλα μας πρέπει να κάνουμε και ο μαύρος τρανς φεμινισμός μάς προσκαλεί όλα να κάνουμε αυτή τη δουλειά, σε όποιο ηχόχρωμα κι αν εκφράζεται. Ως εκ τούτου, ο μαύρος τρανς φεμινισμός εξυπηρετεί μια ισχυρή, άπληστη, τερατώδη συμμαχία.

Παίρνω ένα μάθημα, εδώ, από τον φιλεναδίστικο μαύρο φεμινισμό της Bernice Johnson Reagon,²⁹ η οποία γράφει —και θα παραθέσω ένα κάπως μακρύ απόσπασμα εδώ: «πρέπει να γίνει απαραίτητο για όλες μας να νιώσουμε ότι αυτός είναι ο κόσμος μας, και ότι είμαστε εδώ για να μείνουμε και ότι το οτιδήποτε που υπάρχει εδώ είναι δικό μας να το πάρουμε και να το χρησιμοποιήσουμε στα δικά μας μέτρα και πρόσεξε αυτό το «(ε)μάς»: κάνε το όσο μεγάλο μπορείς. Δεν έχει καμία σχέση με εκείνο το περιφραγμένο δωμάτιο» —το οποίο όριζε ως ένα χώρο όπου υπάρχουν μόνο άτομα που σου μοιάζουν. «Το “εμάς” πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλα όσα πρέπει να συμπεριλάβεις για να επιβιώσεις. Γιατί δεν παίζει να σε αφήσω να ζήσεις, εκτός αν με αφήσεις να ζήσω. Άκου, υπάρχει κίνδυνος εκεί αλλά και η δυνατότητα ότι μπορούμε και τα δυο να ζήσουμε— αν το αντέχεις»

29. Το Bey αναφέρεται στην παρέμβαση της Bernice Johnson Reagon’s στο West Coast Women’s Music Festival [Φεστιβάλ Μουσικής Γυναικών της Δυτικής Ακτής] το 1981, η οποία συμπεριλήφθηκε με τον τίτλο “Coalition Politics: Turning the Century” [Συμμαχιακές Πολιτικές: Αλλάζοντας τον Αιώνα] στην ανθολογία που επιμελήθηκε η Barbara Smith, *Home Girls: A Black Feminist Anthology*. New York: Kitchen Table/ Women of Color Press, 1983, 343-355.

that then means though, that it is not a parochial project, it is coalitionally oriented, always. That is to say, it might be complemented by another project under another title—say, that of “decolonial radical socialisms,” or “insurgent French philosophies,” or what have you. Black trans feminism, or whatever I or anyone else calls such a radical project, neither supersedes or reject these other projects: they are in coalition, working angles and avenues in service of another way to be that does not stand for the ills that plague us. That other way has come under a certain title here, because I’m not talking about identity possessions and putting them in hierarchical relation; but rather, politics and forces and modes and relations. It is able to be maintained that such a project called “black trans feminism” does not work over and against other radical projects in a supersessionist sense. Of interest is a generative promiscuity, that is flexible and nonterritorial, that is, in fact, uninterested in territorial gestures, and allows for other projects of radicality to serve not as competitors, but as accomplices in the struggle together.

I had a colleague, during a conference, a colleague who was an analytic philosopher of trans studies—and many of you know exactly who I’m talking about based on that description—take issue, a very small issue with my position with respect to undermining identity and the identitarian. I still hold this position, thinking identity a project of captivity and ontological *a priori* circumscription. But she asked me, about those who find value in identities they hold, and who come to do certain kinds of work, or are down with certain kinds of worldviews via those identities—work and worldviews we might call abolitionist or radical in some way. “What about them?” She asked me. And I said, “it is about the

—τέλος παράθεσης. Και, θεέ μου, με χάλασε όταν το πρωτοδιάβασα και με χάλασε εν μέρει επειδή λέει κάτι το οποίο δεν ήξερα ότι δύναται να ειπωθεί και αυτό άνοιξε τόσα πολλά για μένα αλλά και για άλλα, επειδή με οδήγησε στο να αναλογιστώ δυνατότητες και ριζοσπαστισμούς και εκείνα που κινούνται διαμέσου αυτών. Και στην προσπάθεια να αναδυθώ μέσω τους, αυτό με οδήγησε να σκεφτώ τη μαύρη ριζοσπαστική παράδοση και την τρανς εξέγερση όχι σαν κατάληψη ενός περιφραγμένου δωματίου —ενός δωματίου με άλλα άτομα τα οποία θεωρούμε *δεδομένο* ότι μοιάζουν με εμάς. Άρα, αυτές οι παραδόσεις δεν είναι περιφραγμένα δωμάτια αλλά, ίσως, ανοιχτοί χώροι, ανοιχτές πληρότητες και —μέσω της μαυρότητας και της τρανσότητάς τους, οι οποίες είναι τρόποι και στάσεις και πολιτικές και ανατρεπτικοί συσχετισμοί με και ενάντια στην εξουσία— είναι κάτι ακόμα περισσότερο από ριζοσπαστικά συμπεριληπτικοί: είναι ριζοσπαστικά μη αποκλειστικοί.

Άρα, πρέπει συνέχεια να διερωτώμαι και να ρωτάω και άλλα: «το αντέχεις αυτό;» Γιατί αν μεις στο έργο, αν μεις στη δουλειά, αυτή η πόρτα θα είναι πάντα ανοιχτή για σένα, αλλά σημαίνει ότι θα σε αλλάξει, θα πρέπει να υπονομεύσεις και να ασκήσεις κριτική και να αμφισβητήσεις, και να αναθεωρήσεις και να ξεμάθεις και να πασχίσεις με τόσους πολλούς τρόπους που μπορεί να μην είχες σκεφτεί ότι θα το έκανες — αλλά αν μπορείς, αν το αντέχεις αυτό, είσαι μαζί μας σε αυτό το έργο, χωρίς επιφυλάξεις. Το έργο μου, οι ηθικές και κοινωνικοπολιτικές και ριζοσπαστικές δεσμεύσεις μου, αποτελούν προσπάθειες να πολλαπλασιαστούν αναλυτικοί ελιγμοί οι οποίοι μεταστρέφουν τις συνθήκες για τη ζωή και τη βιωσιμότητα έτσι ώστε ακόμα και εκείνα τα οποία δεν τους έχει επιτραπεί να εμφανιστούν μπορεί επιτέλους

work.” What do your politics look like, what kind of work do you do—as the black trans, non-binary thinker, activist filmmaker Kai M. Greene says,²⁸ “For whom will you show up when shit goes down, which is to say all the time, because all the time in this modernity, shit is always going down.” And with this, which I believe deeply, I responded further that if you would like to maintain your identity, your “given ontology” as Fred Moten would call it,²⁹ go right ahead. I’m not about to tell some grandmother, that you can’t be, if you understand yourself in this way, for instance, a black woman, even though I believe quite deeply that such a method of categorisation is also subject to abolition. That is not what I’m interested in doing at this juncture. The question I want to ask, and that most concerns me, is how we can commit, or, how can we commit, whoever and wherever we are, to the liberation of whomever, wherever? That is where my black trans feminist sights are aimed. Thank you all so much.

28. See Kai M. Green & Marquis Bey, “Where Black Feminist Thought and Trans* Feminism Meet: A Conversation,” *Souls* 19(4): 2017, 438-454.

29. Fred Moten, “The Case of Blackness,” *Criticism* 50(2): 2008, 187.

να έχουν τη δυνατότητα. Εάν το έργο μου υπάγεται υπό τον τίτλο «μαύρος τρανς φεμινισμός», τότε αυτό σημαίνει, όμως, ότι δεν είναι ένα στενό ή συγκεκριμένο έργο, είναι πάντοτε προσανατολισμένο συμμαχικά. Δηλαδή, μπορεί να συμπληρώνεται από ένα άλλο έργο υπό κάποιον άλλο τίτλο —πες, για παράδειγμα των «απο-αποικιακών ριζοσπαστικών σοσιαλισμών» ή «εξεγερτικών γαλλικών φιλοσοφιών» και ούτω καθεξής. Ο μαύρος τρανς φεμινισμός, όπως εγώ ή το οποιοδήποτε άλλο ονομάζει ένα τέτοιο ριζοσπαστικό έργο ούτε αντικαθιστά ούτε απορρίπτει αυτά τα άλλα έργα: αυτά βρίσκονται σε συμμαχία, δουλεύοντας οπτικές γωνίες και διόδους σε εξυπηρέτηση ενός άλλου τρόπου ύπαρξης ο οποίος δεν ανέχεται τα δεινά που μας μαστίζουν. Εκείνος ο άλλος τρόπος έχει εμφανιστεί υπό έναν συγκεκριμένο τίτλο εδώ, επειδή δεν αναφέρομαι σε κατοχή ταυτοτήτων και την τοποθέτησή τους σε ιεραρχική σχέση. Αντ’ αυτού, αναφέρομαι σε πολιτικές και δυνάμεις και τρόπους και σχέσεις. Μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι ένα τέτοιο έργο το οποίο ονομάζεται «Μαύρος τρανς φεμινισμός» δεν δρα επάνω και ενάντια άλλων ριζοσπαστικών έργων με μια λογική αντικατάστασης. Μας ενδιαφέρει η δημιουργική τσαχπινιά, η οποία είναι ευέλικτη και μη χωροκτητική, η οποία παραμένει, μάλιστα, αδιάφορη προς εδαφικές χειρονομίες και επιτρέπει άλλα ριζοσπαστικά έργα να συνυπάρξουν όχι σε ανταγωνισμό αλλά σε συνεργία μαζί στον αγώνα.

Μια συνάδελφος σε ένα συνέδριο, συνάδελφος που είναι αναλυτική φιλόσοφος των τρανς σπουδών — και πολλά από εσάς γνωρίζετε ακριβώς σε ποιο άτομο αναφέρομαι βάσει εκείνης της περιγραφής— διαφώνησε, ελάχιστα με την τοποθέτησή μου για την υπονόμευση της ταυτότητας και του ταυτοτητισμού. Εξακολουθώ να διατηρώ αυτήν τη θέση, θεωρώντας

την ταυτότητα ένα έργο της αιχμαλωσίας και του a priori οντολογικού ορισμού. Αλλά με ρώτησε για εκείνα τα άτομα που εκτιμούν την αξία των ταυτοτήτων που έχουν και που καταλήγουν να κάνουν κάποια είδη δουλειάς, ή γουστάρουν κάποιες κοσμοθεωρίες μέσω εκείνων των ταυτοτήτων —τις οποίες κοσμοθεωρίες θα αποκαλούσαμε καταργητικές ή ριζοσπαστικές με κάποια έννοια. «Τι γίνεται με εκείνα τα άτομα;» με ρώτησε και απάντησα: «σημασία έχει η δουλειά». Πώς δείχνουν οι πολιτικές σου, ποια είδη δουλειάς κάνεις —όπως λέει το μαύρο τρανς μη δυαδικό στοχαστό, ακτιβιστό κινηματογραφιστό Kai M. Greene,³⁰ «Για ποια θα βάλεις πλάτη όταν ζορίσουν τα πράγματα, δηλαδή συνέχεια, γιατί συνέχεια στην νεωτερικότητα τα πράγματα ζορίζουν». Και με αυτό, το οποίο και πιστεύω βαθιά, απάντησα περαιτέρω ότι αν θέλεις να διατηρήσεις την ταυτότητά σου, τη «δεδομένη οντολογία» σου, όπως θα την έλεγε ο Fred Moten,³¹ τότε κάνε το. Δεν πρόκειται να πω σε κάποια γιαγιά ότι δεν μπορείς να είσαι, αν αντιλαμβάνεσαι τον εαυτό σου με αυτό τον τρόπο, μια μαύρη γυναίκα, αν και πιστεύω βαθιά ότι και μια τέτοια μέθοδος κατηγοριοποίησης επίσης υπόκειται σε κατάργηση. Δεν είναι αυτό που με ενδιαφέρει να κάνω στην παρούσα συγκυρία. Η ερώτηση που θέλω να θέσω και η οποία με απασχολεί περισσότερο είναι πώς μπορούμε να δεσμευτούμε ή μπορούμε να δεσμευτούμε —οποιαδήποτε και οπουδήποτε είμαστε— στην απελευθέρωση του οποιουδήποτε, οπουδήποτε; Εκεί στοχεύουν οι μαύρες τρανς φεμινιστικές σκοπεύσεις μου. Σας ευχαριστώ.

30. Πρβλ. Kai M. Green & Marquis Bey, “Where Black Feminist Thought and Trans* Feminism Meet: A Conversation,” *Souls* 19(4): 2017, 438-454.

31. Fred Moten, “The Case of Blackness,” *Criticism* 50(2): 2008, 187.

BURNOUT FROM FEMINISM

Εξουθένωση από τον Φεμινισμό

*Trans Marxist militants and theorists
are expected to give and respond and expand
feminism.*

*But ultimately, it's unclear what's coming back
or what can really be retained.*

—Jules Joanne Gleeson

*Οι τρανς Μαρξίστριες αγωνίστριες και θεωρητικοί
αναμένεται να προσφέρουμε και να απαντήσουμε
και να επεκτείνουμε τον φεμινισμό.*

*Όμως τελικά, δεν είναι σαφές τι επιστρέφει
ή τι μπορεί πραγματικά να διατηρηθεί.*

—Jules Joanne Gleeson

Jules Joanne Gleeson

Burnout from Feminism

*Trans Marxist militants and theorists
are expected to give and respond
and expand feminism.*

*But ultimately, it's unclear what's coming back
or what can really be retained.*

Hi! Happy to do my own provocation now. Thanks for that wonderful beginning talk. I was asked to respond to the questions: “What is the horizon of transfeminist liberation?” And secondly, “how does transfeminist praxis disrupt the reproduction of interlocking systems of oppression?”

As I considered how to answer this—as one of the two editors, along with Elle, of *Transgender Marxism*³⁰— I realized that this was probably going to have to address primarily the question of whether the collection we put together, and the perspective we have collaboratively been developing is truly transfeminist at all; or indeed, whether it’s something we can accurately describe as “feminist” of any variety. I think on the strength of the collection, primarily the transgender Marxism we’ve put together, seems to come from a place of burnout, or exhaustion, with regards to feminism, which I feel like I should account for, or try and explain, especially as this may alarm people who are operating in different national contexts, especially.

So, just to, like, sketch out this word “burnout”: in the

30. Jules Joanne Gleeson and Elle O’Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto Press, 2021.

Jules Joanne Gleeson

Εξουθένωση από τον Φεμινισμό

*Οι τρανς Μαρξίστριες αγωνίστριες και θεωρητικοί
αναμένεται να προσφέρουμε και να απαντήσουμε
και να επεκτείνουμε τον φεμινισμό.*

*Όμως τελικά, δεν είναι σαφές τι επιστρέφει
ή τι μπορεί πραγματικά να διατηρηθεί.*

Γεια! Ευχαρίστως να παρέμβω τώρα εγώ. Ευχαριστώ για την υπέροχη πρώτη παρέμβαση. Μου ζητήθηκε να απαντήσω στα ερωτήματα: «Ποιός είναι ο ορίζοντας της τρανσφεμινιστικής απελευθέρωσης;» Και, δεύτερον, «Πώς η τρανσφεμινιστική πράξη διαρρηγνύει την αναπαραγωγή αλληλοσυμπλεκόμενων συστημάτων καταπίεσης;»

Καθώς σκεφτόμουν πώς να απαντήσω —σαν μία από τις δύο επιμελήτριες, με την Elle, του *Transgender Marxism* [Διεμφυλικός Μαρξισμός]—³² συνειδητοποίησα ότι μάλλον αυτό εδώ θα χρειαζόταν να απευθυνθεί κυρίως στο ερώτημα του εάν η συλλογή που επιμεληθήκαμε και η οπτική που συνεργατικά έχουμε αναπτύξει είναι, όντως, καθόλου τρανσφεμινιστική, ή, πράγματι, αν είναι κάτι το οποίο μπορούμε με ακρίβεια να περιγράψουμε ως «φεμινιστικό» πάσης φύσεως. Σκέφτομαι με τη δύναμη αυτής της συλλογής, ο τρανς Μαρξισμός που έχουμε συνθέσει προκύπτει κυρίως από μια κατάσταση εξουθένωσης ή εξάντλησης σε σχέση με τον φεμινισμό, κάτι το οποίο αισθάνομαι ότι θα έπρεπε να εξηγήσω ιδιαίτερα καθώς αυτό μπορεί να τρομάξει ανθρώπους, ειδικά αυτούς που λειτουργούν

32. Jules Joanne Gleeson and Elle O’Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto Press, 2021.

new book by Hil Malatino, *Side Affects*,³¹ Hil explores the origin of this now ubiquitous, corporatized term “burnout”—not in the private sector but actually in free clinics, so in people offering services parallel to the disaster of the US healthcare and especially mental health care—and Hil kind of examines this impossible set of conditions, which free clinic workers were left in exactly the state of mental collapse, which arose quite specifically from them trying to kind of continuously square the circle of providing care without any hope of a broader transformation. So, exactly that kind of mood, that exhausted feeling, is I think what comes across in the collection, in *Transgender Marxism*, released in spring last year.

To just give you the two primary examples, which are responsive to radical feminism quite explicitly: these actually take two very different registers. So the first one is Noah Zazanis’ essay, which I think opens the collection, right?³² And in Noah’s essay, we kind of address, this question of socialization, the, like, theoretical framework of socialization, which radical feminists are generally relying on. Socialization is actually one part of the awkward inheritance from postwar clinical sexology. In clinical sexology, by the 1950s, there was this established idea that the first two years of a child’s life are truly decisive, and with some kind of variation, radical feminism has kind of retained that idea and appropriated it in some quite curious ways. This is actually something that it does along with

31. Hil Malatino, *Side Affects: On Being Trans and Feeling Bad*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2022.

32. Noah Zazanis, “Social Reproduction and Social Cognition: Theorizing (Trans)gender Identity Development in Community Context. In *Transgender Marxism*, 2021, 33–46.

σε διαφορετικά εθνικά πλαίσια.

Αρα, για να σκιαγραφήσω λίγο αυτή τη λέξη, «εξουθένωση»: στο καινούριο βιβλίο του Hil Malatino, *Side Affects* [Παράπλευρα Συναισθήματα],³³ ο Hil εξερευνεί τις απαρχές του πλέον πανταχού παρόντος, νεοφιλελεύθερου όρου «εξουθένωση» —όχι στον ιδιωτικό τομέα αλλά, στην πραγματικότητα, σε κοινωνικά ιατρεία, δηλαδή σε ανθρώπους που παρέχουν περίθαλψη παράλληλα στην καταστροφή του συστήματος υγείας και δη του συστήματος ψυχικής υγείας στις Ηνωμένες Πολιτείες— και ο Hil, ας πούμε, εξερευνεί αυτό το ανέφικτο σύνολο συνθηκών, στις οποίες τα εργαζόμενα στις κοινωνικές κλινικές αφέθηκαν ακριβώς σε μια κατάσταση πνευματικής κατάρρευσης η οποία προέκυψε πολύ συγκεκριμένα από την προσπάθειά τους να τετραγωνίσουν τον κύκλο της παροχής φροντίδας χωρίς καμία ελπίδα μιας ευρύτερης μεταμόρφωσης. Ακριβώς αυτό το είδος διάθεσης, αυτό το συναίσθημα εξάντλησης, νομίζω γίνεται κατανοητό στη συλλογή, στο *Transgender Marxism*, η οποία εκδόθηκε πέρυσι την άνοιξη.

Για να σας δώσω τα δύο κύρια παραδείγματα, τα οποία αρκετά ρητά ανταποκρίνονται στον ριζοσπαστικό φεμινισμό, και που πραγματεύονται δύο πολύ διαφορετικές εκτάσεις. Το πρώτο παράδειγμα είναι το δοκίμιο του Noah Zazanis, το οποίο ανοίγει τη συλλογή, σωστά;³⁴ Στο δοκίμιο του Noah, κάπως προσεγγίζουμε το ερώτημα της κοινωνικοποίησης, το, ας πούμε, θεωρητικό πλαίσιο της κοινωνικοποίησης,

33. Hil Malatino, *Side Affects: On Being Trans and Feeling Bad*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2022.

34. Noah Zazanis, “Social Reproduction and Social Cognition: Theorizing (Trans)gender Identity Development in Community Context. Στο *Transgender Marxism*, 2021, 33–46.

the term “gender” itself, but that’s probably [laughs] a more thorny one—we won’t get into right now. So, Noah considers this question of socialization, and then alternative ways of understanding the trajectories which trans people go through. Resolving it with, kind of, socialization juxtaposed against social reproduction and other kinds of social cognition theorizations around that. And I think the companion piece to this essay is Farah Thompson’s essay, “The Bridge between Gender and Organizing”;³³ and I think in two different registers, these kinds of essays address the problem. Because Farah’s contribution is exactly looking at how the kind of material which she used to develop herself politically, intellectually, and indeed psychologically, increasingly kind of became insufficient and inadequate to her task, that she was using material like Andrea Dworkin to confront the process of becoming a Black woman.

So, between these two pieces, I think we identify the problem, which is that transgender Marxists, trans theorists, trans militants have all seemingly been left in this position where we’re expected to give and respond and expand feminism. But ultimately, it’s unclear what’s coming back or what can really be retained. So, even in the essays within the collection which do make use of radical feminist theory—so, Anja Heisler Weiser Flower’s closing essay regarding science fiction and proletarian womanhood, trans womanhood,³⁴ sort

33. Farah Thompson, “The Bridge between Gender and Organising.” In *Transgender Marxism*, 2021, 156-164.

34. Anja Heisler Weiser Flower, “Cosmos Against Nature in the Class Struggle of Proletarian Trans Women.” In *Transgender Marxism*, 2021, 230-258.

πάνω στο οποίο, γενικώς, βασίζονται ριζοσπάστριες φεμινίστριες. Στην πραγματικότητα, η κοινωνικοποίηση είναι μέρος της άβολης κληρονομιάς της μεταπολεμικής κλινικής ψυχολογίας. Στην κλινική ψυχολογία, μέχρι τη δεκαετία του 1950, εγκαθιδρύθηκε η ιδέα ότι τα πρώτα δύο χρόνια της ζωής του παιδιού είναι πραγματικά καθοριστικά και με κάποιες παραλλαγές ο ριζοσπαστικός φεμινισμός διατήρησε αυτή την ιδέα και την οικειοποιήθηκε με ορισμένους αρκετά περίεργους τρόπους. Αυτό είναι, πράγματι, κάτι που κάνει και με τον όρο «φύλο» του ίδιο [Σ.τ.Μ.: μεταφράζεται συχνά ως «κοινωνικό φύλο» στα ελληνικά], αλλά αυτό είναι μάλλον [γέλιο] πιο ακανθώδες θέμα —με το οποίο δεν θα μπλέξουμε αυτή τη στιγμή. Άρα, ο Noah πραγματεύεται αυτό το ζήτημα της κοινωνικοποίησης και, ύστερα, εναλλακτικούς τρόπους κατανόησης των διαδρομών που διανύουν τα τρανς άτομα, επιλύοντάς το, ας πούμε, μέσα από την αντιπαράθεση της κοινωνικοποίησης με την κοινωνική αναπαραγωγή, αφενός, και, αφετέρου, μέσα από άλλα είδη θεωριών της κοινωνικής γνωστικής. Και θα έλεγα πως το δοκίμιο αυτό το συνοδεύει το δοκίμιο της Farah Thompson, “The Bridge between Gender and Organizing” [«Η γέφυρα μεταξύ φύλου και οργάνωσης»],³⁵ με δύο διαφορετικές τονικότητες και τα δύο δοκίμια απευθύνονται στο ίδιο πρόβλημα. Διότι η συνεισφορά της Farah εξερευνεί ακριβώς πώς οι πηγές από τις οποίες αντλούσε για να εξελίξει την εαυτή της πολιτικά, διανοητικά και, πράγματι, ψυχολογικά, ολοένα και περισσότερο αποδείχτηκαν ανεπαρκείς και ακατάλληλες —χρησιμοποιούσε πηγές όπως η Andrea Dworkin για να αντιμετωπίσει τη διαδικασία του να γίνει μαύρη γυναίκα.

35. Farah Thompson, “The Bridge between Gender and Organising.” Στο *Transgender Marxism*, 2021, 156-164.

of twins Monique Wittig³⁵—so, one of the more kind of neglected figures in the radical feminist theoretical canon—with Evald Ilyenkov—³⁶so, kind of like a similarly underappreciated reader of Marx, in the big picture of things.

So far I've been a bit [laughs] downbeat on the prospect of any kind of collaboration or any kind of revival, or indeed, there being a kind of need for a Marxist transfeminism. So one thing I should state at this point. So this is very much—and saying I want to discuss with a lot of you because I know we have quite an international crowd—this is something very bound up with this specific, national, and indeed, linguistic limitation of the collection. So, this is a collection put out by an English publishing house—an Anglo-American publishing house—Pluto Press; all the contributions are exclusively in English, although not all of them were originally written in that language. But, yeah, this national context is very much defining our kind of awkward or even antagonistic relationship towards feminism. For more on this you can kind of read Amia Srinivasan's remarkable essay, "Who Lost the Sex Wars?"³⁷ where she examines this divergence which we see between the sex foundationalism which has especially preoccupied, well, let's say, English Empire [laughs]—post-British Empire countries—but especially Britain and the occupied territories of

35. See Monique Wittig, *The Straight Mind and Other Essays*. Boston: Beacon, 1992.

36. See Evald Ilyenkov, *The Dialectics of the Abstract and the Concrete in Marx's Capital*. Sergei Kuzyakov (trans.). Moscow: Progress Publishers, 1982. Marxists Internet Archive.

37. Amia Srinivasan, "Who Lost the Sex Wars?" *The New Yorker*, 6 September 2021, <https://www.newyorker.com/magazine/2021/09/13/who-lost-the-sex-wars>

Άρα, ανάμεσα αυτών των δύο κειμένων, νομίζω πως εντοπίζουμε το πρόβλημα, το οποίο είναι ότι τρανς Μαρξίστριες, τρανς θεωρητικοί, τρανς αγωνιστά έχουν όλα φαινομενικά αφεθεί σε αυτή τη θέση όπου αναμένεται να προσφέρουμε και να απαντήσουμε και να επεκτείνουμε τον φεμινισμό. Όμως τελικά, δεν είναι σαφές τι επιστρέφει ή τι μπορεί πραγματικά να διατηρηθεί. Έτσι, ακόμη και στα δοκίμια της συλλογής που κάνουν χρήση της ριζοσπαστικής φεμινιστικής θεωρίας —όπως, η Anja Heisler Weiser Flower στο κείμενό της για την επιστημονική φαντασία, την προλεταριακή θηλυκότητα, την τρανς θηλυκότητα που κλείνει τη συλλογή—³⁶ κάπως σετάρει την Monique Wittig³⁷ —δηλαδή, μια από τις πιο παραμελημένες φιγούρες στον ριζοσπαστικό φεμινιστικό κανόνα— με τον Evald Ilyenkov³⁸ —δηλαδή, έναν κάπως παρομοίως παραγνωρισμένο αναγνώστη του Μαρξ, γενικά μιλώντας.

Μέχρι τώρα θα έχω ακουστεί λίγο [γέλιο] αρνητική για τις προοπτικές κάποιου είδους συνεργασίας ή κάποιου είδους αναγέννησης ή, πράγματι, της ύπαρξης κάποιας ανάγκης για έναν μαρξιστικό τρανσφεμινισμό. Άρα, ένα πράγμα θα έπρεπε να αναφέρω σε αυτό το σημείο: αυτό είναι ένα πολύ —και λέγοντάς το, θέλω να το συζητήσουμε με πολλά από εσάς επειδή γνωρίζω ότι έχουμε ένα αρκετά διεθνές κοινό— Αυτό είναι

36. Anja Heisler Weiser Flower, "Cosmos Against Nature in the Class Struggle of Proletarian Trans Women." Στο *Transgender Marxism*, 2021, 230-258.

37. Πρβλ. Monique Wittig, *The Straight Mind and Other Essays*. Boston: Beacon, 1992.

38. Πρβλ. Evald Ilyenkov, *The Dialectics of the Abstract and the Concrete in Marx's Capital*. Sergei Kuzyakov (trans.). Moscow: Progress Publishers, 1982. Marxists Internet Archive.

Ireland, have been kind of totally preoccupied with this sex foundationalist male-and-female definitive departure point of transphobia. Basically, transphobia is the entry requirement for referring to yourself as a feminist and that's the very much one of the hardline positions which is normalized and has kind of liberalized itself in Britain and its former colonies, with the exception of Ireland [laughs].

And what we're looking at, here, is specifically a demarcation between peripheral countries—I just mentioned Ireland, but also Chile, Poland and other places that abortion rights, specifically, have become a central campaigning point—what we see in those countries is a convergence around the shared interests of opposing—for one thing, the Catholic church but also various national and nativist regimes which have kind of combined the appeal—the popular appeal—of transphobia with restrictions on abortion rights.

So, looking at the United States, I guess, with this week, the announcement of the rolling back of *Roe v. Wade*, so federal protections on abortion rights are being threatened. I guess what we're going to have to look at is whether the feminist movement in North America manages to draw together this coalitional sense that has happened in more peripheral countries around seeing these two things together: the restrictions on clinical provisioning to transgender children, which have been taking place over the last three or four years, and then this newly emerged or newly breached struggle around abortion rights. So personally, I'm very pessimistic, like I don't really think this is something we're going to be able to see liberal feminists beginning to do; I think we're going to instead see a prioritization of abortion and a kind of sidelining of transgender struggles

κάτι πολύ σχετικό με τα συγκεκριμένα εθνικά και γλωσσικά όρια της συλλογής, μια συλλογή που εκδόθηκε από έναν αγγλικό εκδότη —έναν αγγλο-αμερικάνικο εκδοτικό οίκο— Pluto Press, ενώ όλα τα κείμενα που απαρτίζουν τη συλλογή εμφανίζονται αποκλειστικά στα αγγλικά, αν και δεν γράφτηκαν αρχικά όλα σε εκείνη τη γλώσσα. Αλλά, ναι: αυτό το εθνικό συμφραζόμενο είναι πάρα πολύ καθοριστικό της κάπως άβολης ή και ανταγωνιστικής σχέσης μας προς τον φεμινισμό. Για περισσότερα πάνω σε αυτό μπορείς κάπως να διαβάσεις το καταπληκτικό δοκίμιο της Amia Srinivasan, “Who Lost the Sex Wars?” [«Ποιες έχασαν τις Διαμάχες για τη Σεξουαλικότητα;»]³⁹ όπου εξερευνεί αυτή την απόκλιση μεταξύ του δομισμού του φύλου ο οποίος έχει απασχολήσει, ιδιαίτερα τις χώρες της Αγγλικής Αυτοκρατορίας [γέλιο] —χώρες της πρώην Βρετανικής Αυτοκρατορίας— αλλά ιδιαίτερα η Βρετανία και τα κατεχόμενα εδάφη της Ιρλανδίας έχουν υπάρξει τελείως απορροφημένα με την καθοριστική, φυλο-δομιστική αφετηρία (αρσενικό και θηλυκό), της τρανσφοβίας. Βασικά, η τρανσφοβία είναι, ας πούμε, απαραίτητο κριτήριο για να αναφέρεσαι στον εαυτό σου σαν φεμινίστρια και αυτή είναι μια από τις σκληροπυρηνικές θέσεις η οποία κανονικοποιείται και έχει αυτοδιαδοθεί στη Βρετανία και τις πρώην αποικίες της, με την εξαίρεση της Ιρλανδίας [γέλιο].

Και αυτό που εξετάζουμε, εδώ, είναι συγκεκριμένα μια οριοθέτηση μεταξύ περιφερειακών χωρών —ανέφερα μόλις την Ιρλανδία, αλλά και τη Χιλή, την Πολωνία και άλλα μέρη όπου τα δικαιώματα των αμβλώσεων, συγκεκριμένα, έχουν γίνει κεντρικό σημείο εκστρατειών— αυτό βλέπουμε σε αυτές τις χώρες

39. Amia Srinivasan, “Who Lost the Sex Wars?” *The New Yorker*, 6 September 2021, <https://www.newyorker.com/magazine/2021/09/13/who-lost-the-sex-wars>

among the kind of Democratic Party-oriented United States feminist movement. So, of course, there are other feminist movements, but this is um, I guess this is the point where I don't really believe we're going to see like a unified coalitional breakthrough now that the struggles have kind of become obviously converging around the agenda of the Republican Party. But anyway, that's enough about the US!

I suppose the final thing, which [laughs] I'm going to try and sketch out to you, briefly, is what the collection, what *Transgender Marxism*, as we prepared it, is attempting to do theoretically; instead of what we would call a more conventional or traditional radical feminist perspective, appropriative from clinical sexology set of viewpoints. So, this is saying, which I guess I can get into some more—but primarily what the collection is trying to do is refocus us around household struggles—so this term, the *oikos*, or the household—and specifically how households establish, and also establish an attempt to stabilize always tenuously normative orders, which are required by the overarching modes of production, but also, can't be understood, primarily for their logic.

So here, I'm trying to address the second question concerning the interlocking systems. Our idea is that there is not really a—there is a single interlocking system. And this is a mode which has particular workforces which get produced across time across generations, and which need to do that but simultaneously, find themselves drawn into political projects which obviously sustain far beyond the preservation, or the expansion of those particular modes. So, this is why, particularly this one theorist, we both drawn from extensively, Angela Mitropoulos,

είναι μια σύγκλιση γύρω από τα κοινά συμφέροντα αντικρουόμενων —αφενός η καθολική εκκλησία και αφετέρου διάφορα εθνικά και νατιβιστικά καθεστώτα τα οποία συνδυάζουν την ελκυστικότητα— την λαϊκή απήχηση—της τρανσφοβίας με περιορισμούς στο δικαίωμα της άμβλωσης.

Έτσι, εξετάζοντας τις Ηνωμένες Πολιτείες, θα έλεγα με την ανακοίνωση της περασμένης εβδομάδας για την ανατροπή της απόφασης στην υπόθεση *Roe v. Wade* [*Ρο εναντίον Γουέιντ*], ότι απειλούνται οι ομοσπονδιακές εγγυήσεις του δικαιώματος στην άμβλωση. Νομίζω αυτό που θα πρέπει να εξετάσουμε είναι κατά πόσο το φεμινιστικό κίνημα στη βόρεια Αμερική θα καταφέρει να αναπτύξει μια συμμαχική αντίληψη, κάτι που έχει συμβεί σε πιο περιφερειακές χώρες, ώστε να θεωρηθούν τα εξής δύο πράγματα μαζί: αφενός οι περιορισμοί στις κλινικές παροχές σε τρανς παιδιά, οι οποίοι εφαρμόζονται τα τελευταία τρία ή τέσσερα χρόνια και αφετέρου ένας αναδυόμενος ή προσφάτως διαιρεμένος αγώνας για το δικαίωμα στην άμβλωση. Προσωπικά, είμαι αρκετά απαισιόδοξη, καθώς δεν πιστεύω ότι είναι κάτι που θα μπορέσουμε να δούμε να κάνουν τώρα φιλελεύθερες φεμινίστριες. Νομίζω ότι θα δούμε αντ' αυτού μια προτεραιότητα να δίνεται στην άμβλωση και ένα είδος παραγκωνισμού των τρανς αγώνων στο εσωτερικό του φεμινιστικού κινήματος στις Ηνωμένες Πολιτείες που σχετίζεται με το Δημοκρατικό Κόμμα. Βεβαίως υπάρχουν και άλλα φεμινιστικά κινήματα, αλλά υποθέτω ότι αυτό είναι το σημείο όπου δεν πιστεύω ειλικρινά ότι θα δούμε μια ενωμένη συμμαχική προέλαση τώρα που οι αγώνες φέρονται να συγκλίνουν γύρω από την ατζέντα του Ρεπουμπλικανικού κόμματος. Αλλά τέλος πάντων, αρκετά ασχολήθηκα με τις ΗΠΑ!

has basically produced a framework,³⁸ which we're both very fond of, which is both ambiguously feminist and ambiguously Marxist. So why is it ambiguously Marxist? Because she's focusing exactly on the arm, the points of this systemic reproduction, which often Marxists have been refusing to do with the exception of many Marxist feminist around social reproduction theory, which is another story we'll get into later. Why is it ambiguously feminist? Because the figures, she's looking at are primarily on the extension of ruling class, I'm thinking so she kind of goes from Xenophon to Adam Smith, to Donald Trump, if you like, and exactly what is being considered here is the constant and active efforts, which ruling class forces—which sometimes we dismiss as reactionaries but are really quite creative and leading thinkers in their own way. And basically the continued efforts, which are not only required of them, but also quite imaginatively responded to and quite passionately responded to. So, the reason that these different thinkers [laughs]—Xenophon, Adam Smith, any political economist you can imagine—[laughs] and, of course, right-wing leading figures all across the world—the reason that they're always drawn back to the family is exactly that the family is never totally systemic; that it kind of defies a systematic response or project. And for this reason, it's always a focal point for political projects both across the left and the political right—I think more successfully across the political right: the private household is always heterogeneous, and it's never predictable. However, we can—at some points it might feel that way. So we looked at the household in *Transgender Marxism*, because it's there that the capitalist workforce's future seems the most

38. See Angela Mitropoulos, *Contract and Contagion: From Biopolitics to Oikonomia*. Minor Compositions, 2012.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σκιαγραφήσω σε τι αποσκοπεί θεωρητικά η συλλογή *Transgender Marxism*. Αντί για μία ριζοσπαστική φεμινιστική οπτική την οποία θα ονομάζαμε πιο συμβατική ή παραδοσιακή: δηλαδή μια οπτική που οικειοποιείται ένα σύνολο παραδοχών από την κλινική σεξολογία. Θέλω να πω —και μπορώ να επεκταθώ πάνω σε αυτό το σημείο— κυρίως αυτό στο οποίο στοχεύει η συλλογή είναι μια επανεστίαση γύρω από τους οικιακούς αγώνες— αυτός ο όρος, ο οίκος, ή η οικία —και συγκεκριμένα πως οι οικίες καθιερώνουν μια προσπάθεια σταθεροποίησης πάντα αδύναμων κανονιστικών τάξεων, οι οποίες απαιτούνται από τους γενικότερους τρόπους παραγωγής, αλλά επίσης, δεν μπορούν να γίνουν κατανοητές, πρωτίστως για τη λογική τους.

Εδώ, λοιπόν, προσπαθώ να απαντήσω στο δεύτερο ερώτημα το οποίο αφορά στα αλληλοσυμπλεκόμενα συστήματα. Η θέση μας είναι ότι δεν υπάρχουν πραγματικά— υπάρχει ένα αλληλοσυμπλεκόμενο σύστημα και αυτό είναι ένας τρόπος [παραγωγής] ο οποίος έχει συγκεκριμένα εργατικά δυναμικά που παράγονται με την πάροδο του χρόνου από γενιά σε γενιά, και που πρέπει να το κάνουν αυτό, αλλά ταυτόχρονα παρασύρονται σε πολιτικά έργα που προφανώς διατηρούνται πολύ πέρα από τη διατήρηση ή την επέκταση αυτών των συγκεκριμένων τρόπων [παραγωγής]. Αυτός είναι ο λόγος που συγκεκριμένα μια θεωρητικός από την οποία αντλούμε εκτενώς, η Angela Mitropoulos, έχει ουσιαστικά επινοήσει ένα θεωρητικό πλαίσιο,⁴⁰ το οποίο συμπαθούμε πολύ και που είναι αμφιλεγόμενο— είναι και φεμινιστικό με αμφιλεγόμενο τρόπο και μαρξιστικό με αμφιλεγόμενο

40. Πρβλ. Angela Mitropoulos, *Contract and Contagion: From Biopolitics to Oikonomia*. Minor Compositions, 2012.

unsure.

So the final thing to say, [laughs] is that having began with this point of exhaustion and burnout and the need for distancing and differentiation and the collapse of any resolve across Anglophone trans communism, whatever: that kind of scene. The reason that this exhaustion is so striking, is that all of the conditions of possibility and all of the prospects around transformational changes, which we're seeing, can't really be thought outside of the existing successes of the women's movement—to use its old name—or women's liberation, or indeed, more generally kind of gender struggles and advancing into kind of, like, intersectional perspectives and ever-differentiating and refining points of view. So, it's almost as if there's, yeah, a set of objective conditions which have been unmistakably won by a series of political struggles, twinned with a [laughs] seeming mood of pessimism, and even despair or despondency, over there being a true possibility of synthesis around radical feminism and trans Marxist thought.

So, especially what I'm interested in discussing with each of you is your national context and your own particular feminist movements. I think what I'm saying here definitely applies to a particular set of conditions and a particular set of antagonisms, which sort of seemed to require responses and perhaps aren't well understood outside of the [laughs] hegemony-spewing national contexts, which we've each been working out of, and in a number of ways trying to escape. So, yeah, with that kind of, like, slightly bleak note delivered, [laughs] I guess that's the end of my provocation. Thank you all for listening!

τρόπο. Γιατί είναι μαρξιστικό με αμφιλεγόμενο τρόπο; Επειδή εστιάζει ακριβώς στην πτυχή, στα σημεία αυτής της συστημικής αναπαραγωγής, το οποίο συχνά οι μαρξιστές έχουν αρνηθεί να κάνουν, με την εξαίρεση πολλών μαρξιστριών φεμινιστριών υπέρμαχων της θεωρίας κοινωνικής αναπαραγωγής —μια άλλη υπόθεση την οποία θα εξετάσουμε αργότερα. Γιατί είναι φεμινιστικό με αμφιλεγόμενο τρόπο; Επειδή οι στοχαστές που εξετάζει είναι κυρίως της κυρίαρχης τάξης, δηλαδή ξεκινάει από τον Ξενοφώντα ως τον Adam Smith, τον Donald Trump, αν θέλετε, και ακριβώς αυτό το οποίο πραγματεύεται είναι οι συνεχείς και ενεργές προσπάθειες που δυνάμεις της άρχουσας τάξης —τις οποίες μερικές φορές απορρίπτουμε στην αντίσταση αλλά είναι πραγματικά αρκετά δημιουργικοί και κορυφαίοι στοχαστές με τον δικό τους τρόπο— βασικά οι συνεχείς προσπάθειες, που όχι μόνο απαιτούνται από αυτούς, αλλά και ανταποκρίνονται με μεγάλη φαντασία και ανταποκρίνονται με πολύ πάθος. Έτσι, ο λόγος που αυτοί οι διαφορετικοί στοχαστές [γέλιο]—Ο Ξενοφών, ο Adam Smith, οποιοσδήποτε πολιτικός οικονομολόγος μπορείτε να φανταστείτε— [γέλιο] και, φυσικά, ηγετικές φυσιογνωμίες της δεξιάς σε όλο τον κόσμο—ο λόγος που πάντοτε έλκονται στην οικογένεια είναι ακριβώς ότι η οικογένεια δεν είναι ποτέ εντελώς συστημική: ότι κατά κάποιο τρόπο απηφά μια συστηματική απάντηση ή έργο. Και για αυτόν τον λόγο, [η οικογένεια] είναι πάντα ένα κομβικό σημείο για πολιτικά σχέδια τόσο σε όλη την αριστερά όσο και στην πολιτική δεξιά—νομίζω με μεγαλύτερη επιτυχία στην πολιτική δεξιά: η ιδιωτική οικία είναι πάντα ετερογενής και ποτέ δεν είναι προβλέψιμη. Ωστόσο μπορούμε— σε κάποια σημεία μπορεί να αισθανόμαστε ότι έτσι είναι. Αρα, εξετάσαμε την οικία στο *Transgender Marxism*, διότι είναι ο τύπος όπου το μέλλον του εργατικού δυναμικού του καπιταλισμού

φαίνεται πιο αβέβαιο. Οπότε το τελευταίο πράγμα που πρέπει να πούμε, [γέλιο] είναι ότι έχοντας αρχίσει από αυτό το σημείο εξάντλησης και εξουθένωσης και με την ανάγκη για αποστασιοποίηση και διαφοροποίηση και την κατάρρευση της οποιασδήποτε αποφασιστικότητας στον αγγλόφωνο τρανς κομμουνισμό: αυτή η σκηνή. Ο λόγος που αυτή η εξάντληση είναι τόσο εντυπωσιακή, είναι ότι όλες οι συνθήκες δυνατότητας και όλες οι προοπτικές για μεταμορφωτικές αλλαγές που βλέπουμε δεν μπορούν πραγματικά να θεωρηθούν εκτός των υπαρχουσών επιτυχιών του γυναικείου κινήματος —να χρησιμοποιήσω το παλιό του όνομα— ή της γυναικείας απελευθέρωσης, ή, γενικότερα, των έμφυλων αγώνων και της προόδου τους μέσω διαθεματικών οπτικών και διαρκώς διαφοροποιούμενων και βελτιστοποιημένων απόψεων. Άρα, είναι σχεδόν σαν να υπάρχει ένα σύνολο αντικειμενικών συνθηκών οι οποίες έχουν κερδηθεί από μια σειρά πολιτικών αγώνων, συνδυαστικά με μια [γέλιο] φαινομενική διάθεση απαισιοδοξίας, ή ακόμα απόγνωσης ή αποθάρρυνσης σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότες σύνθεσης ανάμεσα του ριζοσπαστικού φεμινισμού και της τρανς μαρξιστικής σκέψης. Άρα, με ενδιαφέρει ιδιαίτερα να συζητήσουμε μαζί το εκάστοτε εθνικό πλαίσιο της καθεμίας σας και τα δικά του συγκεκριμένα φεμινιστικά κινήματα. Νομίζω ότι αυτό που λέω εδώ ισχύει σίγουρα για ένα συγκεκριμένο σύνολο συνθηκών και ένα συγκεκριμένο σύνολο ανταγωνισμών, τα οποία φαινόταν ότι, κάπως απαιτούν απαντήσεις και ίσως δεν είναι επαρκώς κατανοητά εκτός των, ας πούμε, εθνικών πλαισίων που εκτοξεύουν ηγεμονία, στα οποία βασιζόμαστε η καθεμία μας, και από τα οποία με διάφορους τρόπους προσπαθούμε να ξεφύγουμε. Λοιπόν, ναι: έχοντας μεταφέρει αυτό το, ας πούμε, ελαφρώς ζοφερό νόημα, [γέλιο] αυτό είναι το τέλος της πρόκλησης μου. Σας ευχαριστώ όλα/όλες/όλους για την προσοχή σας!

Transfeminist internationalism would entail learning from one another, sharing dialogue, movement successes, strategies, and affinities.

—Elle O'Rourke

ORGANIZED ANTI-TRANS HOSTILITY

Οργανωμένο Μίσος ενάντια Τρανς Ατόμων

Ο τρανσφεμινιστικός διεθνισμός θα συνεπαγόταν να μάθουμε η μία από το άλλο, μια ανταλλαγή διαλόγου, τις κινηματικών επιτυχιών, στρατηγικών και συγγενειών.

—Elle O'Rourke

Elle O'Rourke

Organized Anti-Trans Hostility

*Transfeminist internationalism would entail
learning from one another,
sharing dialogue,
movement successes, strategies, and affinities.*

Hey, thank you and thanks to everyone for coming, because I know we all get very choosy about what sort of, like, zoom meetings we want to go to nowadays and it's really great that so many of you have come here.

And what's really interesting is, that the great thing with working with someone and collaborating with someone for so long is how much you converge and how much my speech is just an extension of Jules's.

So, I initially wanted to talk about *Transgender Marxism*³⁹ and our writing and what we've done. But I thought since Jules would give a great gloss of that, I would like to reflect on something more recent, and since the title of the conference is "Transfeminist Internationalism" or "Transfeminist International," I wanted to have a provocation and see what shakes out—and maybe I'm wrong, maybe I'm right, who knows.

Because what I've been struck by lately is kind of the anglocentrism and parochialism of much of the recent writing on organized anti-trans hostility. And you can

39. Jules Joanne Gleeson and Elle O'Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto Press, 2021.

Elle O'Rourke

Οργανωμένο Μίσος ενάντια Τρανς Ατόμων

*Ο τρανσφεμινιστικός διεθνισμός θα συνεπαγόταν
να μάθουμε η μία από το άλλο,
για ανταλλαγή διαλόγου,
κινηματικών επιτυχιών, στρατηγικών και συγγενιών.*

Γεια, σας ευχαριστώ και ευχαριστώ όλα/όλες/ όλους που συνδεθήκατε διότι ξέρω ότι έχουμε γίνει αρκετά επιλεκτικές σχετικά με ποιων ειδών, ας πούμε διαδικτυακών συναντήσεων θέλουμε να παρακολουθήσουμε στην παρούσα συγκυρία και είναι πολύ ωραίο που τόσα πολλά από εσάς έχετε έρθει εδώ.

Και αυτό που είναι πραγματικά ενδιαφέρον είναι ότι το σπουδαίο πράγμα με το να δουλεύεις με κάποιον και να συνεργάζεστε για τόσο καιρό είναι το πόσο συγκλίνετε και πόσο η ομιλία μου είναι απλώς μια προέκταση της ομιλίας της Jules.

Αρχικά, ήθελα να μιλήσω σχετικά με το *Transgender Marxism*⁴¹ και αυτά που γράψαμε και κάναμε. Αλλά μετά σκέφτηκα ότι αφού η Jules θα το συνοψιζε ωραία, θα ήθελα να αναστοχαστώ πάνω σε κάτι πιο πρόσφατο και εφόσον ο τίτλος του συνεδρίου είναι «Τρανσφεμινιστικός Διεθνισμός» ή «Τρανσφεμινιστική Διεθνής», ήθελα να επιχειρήσω να προκαλέσω και να δω τι θα προκύψει —ίσως κάνω λάθος, ίσως έχω δίκιο, ποιος ξέρει.

Διότι αυτό που μου έχει κάνει εντύπωση τώρα πρόσφατα είναι ο αγγλοκεντρισμός και ο στενά τοπικιστικός χαρακτήρας πολλών όσων έχουν γραφτεί

41. Jules Joanne Gleeson and Elle O'Rourke, eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto Press, 2021.

see this, and it's an issue that's repeated with lots of gay histories as well, where global histories get their defining moment from Stonewall and the Stonewall riots and everything else in other countries is just a response to that. And I can recall for a long time, there was a lot of puzzling over "the particular national character of Britain" and the British feminist movement, which was understood to be prone to hostility towards trans people that was *sui generis*, of its own kind.

"What exactly was wrong with the British?" But the arguments offered for the supposedly exceptional nature of the UK never really sounded right to me; the purported explanations always seemed a bit pat, or simplistic, or perhaps complacent. So I want to make the case, in an internationalist spirit, for pulling ourselves away from a sort of self-regarding methodological nationalism, and to considering the current wave of anti-trans hostility as part of a transnational wave of reaction, sharing tactics, literature, mutual networks of support and funding: an anti-trans international of sorts. What's interesting here is ideas and how ideas travel and change along the way, or how in many cases they don't actually change much at all.

So, if we take stock of the organized hostility in recent years, it isn't that hard to map out a broad transnational movement that includes not just British mumsnetters, or evangelical Republicans, but Catholic or Christian traditionalists in Poland, Russia, Hungary, and much of post-Soviet Europe, in France—or evangelical WhatsApp groups harassing LGBT teachers in Brazil in the run up to the election of Bolsonaro. Whilst politically organized oppression against women and LGBT people is nothing new, the particular contours of the current "anti-gender," or "anti-gender ideology

σχετικά με το οργανωμένο μίσος ενάντια τρανς ατόμων. Και αυτό μπορείς να το δεις, και είναι ένα ζήτημα το οποίο επαναλαμβάνεται επίσης σε πολλές γκέι ιστορίες, κι έτσι διεθνείς ιστορίες ορίζουν ως καθοριστική τους συγκυρία το Στόουνγουολ και την εξέγερση στο Στόουνγουολ και όλα τα υπόλοιπα σε άλλες χώρες θεωρούνται απλώς μια ανταπόκριση σε αυτό. Και θυμάμαι ότι για πολύ καιρό υπήρχε πολύς αναστοχασμός γύρω από τον «συγκεκριμένο εθνικό χαρακτήρα της Βρετανίας» και του βρετανικού φεμινιστικού κινήματος, το οποίο θεωρούταν ότι έχει μια τάση εχθρότητας προς τα τρανς άτομα, η οποία ήταν *sui generis*, του δικού της είδους.

«Τι ακριβώς πάει λάθος με τους Βρετανούς;» Αλλά τα επιχειρήματα τα οποία προτάθηκαν για τον υποτιθέμενα εξαιρετικό χαρακτήρα του ΗΒ ποτέ δεν με έπεισαν: οι υποτιθέμενες εξηγήσεις έμοιαζαν πάντα λίγο χαζές, απλοϊκές ή ίσως εφησυχαστικές. Θα ήθελα, λοιπόν, να προτείνω, με διεθνιστικό πνεύμα, να απομακρυνθούμε από ένα είδος αυτοανακλαστικού μεθοδολογικού εθνικισμού και αντ' αυτού να θεωρήσουμε το τρέχον κύμα αντι-τρανς εχθρότητας ως μέρος ενός διεθνικού κύματος αντιδραστικότητας, κοινωνικών τακτικών, γραφής, δικτύων αμοιβαίας υποστήριξης και χρηματοδότησης: μία αντι-τρανς διεθνής, θα μπορούσαμε να πούμε.

Αρα, αν αναλογιστούμε την οργανωμένη εχθρότητα των τελευταίων χρόνων, δεν είναι τόσο δύσκολο να χαρτογραφήσουμε ένα ευρύ διεθνικό κίνημα το οποίο συμπεριλαμβάνει όχι μόνο βρετανίδες ανήσυχες μανούλες [mumsnetters], ή ευαγγελικούς ρεπουμπλικάνους, αλλά και παροδοσιακούς καθολικούς ή χριστιανούς στην Πολωνία, τη Ρωσία, την Ουγγαρία και σε μεγάλο μέρος της μετασοβιετικής Ευρώπης, στη Γαλλία —ή ευαγγελικές ομάδες που παρενοχλούν ΛΟΑΤ δασκάλους μέσω WhatsApp στη Βραζιλία ενόψει της εκλογής του Μπολσονάρο. Ενώ η

politics,” has been brewing for the past decade, and what’s notable is the rhetorical choices of conservative forces, as well as that political tactics become shared across all these movements, well before they turn up in the US, as we’re seeing right now.

So, aside from a few marginal bloggers plugging away in the early 2000s and 2010s, what we might call “the official coming out party” for the current phase of “gender ideology”—as a term—is often credited to a pastoral letter by Polish bishops in late 2013—and I’m indebted there, to some long chats with Polish friends, and the work of Elżbieta Korolczuk, Agnieszka Graff, and Łukasz Szulc for their work on anti-genderism in Poland.⁴⁰

So, in late 2013, Polish bishops issue a pastoral letter for priests. The letter is an attack on what they label “gender ideology,” defined very broadly, which they claim is the product of many decades of ideological and cultural changes that are deeply rooted in Marxism and neo-Marxism endorsed by some feminist movements, and the sexual revolution. “Gender ideology” is a pernicious cultural development, which overthrows the unchangeable reality of biological sex in favor of an ideological gender self-determination, which weakens men, heterosexual families, and the institution of marriage.

But just a few short months before that, conservative press and parents’ groups were also up in arms about a textbook for young children called *Equality*

40. See Elżbieta Korolczuk and Agnieszka Graff “Gender as ‘Ebola from Brussels’: The Anticolonial Frame and the Rise of Illiberal Populism.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 43(4): 2018, 797-821.

πολιτικά οργανωμένη καταπίεση κατά των γυναικών και των ΛΟΑΤ ατόμων δεν είναι κάτι καινούργιο, τα συγκεκριμένα περιγράμματα της τρέχουσας «αντί-φύλου πολιτικής» ή «πολιτικής κατά της ιδεολογίας του φύλου» διαμορφώνονται την τελευταία δεκαετία και αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι οι ρητορικές επιλογές των συντηρητικών δυνάμεων, καθώς και ότι οι πολιτικές τακτικές μοιράζονται μεταξύ όλων αυτών των κινημάτων, πολύ πριν εμφανιστούν στις ΗΠΑ, όπως βλέπουμε αυτή τη στιγμή.

Έτσι, εκτός από μερικούς περιθωριακούς μπλόγκερ που δεν σήκωναν κεφάλι στις αρχές του 2000 και 2010, αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε το «επίσημο πάρτι» το οποίο εόρτασε το ότι «βγήκε από την ντουλάπα» η τρέχουσα φάση της «ιδεολογίας του φύλου» —ως όρος— συχνά αποδίδεται σε μια ποιμαντική επιστολή από Πολωνούς επίσκοπους στα τέλη του 2013— και είμαι υπόχρεη εδώ, σε μερικές εκτενείς συνομιλίες με Πολωνές φίλες και το έργο των Elżbieta Korolczuk, Agnieszka Graff⁴² και Łukasz Szulc, τις έρευνες τους σχετικά με τις πολιτικές αντί-φύλου στην Πολωνία.

Λοιπόν, στα τέλη του 2013, Πολωνοί επίσκοποι αποστέλλουν μια ποιμαντική επιστολή σε ιερείς. Η επιστολή επιτίθεται σε κάτι που αποκαλούν «ιδεολογία του φύλου», που ορίζεται πολύ ευρέως, το οποίο ισχυρίζονται ότι είναι προϊόν πολλών δεκαετιών ιδεολογικών και πολιτισμικών αλλαγών οι οποίες έχουν βαθιές ρίζες στον μαρξισμό και νέο-μαρξισμό που συνυπογράφουν κάποια φεμινιστικά κινήματα αλλά και στη σεξουαλική επανάσταση. Η «ιδεολογία του

42. Πρβλ. Elżbieta Korolczuk and Agnieszka Graff “Gender as ‘Ebola from Brussels’: The Anticolonial Frame and the Rise of Illiberal Populism.” *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 43(4): 2018, 797-821.

Kindergarten, which sought to teach that families come in all sorts of different forms, and that some families are different from others. So, while this is a local controversy within Poland, it could be easily compared with the controversy surrounding *Jenny Lives with Eric and Martin*, a children's book about a young girl and two dads in the UK,⁴¹ that preceded the introduction of section 28, under Margaret Thatcher, or the controversy surrounding books like *Heather Has Two Mommies*,⁴² or *Children of the Rainbow*⁴³ in the US in the late 80s and early 90s. In all cases, the issue was that teaching kids about the diversity of human relationships was opening the door to teaching kids that it was okay to be gay, or how to be gay, and attacking the family—and we can go onwards, with a year later the Law and Justice Party [PiS] establishes a parliamentary committee to stop gender ideology.

In late 2015, with rising opposition to liberal and LGBT initiatives in Poland, President Andrzej Duda vetoed the Gender Accordance Act by the ruling Civic Platform Party at the time, which allowed Polish citizens to change their legal gender with the support of two expert opinions. Anti-LGBT hostility has become organized in Poland since the ascension of PiS to power, but the mobilization against gender ideology in Poland

41. Susanne Bösche, *Jenny Lives with Eric and Martin*. Illustrated with photographs by Andreas Hansen. Louis Mackay (trans.) Gay Men's Press, 1983.

42. Lesléa Newman, *Heather Has Two Mommies*. Illustrated by Diana Souza. Alyson Books, 1989.

43. See First Grade Culture Wars: The Children of the Rainbow Curriculum Controversy of 1992. New York Historical Society, Museum, and Library. 20 June 2022, <https://www.nyhistory.org/video/rainbow-curriculum-controversy-of-1992>

φύλου» είναι μια καταστροφική πολιτισμική εξέλιξη, που ανατρέπει την αμετάβλητη πραγματικότητα του βιολογικού φύλου προς όφελος ενός ιδεολογικού αυτοπροσδιορισμού του φύλου, που αποδυναμώνει τους άντρες, τις ετεροφυλόφιλες οικογένειες και τον θεσμό του γάμου.

Αλλά λίγους μήνες πριν, ο συντηρητικός Τύπος και ομάδες γονέων είχαν αρχίσει να αντιτίθενται σε ένα βιβλίο για μικρά παιδιά με τίτλο Equality Kindergarten [Νηπιαγωγείο Ισότητας], το οποίο προσπαθούσε να διδάξει ότι οι οικογένειες παίρνουν πολλές διαφορετικές μορφές και ότι κάποιες οικογένειες διαφέρουν από άλλες. Ενώ πρόκειται για μια τοπική διαμάχη εντός της Πολωνίας, θα μπορούσε εύκολα να συγκριθεί με τη διαμάχη γύρω από το *Jenny Lives with Eric and Martin* [Η Τζένι μένει με τον Έρικ και τον Μάρτιν], ένα παιδικό βιβλίο για ένα κορίτσι και δυο μπαμπάδες στο ΗΒ,⁴³ το οποίο προηγήθηκε της θέσπισης της ενότητας 28 υπό την Margaret Thatcher, ή τη διαμάχη γύρω από τα βιβλία *Heather Has Two Mommies* [Η Χέδερ έχει δυο μαμάδες]⁴⁴ και *Children of the Rainbow* [Παιδιά του ουράνιου τόξου]⁴⁵ στις ΗΠΑ στα τέλη της δεκαετίας του ογδόντα και τις αρχές του ενενήντα. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το ζήτημα ήταν ότι το να διδαχθούν παιδιά για την ποικιλομορφία των ανθρώπων σχέσεων δίνει χώρο

43. Susanne Bösche, *Jenny Lives with Eric and Martin*. Εικονογράφηση με φωτογραφίες του Andreas Hansen. Louis Mackay (μτφ.) Gay Men's Press, 1983.

44. Lesléa Newman, *Heather Has Two Mommies*. Εικονογράφηση της Diana Souza. Alyson Books, 1989.

45. Πρβλ. First Grade Culture Wars: The Children of the Rainbow Curriculum Controversy of 1992. New York Historical Society, Museum, and Library. 20 June 2022, <https://www.nyhistory.org/video/rainbow-curriculum-controversy-of-1992>

bears a striking resemblance to a similar campaign in France.

So, in 2013 in France, conservative parents mobilized resistance against a government campaign called “ABCD de l’égalité,” which aims to fight gender stereotypes in elementary education. Organized over text message, the campaign raises the fears that a theory of gender—or “theorie de genre”—was teaching their children masturbation, homosexuality, transgenderism, social constructivism, and nihilism. Children were pulled out of the school on specific days in protest, with some schools in Paris-Strasbourg losing up to a third of their kids on a given day. But much of this backlash emerges in 2013 in the wake of François Hollande passing the *mariage pour tous*: legal marriage for all citizens, gay or straight. The reactionary literature repeatedly pressed the point that it was undermining the republican values of marriage. So it’s notable that it’s not just being argued in a register of Catholic reaction, but the values of universalism, republicanism, and humanism—and I do believe there was a lot of post-structuralist arguments in there as well.

And this idea is that there is a slippery slope between gay marriage to undermining the family to transgenderism to surrogacy and the reproductive technologies for same sex couples. The republicans’ social and sexual contract was on the brink of falling into chaos, and with it, the very nation itself. And with Bolsonaro in Brazil with lots of harassment of LGBT teachers on the same grounds of textbooks, or in Hungary with the banning of Gender Studies and the exclusion of gender ideas from Hungarian universities.

So, here we already see a broad outline of much

στο να διδαχθούν ότι είναι οκ να είναι γκέι ή πώς να είναι γκέι και σε επιθέσεις εναντίον της οικογένειας—και μπορούμε να συνεχίσουμε, ένα χρόνο μετά Το κόμμα Νόμου και Δικαιοσύνης [PiS] ιδρύει μια κοινοβουλευτική επιτροπή για να σταματήσει την ιδεολογία του φύλου.

Στα τέλη του 2015, με την αυξανόμενη αντίθεση στις φιλελεύθερες και ΛΟΑΤ πρωτοβουλίες στην Πολωνία, ο Πρόεδρος Andrzej Duda άσκησε βέτο στο Νομοσχέδιο για την Εναρμόνιση του Φύλου από το εκάστοτε κυβερνών Κόμμα Πολιτικής Πλατφόρμας, το οποίο νομοσχέδιο θα έδινε τη δυνατότητα σε Πολωνούς πολίτες να αλλάξουν νομικά το φύλο τους με την υποστηρικτική γνωμάτευση δύο εμπειρογνομώνων. Η εχθρότητα κατά των ΛΟΑΤ ατόμων έχει οργανωθεί στην Πολωνία μετά την άνοδο του PiS στην εξουσία, αλλά η κινητοποίηση κατά της ιδεολογίας του φύλου στην Πολωνία μοιάζει εντυπωσιακά πολύ με μια παρόμοια εκστρατεία στη Γαλλία.

Το 2013 στη Γαλλία, συντηρητικοί γονείς κινητοποιήθηκαν εναντίον μιας καμπάνιας της κυβέρνησης ονόματι “ABCD de l’égalité,” [«Το αλφαβητάρι της ισότητας»], η οποία έχει ως στόχο την καταπολέμηση στερεοτύπων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η καμπάνια, η οποία οργανώθηκε μέσω τηλεφωνικών μηνυμάτων, αναχαίτησε φόβους ότι μια θεωρία του φύλου—ή «*théorie de genre*»—δίδασκε στα παιδιά τους για τον αυνανισμό, την ομοφυλοφιλία, την τρανς κατάσταση, τον κοινωνικό κουστρουκτιβισμό και τον μηδενισμό. Διαμαρτυρόμενοι γονείς κράτησαν τα παιδιά τους σπίτι από το σχολείο ορισμένες μέρες, ώστε κάποια σχολεία στο Παρίσι-Στρασβούργο να χάσουν μέχρι το εν τρίτο των μαθητών/μαθητριών τους εκείνες τις μέρες. Ωστόσο, μεγάλο μέρος αυτής της αντίδρασης εμφανίζεται το 2013 μετά τον απόηχο της θέσπισης από τον François Holland του *mariage*

discussion that has overtaken the UK and the US in recent years, from rear-guard defenses of “sex-based rights,” which as a term emerges from Catholic bloggers and writers but supersedes references to natural law and is secularized in many ways in the UK discussion, to banning books in schools, feverish conspiracies about the catastrophic consequences of increasing acceptance of trans people in law and wider society. These groups bring in, and mobilize a wide array of social forces: Catholic Institutes, parliamentary committees, business and media, psychoanalytic and medical authorities, to grassroots mothers and mass resistance of parents organized by text message and WhatsApp. Funding is a bit of a murky issue here, because it’s lots of dark accounts here, and it’s not easy to be quite clear but there are lots of evangelical groups, which are hard to miss and this was also the case with the abortion referendum in Ireland.

But the moral panic of gender ideology is not just confined to demonizing trans people, but is united together with a bundle of concerns such as gender equality and anti-domestic violence laws; sex education in schools; LGBT rights; and, particularly in America, it’s subordinated to a campaign against the broadly and incoherently defined “critical race theory.” All of these are part of continuum of hostile forces, supposedly undermining the traditional family, traditional values, and traditional gender roles.

So, by way of a conclusion about transfeminist internationalism. We cannot understand the present anti-trans movement as a local or particular phenomenon, but as an international movement, organized at an international level. These groups share tactics, ideas, models, and rhetorical strategies.

pour toi: νόμιμος γάμος για όλους τους πολίτες, ομοφυλόφιλους ή στρέιτ. Ο αντιδραστικός Τύπος επανειλημμένα επέμενε στο σημείο ότι [το νομοσχέδιο] υπονόμευε τις δημοκρατικές αξίες του γάμου. Δηλαδή, είναι αξιοσημείωτο ότι δεν υποστηρίζεται απλώς στην έκταση της Καθολικής αντίδρασης, αλλά βάσει τις αξίες του οικουμενισμού, του ρεπουμπλικανισμού και του ουμανισμού —και πιστεύω ότι υπήρχαν επίσης και πολλά μεταδομιστικά επιχειρήματα εκεί μέσα.

Και η ιδέα είναι ότι υπάρχει ένας αναπόφευκτος κατήφορος που συνδέει τον γάμο ομοφυλοφίλων με την υπονόμευση της οικογένειας, τη διεμφυλικότητα, την παρένθετη μητρότητα και τις τεχνολογίες αναπαραγωγής για ζευγάρια του ίδιου φύλου. Το κοινωνικό και σεξουαλικό συμβόλαιο των ρεπουμπλικανών ήταν στο χείλος του γκρεμού έτοιμο να παραδοθεί στο χάος και συνάμα μαζί του το έθνος το ίδιο. Και με τον Bolsonaro στη Βραζιλία με πολλά συμβάντα παρενόχλησης ΛΟΑΤ δασκάλων με την ίδια πρόφαση των σχολικών εγχειριδίων ή στην Ουγγαρία με την απαγόρευση των Σπουδών Φύλου και τον αποκλεισμό ιδεών σχετικά με το φύλο από τα ουγγρικά πανεπιστήμια.

Αρα, εδώ ήδη εντοπίζουμε ένα ευρύ περίγραμμα πολλών συζητήσεων που έχουν υπερισχύσει στο ΗΒ και τις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια, από την οπισθοφυλακή της υπεράσπισης των «δικαιωμάτων βάσει φύλου» [Σ.τ.Μ.: μεταφράζεται συχνά ως «βιολογικό φύλο» στα ελληνικά], που ως όρος προκύπτει από Καθολικούς μπλόγκερ και συγγραφείς, αλλά αντικαθιστά τις αναφορές στο φυσικό δίκαιο και εκκοσμικεύεται με πολλούς τρόπους στη συζήτηση στο Ηνωμένο Βασίλειο —μέχρι την απαγόρευση βιβλίων στα σχολεία, τις πυρετώδεις συνωμοσίες σχετικά με τις καταστροφικές συνέπειες της αυξανόμενης αποδοχής των τρανς ατόμων στη νομοθεσία και στην ευρύτερη κοινωνία.

Theoretically, they operate from a shared toolbox of discursive strategies; ideas that show up in one place invariably find themselves translated, appropriated, and transformed for local context. And this also maintains that an effective opposition cannot continue with a narrowly national approach: transfeminist internationalism would entail learning from one another, sharing dialogue, movement successes, strategies, and affinities; and, finally, the mobilizations array themselves against a much broader array of people than just trans people, but anyone who believes in racial and gender equality or anyone who cares about LGBT people or LGBT rights—and this will hopefully be their undoing: arraying themselves against a much larger proportion of society, which will ultimately be self-defeating: nobody's going back into the closet, as far as I could tell—and thank you.

Αυτές οι ομάδες φέρουν και κινητοποιούν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών δυνάμεων: Καθολικά Ινστιτούτα, κοινοβουλευτικές επιτροπές, επιχειρήσεις και μέσα ενημέρωσης, ψυχαναλυτικές και ιατρικές αρχές, μητέρες από τα κάτω και μαζική αντίσταση γονέων που οργανώνονται μέσω τηλεφωνικών μηνυμάτων και του WhatsApp. Η χρηματοδότηση είναι ένα κάπως θολό ζήτημα εδώ, επειδή λειτουργούν πολλοί σκοτεινοί λογαριασμοί, κάτι που δεν το καθιστά εύκολο να είμαστε σαφείς, ωστόσο υπάρχουν πολλές ευαγγελικές ομάδες οι οποίες δύσκολα περνούν απαρατήρητες, κάτι που επίσης ίσχυε με το δημοψήφισμα σχετικά με την άμβλωση στην Ιρλανδία.

Αλλά ο ηθικός πανικός της ιδεολογίας του φύλου δεν περιορίζεται μόνο στη δαιμονοποίηση τρανς ατόμων: συνδέεται με ένα συνουθύλευμα από ανησυχίες όπως η έμφυλη ισότητα και οι νόμοι κατά της ενδοοικογενειακής βίας, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στο σχολείο, τα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα. Και συγκεκριμένα στην Αμερική, αυτό υποτάσσεται σε μια εκστρατεία ενάντια στην ευρέως και ασυνάρτητα καθορισμένη «κριτική θεωρία φυλής». Όλα αυτά αποτελούν μέρος ενός συνεχούς εχθρικών δυνάμεων, που υποτίθεται ότι υπονομεύουν την παραδοσιακή οικογένεια, τις παραδοσιακές αξίες και τους παραδοσιακούς έμφυλους ρόλους.

Ως συμπέρασμα, λοιπόν, για τον τρανσφεμινιστικό διεθνισμό. Δεν μπορούμε να κατανοήσουμε το παρόν αντι-ράνς κίνημα ως ένα τοπικό ή ιδιαίτερο φαινόμενο, αλλά ως διεθνές κίνημα, οργανωμένο σε διεθνές επίπεδο. Αυτές οι ομάδες μοιράζονται τακτικές, ιδέες, μοντέλα και ρητορικές στρατηγικές. Θεωρητικά, λειτουργούν μέσω μιας κοινής εργαλειοθήκης λογοθετικών στρατηγικών, ιδέες που εμφανίζονται σε ένα μέρος, κατά κανόνα μεταφράζονται, οικειοποιούνται και μετασηματίζονται για το εκάστοτε τοπικό πλαίσιο. Και αυτό υποστηρίζει επίσης το ότι μια

αποτελεσματική αντίσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί με μια στενά εθνική προσέγγιση: ο τρανσφεμινιστικός διεθνισμός θα συνεπαγόταν να μάθουμε η μία από το άλλο, μια ανταλλαγή διαλόγου, τις κινηματικών επιτυχιών, στρατηγικών και συγγενειών. Και, τέλος, οι κινητοποιήσεις στρέφονται ενάντια σε ένα πολύ πιο ευρύ φάσμα ανθρώπων από τα τρανς άτομα: αφορούν οποιαδήποτε πιστεύει στη φυλετική και έμφυλη ισότητα ή οποιαδήποτε ενδιαφέρεται για τα ΛΟΑΤ άτομα ή τα ΛΟΑΤ δικαιώματα —και αυτό ελπίζουμε θα διατελέσει στην αναίρεσή τους: το ότι στρέφονται ενάντια σε ένα πολύ μεγαλύτερο κομμάτι της κοινωνίας, κάτι το οποίο τελικά θα είναι αυτοκαταστροφικό: κανείς δεν θα επιστρέψει στην ντουλάπα, απ' ό,τι βλέπω —και σας ευχαριστώ.

THE LABOR OF SEX

Η Εργασία του Φύλου

The sex worker exposes the scandal that the reproductive heterosexual family is founded upon: the elision of women's labor, the non-valuation of it.

And specifically: the labor of having sex, and the labor of sex within compulsory heterosexuality.

*Η σεξεργάτρια εκθέτει το σκάνδαλο
πάνω στο οποίο θεμελιώνεται
η αναπαραγωγική ετεροφυλόφιλη οικογένεια:
η αποσιώπηση της γυναικείας εργασίας,
η μη-αποτίμησή της.*

*Και συγκεκριμένα: η εργασία του να κάνεις σεξ
και η εργασία του φύλου στο πλαίσιο
της υποχρεωτικής ετεροφυλοφιλίας.*

—Trish Salah

Trish Salah

The Labor of Sex

*The sex worker exposes the scandal
that the reproductive heterosexual family
is founded upon:
the elision of women's labor,
the non-valuation of it.*

*And specifically:
the labor of having sex, and the labor of sex
within compulsory heterosexuality.*

Hello. It is wonderful to be here with you, and in this very exciting conversation. I can't wait for the turn to conversation as well. I want to thank Myrto, Anna, and everyone at FAC for organizing this, and I want to let you know that I am speaking to you from Kijipuktuk, also known as Halifax in Mi'kma'ki, ancestral home of the Mi'kmaq people, variously colonized under names like "Acadia" and "new Scotland" or "Nova Scotia" in the settler state of Canada, Turtle Island.

Though I live and work in the traditional territories of the Mississaugas of the Credit, the Anishnabeg, the Chippewa, the Haudenosaunee, and the Wendat, I grew up here. I'm down home at the moment, and speaking to you in a place where my own formation happened as an uninvited settler subject of an occupying colonial power. My oldest feelings of home and my shape of self, are in some way shaped by living on this particular stolen land, one which is shaped, as well by the labor and lives of people who were enslaved and forcibly transported. And so, it is the anti-colonial grounding of transfeminism that I want to start with, a story, even if I start there in order to kind of take things back in an odd way.

Trish Salah

Η Εργασία του Φύλου

*Η σεξεργάτρια εκθέτει το σκάνδαλο
πάνω στο οποίο θεμελιώνεται
η αναπαραγωγική ετεροφυλόφιλη οικογένεια:
η αποσιώπηση της γυναικείας εργασίας,
η μη-αποτίμησή της.*

*Και συγκεκριμένα:
η εργασία του να κάνεις σεξ και η εργασία του φύλου
στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ετεροφυλοφιλίας.*

Γεια σας. Είναι υπέροχο να βρίσκομαι εδώ μαζί σας, και σε αυτή την πολύ συναρπαστική συζήτηση. Ανυπομονώ να έρθει και η σειρά της συζήτησης. Θέλω να ευχαριστήσω τη Μυρτώ, την Άννα και όλες/όλα στο ΦΑΚ για τη διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης και θέλω να σας ενημερώσω ότι σας μιλάω από το Kijipuktuk, γνωστό και ως Halifax στα Mi'kma'ki, προγονική πατρίδα των Mi'kmaq, η οποία αποικίστηκε ποικιλοτρόπως με ονόματα όπως «Ακαδία» και «νέα Σκωτία» στο εποικιακό κράτος του Καναδά, στη Νήσος της Χελώνας.

Αν και ζω και εργάζομαι στα παραδοσιακά εδάφη των Mississaugas of the Credit, των Anishnabeg, των Chippewa, των Haudenosaunee και των Wendat, μεγάλωσα εδώ. Έχω κατέβει σπίτι μου και αυτή τη στιγμή σας μιλάω σε έναν τόπο όπου έλαβε χώρα η δική μου διαμόρφωση ως απρόσκλητο έποικο-υποκείμενο μιας κατοχικής αποικιοκρατικής δύναμης. Τα παλαιότερα συναισθήματά μου για το ανήκειν και τη διαμόρφωση του εαυτού μου, παίρνουν το σχήμα τους κατά κάποιο τρόπο όσο ζω σε αυτή τη συγκεκριμένη κλεμμένη γη, η οποία διαμορφώνεται επίσης από την εργασία και τη ζωή των ανθρώπων που

Take the story we're all familiar with: of the twin violences of the enslavement of African peoples, the forcible transportation of them as property. And the story of the genocidal conquest of the Americas, the fact of that conquest: an imperial and colonial enterprise that both excluded black people from gendered kinship and the human as per [Hortense] Spillers and [Sylvia] Wynter, and set out to eradicate myriad arrangements of relational selfhood, erotics, social role, and knowledge—what Haudenosaunee performance artist and scholar Aiyanna Maracle described as “gender as medicine”⁴⁴—as they were lived, and continue to live among numerous nations of Indigenous peoples.

The colonial epistemic attempt to know this broader assemblage as binary gender, reproductive heterosexuality, the family brings the question of colonization into relationship to the question of social reproduction and state formation and regimes of racial governance of racial capitalism.

Reductively, we can say gender is both a colonial and racial effect of European conquest and of the invention of the human as white.

But—and I said I would begin there, but take something back. If we describe transfeminism as anti-colonial—and I think we must: I think any transfeminism worth its salt must be—does that prematurely assert the existence of transfeminism?

Now, this may seem an unnecessarily divisive thing to say.

44. Aiyanna Maracle, “A Journey in Gender.” *torquere: Journal of the Canadian Lesbian and Gay Studies Association I Revue de La Societe canadienne des etudes lesbiennes et gais* 2: 2000, 36-57.

υποδουλώθηκαν και μεταφέρθηκαν με τη βία. Και έτσι, θέλω να ξεκινήσω με την αντιαποικιακή θεμελίωση του τρανσφεμινισμού, μια ιστορία, ακόμη κι αν ξεκινάω εκεί έτσι ώστε, κάπως, να γυρίσω προς τα πίσω με έναν περίεργο τρόπο.

Ας ξεκινήσουμε με την ιστορία που μας είναι σε όλα γνώριμη: η διττή βία της υποδούλωσης των αφρικανικών λαών, η βίαιη μεταφορά τους ως ιδιοκτησία. Και η ιστορία της γενοκτονικής κατάκτησης της Αμερικής, το γεγονός αυτής της κατάκτησης: μια

Και η ιστορία της γενοκτονικής κατάκτησης της Αμερικής, το γεγονός αυτής της κατάκτησης: μια αυτοκρατορική και αποικιοκρατική επιχείρηση που αφενός απέκλεισε τους μαύρους ανθρώπους από την έμφυλη συγγένεια και το ανθρώπινο, σύμφωνα με τους [Hortense] Spillers και [Sylvia] Wynter, και αφετέρου βάλθηκε να εξαλείψει μυριάδες τρόπους οργάνωσης του σχεσιακού εαυτού, του ερωτισμού, του κοινωνικού ρόλου και της γνώσης —αυτού που η Haudenosaunee καλλιτέχνηδα περφόρμανς και μελετήτρια Aiyanna Maracle περιέγραψε ως «το φύλο ως φάρμακο»⁴⁶— όπως το ζούσαν και συνεχίζουν να το ζουν ανάμεσα σε πολυάριθμα έθνη Ιθαγενών λαών.

Το αποικιοκρατικό επιστημικό εγχείρημα να καταστήσει ως γνώση αυτό το ευρύτερο συνονθύλευμα υπό το δυαδικό φύλο, την αναπαραγωγική ετεροφυλοφιλία, την οικογένεια εγείρει το ζήτημα της αποικιοκρατίας σε σχέση με το ζήτημα της κοινωνικής αναπαραγωγής και του κρατικού σχηματισμού και των καθεστώτων φυλετικής διακυβέρνησης του φυλετικού

46. Aiyanna Maracle, “A Journey in Gender.” *torquere: Journal of the Canadian Lesbian and Gay Studies Association I Revue de La Societe canadienne des etudes lesbiennes et gais* 2: 2000, 36-57.

There is ample and increasing documentation of histories of trans women, non-binary folks, trans men, Two-spirit people, within generations of feminisms and womanisms; there is strong grounds for understanding the way in which trans people have organized outside of feminism as feminist.

Emma Heaney, Kai Green, Susan Stryker, and range of other historical reflections upon what feminism might be, what black feminism might be, necessarily roots feminisms within the struggles of trans people, of travesti, of transvestites; and works to redress a narrative as categorically transantagonist in ways that are valuable.

But, at the same time, I think it's a mistake to cleave to the vantage of a post-third wave, post-structuralist, post-feminist, postcolonial approach, which around 20 years ago, argued that the thinking of those we now know as TERFs⁴⁵—canonically, Mary Daly and Janice Raymond—that their thought must be seen by virtue of their excessive transphobic and essentialist logics dismissible as a kind of historical aberration or oddball fringe within lesbian feminism, which is to say that in the insistence upon reclaiming lesbian feminism by both cis and trans feminists, there's a minimization of those positions.

And I would argue conversely, that the figural constructions of the transsexual, particularly the transsexual prostitute, as a phobogenic object and monstrous double for feminism, for women, for the modern woman, for the white woman, in various ways were central to feminist countercultural texts whose circulation and affective sphere of influence substantially exceeded the parameters of lesbian

45. TERF: Trans-exclusionary radical feminist.

καπιταλισμού.

Αναγωγικά, μπορούμε να πούμε ότι το φύλο είναι ένα αποικιοκρατικό και φυλετικό αποτέλεσμα της ευρωπαϊκής κατάκτησης και της επινόησης του ανθρώπου ως λευκού.

Ωστόσο —και είπα ότι θα ξεκινήσω από εκεί, αλλά και ότι θα πάρω κάτι πίσω. Αν περιγράψουμε τον τρανσφεμινισμό ως αντιαποικιακό —και νομίζω ότι πρέπει: Νομίζω ότι ο οποιοσδήποτε τρανσφεμινισμός που αξίζει πραγματικά πρέπει να είναι τέτοιος—μήπως αυτό δηλώνει πρόωρα την ύπαρξη του τρανσφεμινισμού;

Τώρα, αυτό μπορεί να φανεί περιττά διχαστικό.

Υπάρχει άφθονη και αυξανόμενη τεκμηρίωση των ιστοριών των τρανς γυναικών, των μη δυαδικών ατόμων, των τρανς ανδρών, των Two-Spirit ατόμων, εντός γενιών των φεμινισμών και των γυναικισμών· υπάρχει ισχυρή βάση για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα τρανς άτομα έχουν οργανωθεί εκτός του φεμινισμού ως φεμινιστά.

Ο προβληματισμός της Emma Heaney, του Kai Green, της Susan Stryker, και μία σειρά άλλων ιστορικών προβληματισμών σχετικά με το τι θα μπορούσε να είναι ο φεμινισμός, τι θα μπορούσε να είναι ο μαύρος φεμινισμός, αναγκαστικά αναδεικνύουν τις ρίζες των φεμινισμών εντός των αγώνων των τρανς ανθρώπων, των τραβεστί, και δρουν για να αποκατασταθεί μια αφήγηση τόσο κατηγορηματικά ανταγωνιστική στο τρανς με τρόπους που είναι πολύτιμοι.

Αλλά, την ίδια στιγμή, νομίζω ότι είναι λάθος να προσκολληθούμε στην οπτική μιας μετά-τριτοκυματικής, μετα-δομιστικής, μετα-φεμινιστικής,

feminist constituencies, at least in Anglo North America and Britain. I'm thinking of the mass mediatization of 1960s countercultural investments in paranormal occult and social transformation genre fringe projects that that flowed under and and lifted up and disseminated avant garde novels such as Marge Piercy's *Woman on the Edge of Time* and Joanna Russ' *The Female Man*⁴⁶ and brought them to much broader readerships than Daly or Raymond enjoyed: to people who didn't necessarily see themselves as feminist at all.

And I would say that these strangely difficult but popular and accessible representations of feminist critiques of gender, imperialism, science as having an exemplary figure in the transsexual prostitute may be one of the reasons we see such a turn towards feminist critiques of science and attempts to respond to feminist transphobia—and I'm thinking of the hearkening, particularly, to [Donna] Haraway's mode of critique. So, these novels which elaborated transphobic figures of trans women as hyper feminine artifact of surgical and hormonal intervention, as masculine porno-trope, as prostitute, I would say are some of the primary motors of the dissemination of a certain type of transphobia that constructs trans people as "phobogenic objects"⁴⁷ to use [Frantz] Fanon's word. And as a phobogenic object, they capture the attention of individual and collective and discursive formations. The phobogenic object registers individual and collective psychic ambivalence and yokes it to effective identificatory

46. Marge Piercy, *Woman on the Edge of Time*. New York: Alfred A. Knopf, 1976. Joanna Russ, *The Female Man*. New York: Bantam, 1975.

47. Frantz Fanon, "The Negro and Psychopathology." In *Black Skin, White Masks*. Charles Lam Markmann, trans. London: Pluto Press, 1986, 141-209.

μετα-αποικιακής προσέγγισης, η οποία πριν από περίπου 20 χρόνια, υποστήριζε ότι η σκέψη αυτών που σήμερα γνωρίζουμε ως TERFs⁴⁷ —στον κανόνα, πλέον, της Mary Daly και της Janice Raymond— ότι η σκέψη τους πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των υπερβολικά τρανσφοβικών και ουσιοκρατικών λογικών τους, οι οποίες απορρίπτονται ως ένα είδος ιστορικής εκτροπής ή περιέργου περιθωρίου εντός του λεσβιακού φεμινισμού, πράγμα που σημαίνει ότι στην επιμονή της διεκδίκησης του λεσβιακού φεμινισμού τόσο από τις σις όσο και από τις τρανς φεμινίστριες, υπάρχει μια ελαχιστοποίηση αυτών των θέσεων. Και θα έλεγα αντίθετα, ότι οι κατασκευές της φιγούρας της διεμφυλικής, ιδιαίτερα της διεμφυλικής πόρνης, ως φοβογόνου αντικειμένου και τερατώδους σωσία για τον φεμινισμό, για τις γυναίκες, για τη σύγχρονη γυναίκα, για τη λευκή γυναίκα, με διάφορους τρόπους είχαν κεντρική θέση στα κείμενα φεμινιστικής αντι-κουλτούρας, των οποίων η κυκλοφορία και η συναισθηματική σφαίρα επιρροής υπερέβαιναν σημαντικά τις παραμέτρους των λεσβιακών φεμινιστικών ομάδων, τουλάχιστον στην αγγλόφωνη Βόρεια Αμερική και τη Βρετανία. Σκέφτομαι εδώ τη μαζική διαμεσολάβηση που έγινε μέσω της επένδυσης στην έννοια της αντι-κουλτούρας στη δεκαετία του 1960 με ένα τρόπο παραφυσικό, αποκρυφιστικό, κοινωνικά μετασχηματιστικό των περιθωρίων του είδους, εγχειρήματα που υποστήριξαν και ανύψωσαν και διέδωσαν αβανγκάρντ μυθιστορήματα όπως το *Woman on the Edge of Time* της Marge Piercy και το *The Female Man* της Joanna Russ,⁴⁸ φέρνοντάς τα σε

47. TERF: Trans-exclusionary radical feminist. Αναφορά σε αυτο-αποκαλούμενες «ριζοσπαστικές φεμινίστριες» οι οποίες αποκλείουν τρανς άτομα από τις πολιτικές τους, τους χώρους τους, αλλά και από τις κατηγορίες «φεμινίστρια», «γυναίκα» και «άνθρωπος». (Σ.τ.Μ.)

48. Marge Piercy, *Woman on the Edge of Time*. New York:

political mobilizations.

So it may seem odd to turn to these science fiction novels of 40 years ago to talk about transphobias circulating today, but I think Fanon's articulation of consciousness and the unconscious points us to the way in which historical processes take place. I don't think we can grapple with humanist dehumanization and trauma's mediations of sociogeny without thinking about where the phobogenic is located, and how the phobogenic circulates.

I think that in this early dissemination of a feminist transphobia, we also see the production of the trans woman is normatively white, and I think we need to think about the implications that has had for both critiques of trans people—critiques within feminism—and constructions of transsexuality as a white phenomenon, which we know it is not, but at the same time, there is a kind of persistent lodging of transness and transsexuality specifically in relationship to whiteness.

Now, there are strong histories of how the clinic has produced that phenomenon as well: in terms of the disarticulation of gender from racialized embodiment; in terms of who became eligible to transition, who was subject for medical experimentation—and Riley Snorton⁴⁸ has drawn a lot of attention to those processes and their function.

But, against that backdrop, I actually want to jump to the question of value. And to what value feels like. Because I think that the production of the prostitute—

48. See C. Riley Snorton, *Black on Both Sides: A Racial History of Trans Identity*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2017.

ένα πολύ ευρύτερο αναγνωστικό κοινό από αυτό που απολάμβαναν η Daly ή η Raymond: σε ανθρώπους που δεν θεωρούσαν απαραίτητα καθόλου τους εαυτούς τους φεμινιστές.

Και θα έλεγα ότι αυτές οι παράξενα δύσκολες αλλά δημοφιλείς και προσιτές αναπαραστάσεις της φεμινιστικής κριτικής του φύλου, του ιμπεριαλισμού, της επιστήμης που έχουν ως παραδειγματική φιγούρα την διεμφυλική πόρνη μπορεί να είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους βλέπουμε μια τέτοια στροφή προς τις φεμινιστικές κριτικές της επιστήμης και τις προσπάθειες απάντησης στη φεμινιστική τρανσφοβία—και σκέφτομαι την απήχηση, ιδιαίτερα, του τρόπου κριτικής της [Donna] Haraway. Έτσι, αυτά τα μυθιστορήματα, τα οποία επεξεργάζονται τις τρανσφοβικές φιγούρες των τρανς γυναικών ως υπερ-θηλυκά τεχνουργήματα χειρουργικής και ορμονικής παρέμβασης, ως ένα αρσενικό πορνό-σχημα, ως πόρνη, θα έλεγα ότι είναι μερικοί από τους πρωταρχικούς κινητήριους μοχλούς της διάδοσης ενός συγκεκριμένου τύπου τρανσφοβίας που κατασκευάζει τα τρανς άτομα ως «φοβογόνα αντικείμενα», για να χρησιμοποιήσω τη λέξη του [Φραντς] Φανόν.⁴⁹

Και ως ένα φοβογόνο αντικείμενο, αιχμαλωτίζουν την προσοχή ατομικών και συλλογικών και λογοθετικών σχηματισμών. Το φοβογόνο αντικείμενο καταγράφει την ατομική και συλλογική ψυχική αμφιθυμία και τη συνδέει με αποτελεσματικές πολιτικές κινητοποιήσεις ταυτοποίησης.

Alfred A. Knopf, 1976. Joanna Russ, *The Female Man*. New York: Bantam, 1975.

49. Frantz Fanon, "The Negro and Psychopathology." Στο *Black Skin, White Masks*. Charles Lam Markmann, μτφ. London: Pluto Press, 1986, 141-209.

the transsexual prostitute—is scandal for value, that there is a way in which the transsexual prostitute operates as the Other of the Other, as it were. And here, the Other I’m pointing to is Simone de Beauvoir’s Other,⁴⁹ the Other of a white feminism, that attempted to assert its relationship. I’m thinking, for instance of Luce Irigaray’s articulation of women status as commodity for men and her attempt to sketch the reach and limits of a Marxist account of women’s being as a social historical grouping, quote, “women do not constitute strictly speaking a class and their dispersion among several classes make their political struggle complex, their demands, sometimes contradictory.”⁵⁰ At the same time, Irigaray’s argument is that women circulate as commodities on the market rather than as participants within class society. And, I think, relevant to the question of thinking transsexual prostitution, trans prostitution as a kind of figure for what must be dismissed, what must not have value, is the early construction of white women’s prostitution as like slavery and the way in which race is simultaneously enlisted and blackness and black folks are disqualified within the production of a privileged object of slavery, within what prefigures anti trafficking discourse.

So, this idea of the Other of the Other operates in a cultural field as a place where social reproduction and value are positioned asymmetrically. And, and wherein gendered being and racialized being are in various ways eclipsed as producers of value. I’m thinking here of Barbara Godard’s reworking of Pierre Bourdieu’s

49. Simone de Beauvoir, Introduction, *The Second Sex*. Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, trans. New York, Vintage, 2011.

50. Luce Irigaray, *This Sex Which Is Not One*. Catherine Porter & Carolyn Burke, trans. Ithaca: Cornell University Press, 1985, p. 32

Μπορεί, λοιπόν, να φαίνεται παράξενο να ανατρέχουμε σε αυτά τα μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας που γράφτηκαν πριν από 40 χρόνια για να μιλήσουμε για τις τρανσφοβίες που κυκλοφορούν σήμερα, αλλά νομίζω ότι η άρθρωση της συνείδησης και του ασυνείδητου από τον Φανόν μας δείχνει τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνουν χώρα οι ιστορικές διεργασίες. Δεν νομίζω ότι μπορούμε να ασχοληθούμε με την ουμανιστική απαθρωποποίηση και τη διαμεσολάβηση του τραύματος στην κοινωνιογένεια χωρίς να σκεφτούμε πού εντοπίζεται το φοβογόνο και πώς κυκλοφορεί το φοβογόνο.

Νομίζω ότι σε αυτή την πρώιμη διάδοση μιας φεμινιστικής τρανσφοβίας, βλέπουμε επίσης την παραγωγή της τρανς γυναικάς ως κανονιστικά λευκή, και νομίζω ότι πρέπει να σκεφτούμε τις επιπτώσεις που είχε αυτό τόσο στις κριτικές για τα τρανς άτομα —κριτικές εντός του φεμινισμού— και τις κατασκευές της διεμφυλικότητας ως λευκό φαινόμενο, πράγμα το οποίο γνωρίζουμε ότι δεν είναι, αλλά ταυτόχρονα, υπάρχει ένα είδος επίμονης τοποθέτησης της τρανς κατάστασης και της διεμφυλικότητας, ειδικότερα, σε συνάρτηση με τη λευκότητα.

Τώρα, υπάρχουν ισχυρές ιστορίες για το πώς η κλινική παρήγαγε επίσης αυτό το φαινόμενο: από την άποψη της αποσύνδεσης του φύλου από τη φυλετική σωματοποίηση από την άποψη του ποια έγινε επιλέξιμη για μετάβαση, ποια έγινε αντικείμενο ιατρικού πειράματος —και ο Riley Snorton⁵⁰ έχει αποδώσει μεγάλη προσοχή σε αυτές τις διαδικασίες και τη λειτουργία τους.

50. Πρβλ. C. Riley Snorton, *Black on Both Sides: A Racial History of Trans Identity*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2017.

discussion of cultural capital, wherein she theorizes the differential valuation of gendered cultural labor.⁵¹ There's a constitutive elision of the trans sex worker's labor, even in feminist discourses, precisely because the sex worker exposes the scandal that the reproductive heterosexual family is founded upon: the elision of women's labor, the non-valuation of it. And specifically: the labor of having sex, and the labor of sex within compulsory heterosexuality.

So, within that general constitution of labor as eclipsed in gendered and racialized ways and in the production of commodities, I want to suggest that the difficulty of understanding trans people's struggle as revolutionary, as politically transformative has to do with trans people in some sense being lumpen, has to do with trans people being outside of the working class, and has to do with the construction of trans people as inimical to social value and cultural capital, and therefore incapable of participating within the market of social transformation. And I'll stop there. But, I look forward to chatting with you all more shortly.

51. Barbara Godard, Representation and Exchange: Feminist Periodicals and the Production of Cultural Value. *Borderlines* 16: 1989, 12-17.

Αλλά, με αυτό το υπόβαθρο, θέλω να περάσω στο ζήτημα της αξίας. Και σε αυτό που γίνεται αισθητό ως αξία. Διότι πιστεύω ότι η παραγωγή της πόρνης —της διεμφυλικής πόρνης— είναι σκάνδαλο για την αξία, ότι υπάρχει ένας τρόπος με τον οποίο η διεμφυλική πόρνη λειτουργεί, θα λέγαμε, ως η Άλλη της Άλλης. Και εδώ, η Άλλη στην οποία παραπέμπω είναι η Άλλη της Σιμόν ντε Μποβουάρ,⁵¹ η Άλλη ενός λευκού φεμινισμού, που προσπάθησε να διεκδικήσει αυτή του τη σχέση. Σκέφτομαι, για παράδειγμα, τη διατύπωση της Luce Irigaray για τη θέση της γυναίκας ως εμπόρευμα για τους άνδρες και την προσπάθειά της να σκιαγραφήσει την εμβέλεια και τα όρια μιας μαρξιστικής περιγραφής της ύπαρξης της γυναίκας ως κοινωνικής ιστορικής ομάδας· παραθέτω: «οι γυναίκες δεν αποτελούν αυστηρά μιλώντας μια τάξη και η διασπορά τους σε διάφορες τάξεις καθιστά τον πολιτικό τους αγώνα πολύπλοκο, τα αιτήματά τους, ενίοτε αντιφατικά».⁵² Ταυτόχρονα, το επιχείρημα της Irigaray είναι ότι οι γυναίκες κυκλοφορούν ως εμπορεύματα στην αγορά και όχι ως συμμετέχουσες στην ταξική κοινωνία. Και, νομίζω, σχετικό με το ζήτημα του πως νοείται η διεμφυλική πορνεία, η διεμφυλική πορνείας ως ένα είδος φιγούρας για το τι πρέπει να απορρίπτεται, τι δεν πρέπει να έχει αξία, είναι η πρώιμη κατασκευή της πορνείας των λευκών γυναικών ως κάτι παρόμοιο με τη δουλεία και ο τρόπος με τον οποίο η φυλή ταυτόχρονα επιστρατεύεται και η μαυρότητα και οι μαύροι άνθρωποι αποκλείονται μέσα στην παραγωγή ενός προνομιακού αντικειμένου της δουλείας, μέσα σε αυτό που προεικονίζει τον λόγο κατά το τράφικινγκ.

51. Simone de Beauvoir, Introduction, *The Second Sex*. Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, μτφ. New York, Vintage, 2011.

52. Luce Irigaray, *This Sex Which Is Not One*. Catherine Porter & Carolyn Burke, μτφ. Ithaca: Cornell University Press, 1985, p. 32

Έτσι, αυτή η ιδέα της Άλλης της Άλλης λειτουργεί σε ένα πολιτισμικό πεδίο ως ένας τόπος όπου η κοινωνική αναπαραγωγή και η αξία τοποθετούνται ασύμμετρα. Και, και όπου η έμφυλη ύπαρξη και η φυλετικοποιημένη ύπαρξη επισκιάζονται με διάφορους τρόπους ως παραγωγοί αξίας. Σκέφτομαι εδώ την επανεπεξεργασία της Barbara Godard της συζήτησης του Pierre Bourdieu για το πολιτισμικό κεφάλαιο, όπου θεωρητικοποιεί τη διαφορική αποτίμηση της έμφυλης πολιτισμικής εργασίας.⁵³ Υπάρχει μια καταστατική αποσιώπηση της εργασίας της τρανς σεξεργάτριας, ακόμη και στους φεμινιστικούς λόγους, ακριβώς επειδή η σεξεργάτρια εκθέτει το σκάνδαλο πάνω στο οποίο θεμελιώνεται η αναπαραγωγική ετεροφυλόφιλη οικογένεια: η αποσιώπηση της γυναικείας εργασίας, η μη-αποτίμησή της. Και συγκεκριμένα: η εργασία του να κάνεις σεξ και η εργασία του φύλου στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ετεροφυλοφιλίας.

Έτσι, στο πλαίσιο αυτής της γενικής συγκρότησης της εργασίας ως επισκιασμένης με έμφυλους και φυλετικοποιημένους τρόπους και στην παραγωγή εμπορευμάτων, θέλω να προτείνω ότι η δυσκολία κατανόησης του αγώνα των τρανς ατόμων ως επαναστατικού, ως πολιτικά μετασχηματιστικού, έχει να κάνει με το ότι τα τρανς άτομα είναι κατά μία έννοια λούμπεν· έχει να κάνει με το ότι τα τρανς άτομα είναι εκτός της εργατικής τάξης· και έχει να κάνει με την κατασκευή των τρανς ατόμων ως εχθρικά προς την κοινωνική αξία και το πολιτισμικό κεφάλαιο, και ως εκ τούτου ανέκανα να συμμετάσχουν στην αγορά του κοινωνικού μετασχηματισμού. Και θα σταματήσω εδώ, αλλά ανυπομονώ να συνομιλήσω μαζί σας σύντομα.

53. Barbara Godard, Representation and Exchange: Feminist Periodicals and the Production of Cultural Value. *Borderlines* 16: 1989, 12-17.

ΦΕΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ

Ίσως
ο τρανσφεμινισμός
να είναι ένα υποκατάστατο
για κάτι το οποίο
μένει να το σκεφτούμε.

—McKenzie Wark

*Maybe
transfeminism
is a placeholder
for something
that's still to be thought.*

—McKenzie Wark

FEMMUNIST INTERNATIONAL

McKenzie Wark

Femmunist International

*Maybe transfeminism is a placeholder
for something that's still to be thought.*

Thank you all; I've just crossed out a bunch of stuff because I can just cosign most of what everybody already said, I don't need to repeat it.

What if we thought of theory as a practice of—sort of—naming abstract things or abstract processes and some already exist? You know, one abstract thing—you know—named in the world is feminism: a kind of complex, heterogeneous, inconsistent set of practices that sometimes includes us and sometimes excludes us, and sometimes, I agree with Trish, constitutionally excludes us and is founded on the exclusion. So it's not a space that we can sort of just inhabit.

I'm also less and less inclined to want to be tolerated or included. I kind of don't feel that that is helpful to constructing what's specific to the lives of trans people—and I'm going to focus more specifically on trans women.

So, I'm not entirely sure that using a modifier—anybody who knows my writing knows I always do this, right? Like, maybe you don't just stick a modifier in front of something and call it a concept, because maybe that's not a concept. So maybe transfeminism is a placeholder for something that's still to be thought.

And then what would occupy that place of that, that unthought object?

McKenzie Wark

Φεμμουνιστική Διεθνής

*Ίσως ο τρανσφεμινισμός να είναι ένα υποκατάστατο
για κάτι το οποίο μένει να το σκεφτούμε.*

Σας ευχαριστώ όλες και όλα. Έχω μόλις διαγράψει ένα σωρό πράγματα επειδή μπορώ απλά να συνυπογράψω τα περισσότερα από αυτά που όλες/όλα έχουν ήδη πει, δεν χρειάζεται να τα επαναλάβω.

Τι θα γινόταν αν θεωρούσαμε τη θεωρία ως μια πρακτική —κατά κάποιο τρόπο— της ονομασίας αφηρημένων πραγμάτων ή αφηρημένων διαδικασιών και κάποιες από αυτές υπάρχουν ήδη; Ξέρετε, ένα αφηρημένο πράγμα που έχει ονομαστεί στον κόσμο είναι ο φεμινισμός: ένα είδος σύνθετου, ετερογενούς, ασυνεπούς συνόλου πρακτικών που άλλοτε μας περιλαμβάνει και άλλοτε μας αποκλείει, και άλλοτε, συμφωνώ με την Trish, μάς αποκλείει συνταγματικά και βασίζεται στον αποκλεισμό μας. Άρα, δεν είναι ένας χώρος στον οποίο μπορούμε απλά να κατοικήσουμε.

Είμαι, επίσης, όλο και λιγότερο διατεθειμένη να θέλω να με ανέχονται ή να με συμπεριλαμβάνουν. Δεν αισθάνομαι ότι αυτό είναι χρήσιμο για να κατασκευάσουμε αυτό που αφορά τη ζωή των τρανς ατόμων —και θα επικεντρωθώ πιο συγκεκριμένα στις τρανς γυναίκες.

Έτσι, δεν είμαι απόλυτα σίγουρη ότι η χρήση ενός τροποποιητή —όποιο ξέρει τα γραπτά μου ξέρει ότι πάντα το κάνω αυτό, σωστά; Ίσως να μην βάλεις απλά έναν τροποποιητή μπροστά από κάτι και να το αποκαλέσεις έννοια, γιατί ίσως αυτό να μην είναι μια έννοια. Οπότε, ίσως ο τρανσφεμινισμός να είναι

I'm trying to write something—and you'll see bits of this in things I've written recently—on what I'm calling "femmunism"—I'll put in the chat like that, I got it from a meme, which I think is just the best place to get a concept. Now, some of you may recall, it's a meme where you see what was probably a woman from the back—well, we don't know: it's a human—holding up the sickle and a Hitachi magic wand crossed, and I kind of thought, I can sign off on that! That seems like a kind of emblem of a politics and a culture and a theory to come. So I've been trying to think under the name of femmunism, but I don't care, call it what you like, yeah? But maybe there's conceptual work to do, to use concepts to name practices and objects that don't yet have names, and one of which might be one that trans women and our allies and friends and lovers might need.

I do think there's something to be said for starting from particular situations—I take Marquis' point about coalition, but also want to think about specificity, and how when it comes to understanding the world from particular experiences, habits, locations, and things like that. And one of the roles of theory is to be able to kind of generalize those in such a way that they can meet; in such a way that the extension of my experience can meet somebody else's, overlap with it, be modified with it, and so on.

So, I want to think in a generally... It's Karl Marx's birthday⁵²—happy birthday Karl!—and it's Freud's birthday tomorrow. (I'm a little ambivalent about psychoanalysis, so that's a whatever segment but that here for Karl!). And I want to think centrally about praxis—so, praxis being that sort of term for where theory and practice meet—and with more difficulty, I

52. Our discussion took place on May 5, 2022.

ένα υποκατάστατο για κάτι... το οποίο μένει να το σκεφτούμε.

Και τότε τι θα καταλάμβανε αυτή τη θέση αυτού, αυτού του αντικειμένου που δεν έχει σκεφτεί κανείς;

Προσπαθώ να γράψω κάτι —και θα δείτε σημεία από αυτό σε πράγματα που έχω γράψει πρόσφατα— σχετικά με αυτό που ονομάζω «φεμμουνισμό». Θα το βάλω στο chat έτσι, το πήρα από ένα meme [μιμίδιο], το οποίο νομίζω ότι είναι, απλά, το καλύτερο μέρος για να πάρεις μια έννοια. Τώρα, κάποια από εσάς μπορεί να θυμάστε, είναι ένα meme όπου βλέπετε μάλλον μια γυναίκα από πίσω —καλά, δεν ξέρουμε: είναι ένας άνθρωπος— να κρατάει ψηλά το δρεπάνι και ένα μαγικό ραβδί Hitachi διασταυρωμένα, και σκέφτηκα, μπορώ να το υπογράψω αυτό! Αυτό μοιάζει με ένα είδος εμβλήματος μιας πολιτικής και μιας κουλτούρας και μιας θεωρίας που θα έρθει. Έτσι, προσπαθώ να σκεφτώ υπό το όνομα του φεμμουνισμού, αλλά δεν με νοιάζει, πείτε το ότι θέλετε, ντάξει; Αλλά ίσως υπάρχει εννοιολογική δουλειά να κάνουμε, να χρησιμοποιήσουμε έννοιες για να ονομάσουμε πρακτικές και αντικείμενα που δεν έχουν ακόμα ονόματα, και ένα από αυτά μπορεί να είναι εκείνο που ίσως χρειάζονται οι τρανς γυναίκες και οι σύμμαχοι μας και οι φίλες μας και οι εραστές μας.

Νομίζω ότι υπάρχει κάτι στο να ξεκινάμε από συγκεκριμένες καταστάσεις —δέχομαι την άποψη του Marquis για τις συμμαχίες, αλλά θέλω επίσης να σκεφτώ την ιδιαιτερότητα και το πώς όταν πρόκειται να κατανοήσουμε τον κόσμο από συγκεκριμένα βιώματα, συνήθειες, τοποθεσίες, και τέτοια πράγματα. Και ένας από τους ρόλους της θεωρίας είναι η δυνατότητα να τα γενικεύσει με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να συναντηθούν· με τέτοιο τρόπο, ώστε η επέκταση του βιώματός μου να μπορεί να συναντήσει το βίωμα

think, than we now want to admit. What I keep coming back to is that work that Jean-Paul Sartre, and Merleau-Ponty were doing in the 50s and 60s about the difficulty of praxis and maybe even the impossibility of it.

And like Trish, I want to center exploitation and the way that trans women are often excluded from formal labor all together; to center sex work and more generally like nightlife work and beautician work and the kind of things that, at least in my situation, are the sort of places a lot of trans women traditionally ended up. There's a couple of interesting sociological exceptions to that happening at the moment; I don't know if they'll continue to happen.

CATS [Center for Applied Transgender Studies] has been doing work on trans people emerging out of tech, for example: a very specific thing that's happened in certain places and there's a sort of sociological detail I think we need to add to what kinds of transfem lives become possible and what kinds of labor is demanded of us.

But all of us, I think, end up doing the labor of having to do gender for the cis. And the way I would shorthand that is trans people have an internal relation to the—call it what you like—normative polarity of gender because we've had to traverse it; and maybe not from one end to the other. Maybe we wanted to get out of it on another axis.

But the relation, the relationality of gender is internal to our experiences, by definition to cis people it's not. And we constitute the outside for all cis people to that.

So this kind of labor that we do for them, where there's no corresponding labor that they do for us, which seems to me to be the very definition of exploitation: that we're

κάποιας άλλης, να επικαλυφθεί ή να τροποποιηθεί με εκείνο το βίωμα, και ούτω καθεξής.

Έτσι, θέλω να σκεφτώ με έναν τρόπο γενικώς... Είναι τα γενέθλια του Karl Marx⁵⁴ —χρόνια πολλά Καρλ!— και αύριο είναι τα γενέθλια του Freud. (Είμαι λίγο αμφίθυμη για την ψυχανάλυση, οπότε αυτό είναι ασήμαντο, αλλά είμαι εδώ για τον Καρλ!) Και θέλω να σκεφτώ κεντρικά για την πράξη —η πράξη είναι αυτό το είδος του όρου όπου η θεωρία και η πράξη συναντιούνται— αλλά με μεγαλύτερη δυσκολία, νομίζω, από ό,τι θέλουμε τώρα να παραδεχτούμε. Αυτό στο οποίο επανέρχομαι διαρκώς είναι η δουλειά που έκαναν ο Jean-Paul Sartre και ο [Maurice] Merleau-Ponty τη δεκαετία του '50 και του '60 σχετικά με τη δυσκολία της πράξης και ίσως ακόμη και την αδυνατότητα της.

Και όπως η Trish, θέλω να τοποθετήσω στο κέντρο την εκμετάλλευση και τον τρόπο με τον οποίο οι τρανς γυναίκες συχνά αποκλείονται από την επίσημη εργασία τελείως —να τοποθετήσω στο κέντρο την σεξεργασία και γενικότερα την νυχτερινή εργασία και την εργασία της αισθητικού, και πράγματα τα οποία, τουλάχιστον στο δικό μου πλαίσιο, είναι οι χώροι στους οποίους παραδοσιακά καταλήγουν πολλές τρανς γυναίκες. Υπάρχουν μερικές ενδιαφέρουσες κοινωνιολογικές εξαιρέσεις από αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή — δεν ξέρω αν θα συνεχίσουν να συμβαίνουν.

Το CATS [Center for Applied Transgender Studies, Κέντρο Εφαρμοσμένων Διεμφυλικών Σπουδών] έχει ασχοληθεί με τα τρανς άτομα που αναδύονται από τη βιομηχανία της τεχνολογίας, για παράδειγμα: ένα πολύ συγκεκριμένο πράγμα που συνέβη σε ορισμένα μέρη και υπάρχει ένα είδος κοινωνιολογικής λεπτομέρειας

54. Η συνομιλία μας έλαβε χώρα στις 5 Μαΐου, 2022.

exploited in having to perform the labor of gender for a majority by permanently being its exception. And one could multiply instances of that and I think we've got instances, all of it from very different places of how we're performing that role for Polish Catholics and at the same time performing that role for, again also catholic, but lesbian feminist philosophers of the late 20th century.

So, they need us but we don't need them.

But we're all implicated, regardless of where we end up in relation to gender and technics, and that's another thing that I would always want to put on the table.

And to what extent is any relation to gender always a mediated one, that it's often for that one thinks of gender in relation to the other, or in relation to norms. This is sort of idealism about that to me: like, what are the actual technics by which genders get manufactured, strikes me as a way to historicize the question and locate it in particular ways.

And to both think about how—I tend to think of transness as a placeholder term for experiences of gender that happen in all cultures, in all histories, but which are modulated through whatever the specific technics, social dynamics, social systems, religions of any particular time happened to be.

I don't think that necessarily implies anything about an ideology of transness: it could be that transness is just an innate thing that happens to certain bodies, it could be. Also, that transness is a necessary artifact of any social system and technics of gender at all; it will kind of produce and deconstruct itself through its own exceptions.

την οποία νομίζω ότι πρέπει να προσθέσουμε στο τι είδους τρανς ζωές καθίστανται εφικτές και τι είδη εργασίας απαιτείται από εμάς.

Αλλά όλες μας, νομίζω, καταλήγουμε να κάνουμε εργασία το να πρέπει να κάνουμε το φύλο μας για τους cis. Θα το συντομογραφούσα αυτό λέγοντας ότι τα τρανς άτομα έχουν μια εσωτερική σχέση με την —πείτε το όπως θέλετε— κανονιστική πολιτικότητα του φύλου, επειδή έπρεπε να τη διασχίσουμε· και ίσως όχι από το ένα άκρο στο άλλο. Ίσως θέλαμε να διαφύγουμε από αυτό προς έναν άλλο άξονα. Αλλά η σχέση, η σχεσιακότητα του φύλου είναι εσωτερική των βιώματών μας, ενώ εξ ορισμού για τους cis ανθρώπους δεν είναι. Και εμείς αποτελούμε το εξωτερικό για όλους τους cis ανθρώπους σε αυτό. Έτσι, αυτό το είδος της εργασίας που κάνουμε εμείς γι' εκείνους, για την οποία δεν υπάρχει αντίστοιχη εργασία που κάνουν εκείνοι για εμάς, μου φαίνεται ότι είναι ο ορισμός της εκμετάλλευσης: μας εκμεταλλεύονται επειδή αναγκαζόμαστε να επιτελούμε την εργασία του φύλου για μια πλειοψηφία, μόνιμα όντας η εξαίρεσή της. Και θα μπορούσε κανείς να πολλαπλασιάσει τα παραδείγματα αυτού και νομίζω ότι έχουμε παραδείγματα, όλα από πολύ διαφορετικά μέρη, για το πώς επιτελούμε αυτόν τον ρόλο για τους Πολωνούς Καθολικούς και ταυτόχρονα επιτελούμε αυτόν τον ρόλο για τις, και πάλι επίσης καθολικές, αλλά λεσβίες φεμινίστριες φιλοσόφους του ύστερου 20ού αιώνα.

Έτσι, αυτές μας χρειάζονται, αλλά εμείς δεν τις χρειαζόμαστε.

Αλλά όλες μας εμπλεκόμαστε, ανεξάρτητα από το πού καταλήγουμε σε σχέση με το φύλο και τις τεχνικές του, και αυτό είναι ένα άλλο πράγμα που θα ήθελα πάντα να βάζω στο τραπέζι. Και σε ποιο βαθμό η οποιαδήποτε σχέση με το φύλο είναι πάντα διαμεσολαβημένη, ότι

So, I don't think we need to assume anything about ideology to say that transness is always there, but takes very specific historical forms; different locations are available to us in different gender systems in different places and times—some worse than others.

And, as others have mentioned, the colonial ones tended to be particularly oppressive; one could point here to Deborah Miranda's astonishing essay on the extermination of the *joya* by the Spanish colonizers of what's now San Diego.⁵³ We don't even know what the names were: "*joya*," or "*jewels*," is the name the Spanish gave to an entire gender that was eliminated by force, usually with dogs, you know, I'm sorry to get specific about it, or what the British did to the *hijra* in what's now the Indian subcontinent—who of course are still there. And the *joya*—someone might say the *joya* are still here and, and let's celebrate and recognize that, but pushed out of the role they would formally have had and the *hijras*, likewise, pushed out of the particular sort of social structures and forms they would have had.

So, I want to think about transness in relation to labor, exploitation, the labor of producing gender, but through a technics that's not about choosing and is historical and specific to a particular times. Then what kinds of praxis is available within that, where I want to think, firstly the specificity of relationship between trans women but then how having thought that specificity you see it in relation to coalition building, mutual aid with other kinds of communities who experienced the sort of abstraction of oppression and exploitation, modulated in different sorts of ways.

53. Deborah Miranda, "The Extermination of the *Joyas*: Gendercide in Spanish California." *GLQ* 16:1-2 (2010): 253-284.

συχνά κάποιος σκέφτεται το φύλο σε σχέση με τον άλλον ή σε σχέση με τις νόρμες. Αυτό είναι ένα είδος ιδεαλισμού για μένα: κάπως, ποιες είναι οι πραγματικές τεχνικές με τις οποίες κατασκευάζονται τα φύλα, μου φαίνεται σαν ένας τρόπος να ιστορικοποιήσουμε το ερώτημα και να το εντοπίσουμε με συγκεκριμένους τρόπους.

Και για να σκεφτούμε και για το πώς —τείνω να σκέφτομαι την τρανς κατάσταση ως έναν όρο-υποκατάστατο για έμφυλες εμπειρίες που λαμβάνουν χώρα σε όλους τους πολιτισμούς, σε όλες τις ιστορίες, αλλά οι οποίες διαμορφώνονται μέσω των εκάστοτε συγκεκριμένων τεχνικών, κοινωνικών δυναμικών, κοινωνικών συστημάτων, θρησκειών της κάθε συγκεκριμένης εποχής.

Δεν νομίζω ότι αυτό υπονοεί απαραίτητα κάτι σχετικά με μια ιδεολογία της τρανς κατάστασης: θα μπορούσε η τρανς κατάσταση να είναι απλώς κάτι το έμφυτο που συμβαίνει σε ορισμένα σώματα, θα μπορούσε. Επίσης, [θα μπορούσε] η τρανς κατάσταση να είναι ένα απαραίτητο τεχνούργημα δημιούργημα οποιουδήποτε κοινωνικού συστήματος και τεχνικών του φύλου· θα παράγει και θα αποδομεί τον εαυτό του μέσω των δικών του εξαιρέσεων.

Έτσι, δεν νομίζω ότι χρειάζεται να υποθέσουμε κάτι σχετικά με την ιδεολογία για να πούμε ότι η τρανς κατάσταση υπάρχει πάντα, αλλά παίρνει πολύ συγκεκριμένες ιστορικές μορφές· διαφορετικές θέσεις μάς είναι διαθέσιμες σε διαφορετικά συστήματα φύλου σε διαφορετικά μέρη και εποχές —κάποιες χειρότερες από άλλες.

Και, όπως ανέφεραν και άλλες, οι αποικιοκρατικές συνθήκες έτειναν να είναι ιδιαίτερα καταπιεστικές· θα μπορούσαμε να παραπέμψουμε εδώ στο εκπληκτικό

And I think, like Marquis, I don't want to center identity, other than as a sort of language through which you kind of engage others; the language through which you start to attempt to do political work to get people to think through the specificity of how an identity is produced relates to a system that produces it that might give you some margin of avoidance for emotional survival and identifying who your people are, but then comes with certain constraints.

So, yeah, I do want to center a kind of t4t⁵⁴ praxis, but it includes a political aesthetic, possibly, a religious dimension. I've talked to Susan Stryker on and off about that: like, what would a transfem religion look like? And is that one of the languages that would be useful for us to speak? I'm a third generation atheist so not the person necessarily to answer that question [laughs], but it seems significant given that so many sisters come out of religious backgrounds and I've had to negotiate it in some way or another, so maybe there are, sort of, resources there.

I kind of read something that's a bit like a constitutional document for how you would organize it but as a spiritual practice—I'm just not your girl for that, right? Way too secular a background. I'm reminded there, also, of the way the club and house music is church to a lot of queer people, particularly queer people of color, particularly black queer people in the United States. So, there are already practices and we are already present in them.

But yeah, I just want to like table that one: would a transfem international be not only political, not only mutual aid, not only a series of aesthetic practices, not only sexual—let's face it, if we're talking about t4t

54. t4t: trans for trans.

δοκίμιο της Deborah Miranda για την εξόντωση των joya από τους Ισπανούς αποικιοκράτες του σημερινού Σαν Ντιέγκο.⁵⁵ Δεν ξέρουμε καν ποια ήταν τα ονόματα: «joya», ή «κοσμήματα», είναι το όνομα που έδωσαν οι Ισπανοί σε ένα ολόκληρο φύλο που εξαλείφθηκε με τη βία, συνήθως με σκυλιά, ξέρετε, λυπάμαι που γίνομαι συγκεκριμένη γι' αυτό, ή αυτό που έκαναν οι Βρετανοί στις hijra στη σημερινή ινδική υποήπειρο —οι οποίες, φυσικά, βρίσκονται ακόμα εκεί. Και οι joya —κάποιος θα μπορούσε να πει ότι οι joya είναι ακόμα εδώ και, και ας το γιορτάσουμε και ας το αναγνωρίσουμε αυτό, αλλά εκτοπίστηκαν από τον ρόλο που τυπικά θα είχαν και οι hijras, παρομοίως, εκδιώχθηκαν από το συγκεκριμένο είδος κοινωνικών δομών και μορφών που θα καταλάμβαναν.

Έτσι, θέλω να σκεφτώ την τρανς κατάσταση σε σχέση με την εργασία, την εκμετάλλευση, την εργασία της παραγωγής του φύλου, αλλά μέσα από τεχνικές που δεν έχουν να κάνουν με την επιλογή και είναι ιστορικές και συγκεκριμένες για μια ιδιαίτερη εποχή. Στη συνέχεια, τι είδους πράξη είναι διαθέσιμη εντός αυτής, στην οποία θέλω να σκεφτώ, αρχικά η ιδιαιτερότητα της σχέσης μεταξύ των τρανς γυναικών, αλλά και στη συνέχεια πώς, έχοντας σκεφτεί αυτή την ιδιαιτερότητα, διαφαίνεται η σχέση της με την δημιουργία συμμαχιών, με την αλληλοβοήθεια με άλλα είδη κοινοτήτων που βίωσαν το είδος της αφαίρεσης της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης, διαμορφωμένης με διαφορετικούς τρόπους.

Και νομίζω ότι, όπως το Marquis, δεν θέλω να θέσω στο κέντρο την ταυτότητα, παρά μόνο ως ένα είδος λεξιλόγιου μέσω του οποίου κάπως εμπλέκεις άλλα άτομα· το λεξιλόγιο μέσω του οποίου αρχίζεις να

55. Deborah Miranda, "The Extermination of the Joyas: Gendercide in Spanish California." *GLQ* 16:1-2 (2010): 253-284.

that's one of its messy dimensions—but also, maybe have a religious dimension, I don't know.

But finally—and maybe it's a thing that we can work on, we can further through our meeting here today—is knowledge production. How can we expand out, decenter English as the knowledge of transmission and its reach to try to figure out what the conditions of possibility of an international would be? Because, as Elle has pointed out, the forces ranged against us are already international, which is weirdly surprising given that they're often fascist nationalistic movements but managed to operate internationally in ways that we're sort of struggling to do.

And that's why I think centering questions of race and colonialism as the structures that produce gender in so many places—I'm always struck when I teach the myth chapter in de Beauvoir,⁵⁵ that de Beauvoir is finding a universality to gender in myth, but without mentioning that it's after colonialism; like, the thought just doesn't drop, you know? It kind of maybe drops later in de Beauvoir's political work, but it's not there in the '40s in that text.

So, I think I'll, like, end there with, you know, like—and I do these things with a certain irony, I guess—but why not have *femminist international*—or *transnational* is maybe the best word for it—as a placeholder name for a project.

Thank you.

55. Simone de Beauvoir, Part Three: Myrths, *The Second Sex*. Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, trans. New York, Vintage, 2011, 159-261.

προσπαθείς να κάνεις πολιτική δουλειά για να κάνεις τους ανθρώπους να σκεφτούν μέσα από την ιδιαιτερότητα του πως παράγεται μια ταυτότητα σε σχέση με ένα σύστημα που την παράγει, το οποίο μπορεί να σου δίνει κάποιο περιθώριο αποφυγής για τη συναισθηματική επιβίωσή σου και τον προσδιορισμό του ποιοι είναι οι άνθρωποί σου, αλλά στη συνέχεια συνοδεύεται από ορισμένους περιορισμούς.

Οπότε, ναι, θέλω να θέσω στο κέντρο ένα είδος πρακτικής t4t,⁵⁶ αλλά περιλαμβάνει μια πολιτική αισθητική, και, ενδεχομένως, μια θρησκευτική διάσταση. Έχω μιλήσει περιστασιακά με τη Susan Stryker γι' αυτό: πώς θα έμοιαζε μια τρανσφεμ θρησκεία; Και είναι αυτή μία από τις γλώσσες που θα ήταν χρήσιμο να μιλήσουμε; Είμαι άθρητη τρίτης γενιάς, οπότε δεν είμαι απαραίτητα ο κατάλληλος άνθρωπος για να απαντήσω σε αυτή την ερώτηση [γέλιο], αλλά φαίνεται σημαντικό δεδομένου ότι τόσες πολλές αδελφές μας προέρχονται από θρησκευτικό υπόβαθρο και εγώ χρειάστηκε να το διαπραγματευτώ με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, οπότε ίσως υπάρχουν, κατά κάποιο τρόπο, συμμαχικές ευκαιρίες εκεί.

Διάβασα κάτι που μοιάζει λίγο με καταστατικό έγγραφο για το πώς θα το οργανώναμε, αλλά ως πνευματική πρακτική —μάλλον δεν είμαι το σωστό κορίτσι για αυτή τη δουλειά, έτσι; Πολύ κοσμικό υπόβαθρο. Μου θυμίζει, επίσης, τον τρόπο με τον οποίο η club και η house μουσική είναι εκκλησία για πολλούς κουήρ ανθρώπους, ιδιαίτερα για κουήρ φυλετικοποιημένους ανθρώπους, ιδιαίτερα για μαύρους κουήρ ανθρώπους στις Ηνωμένες Πολιτείες. Έτσι, υπάρχουν ήδη πρακτικές και είμαστε ήδη παρούσες σε αυτές.

Αλλά, ναι, απλά θέλω να θέσω αυτό το ερώτημα στο

56. t4t: trans for trans = τρανς για τρανς.

τραπέζι: θα ήταν ένα τρανσφεμ διεθνές όχι μόνο πολιτικό, όχι μόνο αλληλοβοήθεια, όχι μόνο μια σειρά από αισθητικές πρακτικές, όχι μόνο σεξουαλικές —ας το παραδεχτούμε, αν μιλάμε για t4t, αυτή είναι μία από τις άτακτες διαστάσεις του— αλλά ίσως να έχει και μια θρησκευτική διάσταση, δεν ξέρω.

Αλλά, τελικά —και ίσως είναι ένα θέμα πάνω στο οποίο μπορούμε να δουλέψουμε, το οποίο μπορούμε να προωθήσουμε μέσω της σημερινής μας συνάντησης— είναι η παραγωγή γνώσης.

Πώς μπορούμε να επεκταθούμε προς τα έξω, να αποκεντρώσουμε την αγγλική γλώσσα ως γνώση της μετάδοσης και την εμβέλειά της, για να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε ποιες θα είναι οι συνθήκες δυνατότητας μιας διεθνούς; Διότι, όπως επισήμανε η Elle, οι δυνάμεις που στρέφονται εναντίον μας είναι ήδη διεθνείς, πράγμα που προκαλεί περίεργη έκπληξη, δεδομένου ότι συχνά είναι φασιστικά εθνικιστικά κινήματα, αλλά κατάφεραν να λειτουργήσουν διεθνώς με τρόπους που εμείς κάπως δυσκολευόμαστε να το κάνουμε.

Και γι' αυτό πιστεύω ότι η τοποθέτηση στο κέντρο των ζητημάτων της φυλής και της αποικιοκρατίας ως των δομών που παράγουν το φύλο σε τόσα πολλά μέρη — πάντα εντυπωσιάζομαι όταν διδάσκω το κεφάλαιο του μύθου στη ντε Μποβουάρ,⁵⁷ ότι η ντε Μποβουάρ βρίσκει μια οικουμενικότητα του φύλου στο μύθο, αλλά χωρίς να αναφέρει ότι πρόκειται για μετά την αποικιοκρατία· ούτε καν περνάει από το μυαλό της, έτσι; Ίσως προκύπτει αργότερα στο πολιτικό έργο της ντε Μποβουάρ, αλλά δεν υπάρχει στη δεκαετία του '40

57. Simone de Beauvoir, Part Three: Myrths, *The Second Sex*. Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, μτφ. New York, Vintage, 2011, 159-261.

σε αυτό το κείμενο.

Οπότε, νομίζω ότι, κάπως, θα ολοκληρώσω εδώ —και τα κάνω αυτά τα πράγματα με μια κάποια ειρωνεία, μάλλον— αλλά γιατί να μην θέσουμε τη *φεμμουνιστική διεθνή* —ή *τρανσεθνή* είναι ίσως η καλύτερη λέξη γι' αυτό— ως μια υποκατάστατη ονομασία για ένα πρότζεκτ. Σας ευχαριστώ.

Acknowledgements

We would like to thank Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah, and McKenzie Wark for the inspiration their words have offered us through the years; each one of you was pivotal in our messy transitional trajectory. Thank you for your enthusiasm in participating in the conversation and your wonderful contributions.

Thanks to Lia Smaragda Foukis for co-facilitating the online event with us and Panos Ioannidis of Kato theatre company for offering space to host the virtual event. Our thanks to our comrade, Marleno Nika, for editing the Greek translation. Thank you to our scientific advisor, Athena Athanasiou, our accomplice, who keeps the rear window entrance open, not just for us but for a whole community of people, doing the difficult, invisible work of struggling from within on the daily, working to bring into being a truly public university.

We learnt early on from the White Fathers to drop the question marks (stop asking questions), drop the exclamation marks (stop shouting, stop being excited), and now we're bringing them back! Thanks to our fellow travellers on this journey: Aila, Carmen, Deanna, Nina, Lia, Marleno, Valentina, Camille, all of the friends and community of the Feminist Autonomous Centre for research! How could we do it without you? We couldn't!

This book is dedicated to justice and healing from the un/translatable losses of Zak Kostopoulos/Zackie Oh!, Dimitra/Dimitris, and Anna/Ivanka Hernández. It is also for all the friends and allies who kept us going in the dark months after Zak's murder, and now, five years later. It is for our collective survival and our radical joy. It is for all the friends who invented their names and invent new ways of inhabiting the world. Thank you, you are precious to us!

—AC & MT
Athens, September 2023

Ευχαριστίες

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις/τα Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke, Trish Salah και McKenzie Wark για την έμπνευση που μας προσέφεραν τα λόγια τους όλα αυτά τα χρόνια. Η καθημία και το καθένα από εσάς ήταν καθοριστική στην ακανόνιστη μεταβατική μας πορεία. Σας ευχαριστούμε για τον ενθουσιασμό σας να συμμετάσχετε στη συζήτηση και τις υπέροχες συνεισφορές σας.

Ευχαριστούμε τη Λία Σμαράγδα Φούκη, για τον συντονισμό της διαδικτυακής εκδήλωσης μαζί με εμάς, και τον Πάνο Ιωαννίδη από το Θέατρο Κάτω, για την προσφορά χώρου για τη φιλοξενία της εκδήλωσης στο Ηράκλειο. Ευχαριστούμε την επιστημονική μας σύμβουλο, την Αθηνά Αθανασίου, τη συνεργό μας, η οποία κρατά ανοιχτή την είσοδο από το πίσω παράθυρο, όχι μόνο για εμάς, αλλά για μια ολόκληρη κοινότητα ανθρώπων, που κάνει τη δύσκολη, άρατη δουλειά του αγώνα από μέσα καθημερινά, μοχθώντας για να δημιουργήσει ένα πραγματικά δημόσιο πανεπιστήμιο.

Μάθαμε από νωρίς από τους Λευκούς Πατέρες να αφαιρούμε τα ερωτηματικά (να σταματήσουμε να κάνουμε ερωτήσεις), να αφαιρούμε τα θαυμαστικά (να σταματήσουμε να φωνάζουμε, να μην είμαστε ενθουσιασμένες), και τώρα τα επαναφέρουμε! Ευχαριστούμε τις συντρόφισσες και τα σύντροφα μας σε αυτό το ταξίδι: Aila, Carmen, Deanna, Nina, Lia, Marleno, Valentina, Camille, όλες τις φίλες, φίλους και φίλα, και την κοινότητα του Φεμινιστικού Αυτόνομου Κέντρου έρευνας! Πώς θα μπορούσαμε να το κάνουμε χωρίς εσάς; Δεν!

Αυτό το βιβλίο είναι αφιερωμένο στη δικαιοσύνη και την επούλωση από τις μη μεταφράσιμες απώλειες του Ζακ Κωστόπουλου/Zackie Oh!, της Δήμητρας/Δημήτρη και της Άννας/Ivanka Hernández. Είναι, επίσης, για όλες τις φίλες και σύμμαχα που μας κράτησαν στη ζωή τους σκοτεινούς μήνες μετά τη δολοφονία του Ζακ, και τώρα, πέντε χρόνια μετά. Είναι για τη συλλογική μας επιβίωση και τη ριζοσπαστική μας χαρά. Είναι για όλα, τα φίλα, τις φίλες και τους φίλους, που επινόησαν τα ονόματά τους και επινοούν νέους τρόπους κατοίκησης του κόσμου. Σας ευχαριστούμε, είστε ανεκτίμητης αξίας για εμάς!

—AC & MT
Αθήνα, Σεπτέμβριος 2023

Works Cited/Βιβλιογραφία

- Awkward-Rich, Cameron.** "Trans, Feminism: Or, Reading like a Depressed Transsexual." *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 42(4): 2017, 819-841.
- Beauvoir, Simone de.** *The Second Sex*. Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, trans. New York, Vintage, 2011.
- Bettcher, Talia.** "Trapped in the Wrong Theory: Rethinking Trans Oppression and Resistance." *Signs* 39(2): 2014, 383-406.
- Bey, Marquis.** *Black Trans Feminism*. Durham and London: Duke University Press, 2022.
- Bösche, Susanne.** *Jenny Lives with Eric and Martin*. Illustrated with photographs by Andreas Hansen. Louis Mackay (trans.) Gay Men's Press, 1983.
- Carastathis, Anna and Myrto Tsilimpounidi.** *Reproducing Refugees: Photographia of a Crisis*. London: Rowman & Littlefield International, 2020.
- Crenshaw, Kimberlé Williams.** "Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence Against Women of Colour." *Stanford Law Review* 43(6): 1991, 1241-1299.
- Davis, Angela, Gina Dent, Erica R. Meiners & Beth E. Richie.** *Abolition. Feminism. Now*. Chicago: Haymarket Books, 2022.
- Davis, Angela.** *Abolition Democracy: Beyond Empire, Prisons, and Torture*. Seven Stories Press, 2005.
- Fanon, Frantz.** "The Negro and Psychopathology." In *Black Skin, White Masks*. Charles Lam Markmann, trans. London: Pluto Press, 1986, 141-209.
- Marina Galanou, Ταυτότητα και έκφραση φύλου: Ορολογία, διακρίσεις, στερεότυπα και μύθοι** [Gender Identity and Expression: Terminology, Discriminations, Stereotypes, and Myths]. Αθήνα: Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών, 2014.
- Gago, Veronica.** *Feminist International: How to Change Everything*. New York: Verso, 2020.
- Gleeson, Jules Joanne and Elle O'Rourke,** eds. *Transgender Marxism*. London: Pluto Press, 2021.
- Green, Kai M. & Marquis Bey,** "Where Black Feminist Thought and Trans* Feminism Meet: A Conversation," *Souls* 19(4): 2017, 438-454.
- Godard, Barbara.** "Representation and Exchange: Feminist Periodicals and the Production of Cultural Value." *Bor-*
- der/lines* 16: 1989, 12-17.
- Hartman, Saidiya.** "The Burdened Individuality of Freedom." In *Afropessimism*, 31-48. In *Afropessimism: An Introduction*, Racked and Dispatched, [2015] 2017, 31-48.
- Heisler Weiser Flower, Anja.** "Cosmos Against Nature in the Class Struggle of Proletarian Trans Women." In *Transgender Marxism*, 2021, 230-258.
- Hiloudaki, Tzeni.** *Οι Άγγελοι δεν έχουν Φύλο* [Angels Have no Gender]. Αθήνα: Ομβρος, 2012.
- Hiloudaki, Tzeni.** *Η Μαύρη Βίβλος* [The Black Bible]. Αθήνα: Ομβρος, 2003.
- Hiloudaki, Tzeni.** *Αίγλης και Κρίσης Γωνία* [Corner of Glamour and Crisis]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2013.
- hooks, bell.** "Choosing the Margin as a Space of Radical Openness." *Framework: The Journal of Cinema and Media* 36 (1989): 15-23.
- Ilyenkov, Evald.** *The Dialectics of the Abstract and the Concrete in Marx's Capital*. Sergei Kuzyakov (trans.). Moscow: Progress Publishers, 1982. Marxists Internet Archive.
- Irigaray, Luce.** *This Sex Which Is Not One*. Catherine Porter & Carolyn Burke, trans. Ithaca: Cornell University Press, 1985.
- Kaba, Mariame.** *We Do This 'Til We Free Us: Abolitionist Organizing and Transforming Justice*. Chicago: Haymarket Books, 2021.
- Korolczuk, Elżbieta and Agnieszka Graff,** "Gender as 'Ebola from Brussels': The Anticolonial Frame and the Rise of Illiberal Populism." *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 43(4): 2018, 797-821.
- Koumariou, Eva.** *Το Ταξίδι της ζωής μου* [The Travels of my Life]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2012.
- Lorde, Audre.** "A Litany for Survival." In *Your Silence Will Not Protect You*. London: Silver Press, 2017, 200-201.
- Lugones, María.** "Structure/Anti-structure and Agency under Oppression." In *Pilgrimages/Peregrinajes: Theorizing Coalition Against Multiple Oppressions*. Oxford: Rowman & Littlefield, 2003, 57-60.
- Malatino, Hil.** *Side Affects: On Being Trans and Feeling Bad*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2022.
- Maracle, Aiyanna.** "A Journey in Gender." *torquere: Journal of the Canadian Lesbian and Gay Studies Association / Revue de La Société canadienne des études les-*

biennes et gaies 2: 2000, 36-57.

Miranda, Deborah. "The Extermination of the Joyas: Gendercide in Spanish California." *GLQ* 16:1-2 (2010): 253-284.

Mitropoulos, Angela. *Contract and Contagion: From Biopolitics to Oikonomia*. Minor Compositions, 2012.

Moten, Fred. "The Case of Blackness," *Criticism* 50(2): 2008, 187.

New York Historical Society, Museum, and Library. First Grade Culture Wars: The Children of the Rainbow Curriculum Controversy of 1992. 20 June 2022, <https://www.nyhistory.org/video/rainbow-curriculum-controversy-of-1992>

Nash, Jennifer. "Institutionalizing the Margins." *Social Text* 32(1): 2014, 45-65.

Newman, Lesléa. *Heather Has Two Mommies*. Illustrated by Diana Souza. Alyson Books, 1989.

Piercy, Marge. *Woman on the Edge of Time*. New York: Alfred A. Knopf, 1976.

Reagon, Bernice Johnson. "Coalition Politics: Turning the Century" in the anthology edited by Barbara Smith, *Home Girls: A Black Feminist Anthology*. New York: Kitchen Table/Women of Color Press, 1983, 343-355.

Revenioti, Paola, dir. *Πικροδάφνες/Oleanders*, Athens: Paola Team Documentaries, 2020, 67 minutes.

Russ, Joanna. *The Female Man*. New York: Bantam, 1975.

Snorton, C. Riley. *Black on Both Sides: A Racial History of Trans Identity*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2017.

Spillers, Hortense. "The Scholarly Journey of Hortense Spillers," *Brandeis Now*, 1 February 2015, <https://www.brandeis.edu/now/2019/february/hortense-spillers-qa.html>.

Srinivasan, "Amia. "Who Lost the Sex Wars?" *The New Yorker*, 6 September 2021, <https://www.newyorker.com/magazine/2021/09/13/who-lost-the-sex-wars>

To Κράξιμο: περιοδικό επαναστατικής ομοφυλόφιλης έκφρασης [To Kraximo: journal of radical homosexual expression], 1981-1993. Published by Paola Revenioti.

Thompson, Farah. "The Bridge between Gender and Organising." In *Transgender Marxism*, 2021, 156-164.

Vakalidou, Elisavet (Betty). *Καπετάνιος της Ψυχής μου* [The Captain of my Soul]. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2007.

Vakalidou, Elisavet (Betty). *Ποσο πάει* [How Much]. Αθήνα: Πολύχρωμος πλανήτης, 2009.

Wilderson III, Frank B. interviewed by C.S. Soong, "Blacks and the Master/Slave Relation." In *Afropessimism: An Introduction*, [2015] 2017, 15-30.

Wittig, Monique. *The Straight Mind and Other Essays*. Boston: Beacon, 1992.

Zazanis, Noah. "Social Reproduction and Social Cognition: Theorizing (Trans)gender Identity Development in Community Context." In *Transgender Marxism*, 2021, 33-46.

FEMINIST PRAXIS

In this series:

***Bodies That Mutter:
Poetic Autoethnography and Digital Textuality***
Anna Apostolidou
(2022)

Transfeminist International!
Marquis Bey, Jules Joanne Gleeson, Elle O'Rourke,
Trish Salah & McKenzie Wark
Edited by Anna Carastathis & Myrto Tsilimpounidi
(2023)

Forthcoming:

***Δiotima, or, Δeir*land: A fragmented stori of
arkivs, kolektivism, imaginafon, & multituds***
Anna T.
(2024)

In 2022, FAC press launched the Feminist Praxis series.

We invite proposals for original, unpublished manuscripts (in English) whose themes and problematics converge with one or more of FAC's six research areas (listed below) and *synthesise theory with practice, poetry with theory, action with reflection.*

- * Sexualities and Genders: Queer and Transfeminist Perspectives;
- * Intersectionality, Abolition, and Transformative Justice;
- * Feminist No Borders Struggles;
- * Art as Research: Visual, Sonic, Documentary, and Performative Practices;
- * Space: Radical Perspectives on Urban Space and Design;
- * Bodies In Movements: Embodied Knowledges, Collective Care, and Healing Practices.

Proposal guidelines: feministresearch.org/for-authors/
Enquiries: info@feministresearch.org

FAC press is the micropublishing project
of the Feminist Autonomous Centre for research.

FAC press

Feminist Autonomous Centre for research
Φεμινιστικό Αυτόνομο Κέντρο έρευνας
Ag. Panteleimonos 7b 104 46 Athens
Αγ. Παντελεήμονος 7β 104 46 Αθήνα
+30 211 013 6451 / feministresearch.org

